

जुनार सुपरजोन वार्षिक पुस्तक

आ.व. २०७४/०७५

Junar Superzone Annual Book - FY 2074/75

नेपाल सरकार

कृषि तथा पशुपन्क्षी विकास मन्त्रालय

प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना

परियोजना कार्यान्वयन इकाई (जुनार सुपरजोन)

सिन्धुली

मा.मन्त्री चक्रपाणी खनालज्यू जुनार सुपरजोनको सहयोगमा निर्मित योजना उद्घाटन/कार्यक्रम अनुगमन गर्ने सिलसिलामा गोलन्जोर-४, तिनकन्यामा

क्षेत्रगत कीरा नियन्त्रण कार्यक्रमको उपलब्धिबारे समिक्षा तथा कीट विज्ञहरूसँगको छलफलमा मन्त्रालयका सचिवज्यू लगायत विशिष्ट महानुभावहरु

जुनार सुपरजोन, सिन्धुलीको अनुदान सहयोगमा आ.व. २०७४/७५ मा सम्पन्न भएको सामूहिक सिंचाई योजना तथा नर्सरी पोलिहाउस

जुनार सुपरजोन वार्षिक पुस्तक

आ.व. २०७४/७५

Junar Superzone Annual Book

FY 2074/75

"सुन्दर सिन्धुली, स्वादिलो जुनार; कृषि आधुनिकीकरण, समृद्धिको आधार"

नेपाल सरकार

कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय

प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना

परियोजना कार्यान्वयन इकाई (जुनार सुपरजोन)

खनियाखर्क, सिन्धुली, ☎ ०४७-६९२०२७

Email : junarsuperzone@gmail.com

जुनार सुपरजोन वार्षिक पुस्तक २०७४/७५

प्रकाशक	प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना परियोजना कार्यान्वयन इकाई (जुनार सुपरजोन) खनियाखर्क, सिन्धुली
प्रमुख सम्पादक	देवराज अधिकारी, वरिष्ठ कृषि अधिकृत
लेखन एवं सम्पादन	रवि किरण अधिकारी, कृषि अधिकृत
सहयोगी	शम्भु बहादुर श्रेष्ठ, लेखापाल सुजता बस्नेत, नायव प्राविधिक सहायक कविन्द्र सुनार, सब-ईन्जिनियर सागर दाहाल, प्राविधिक सहायक लक्ष्मी श्रेष्ठ, कम्प्युटर अपरेटर
प्रकाशन मिति	२०७५ फाल्गुण
मुद्रण	४०० प्रति
आवरण तस्बिर	अगाडि पट्टिको कभर पाना: बाहिरी- सिन्धुलीको जुनार (फोटो साभार- रवि किरण अधिकारी, कृषि अधिकृत), भित्री- जुनार सुपरजोनले आ.व. २०७४/७५ मा सम्पादन गरेका कृष्याकलापहरू सम्बद्ध तस्बिरहरू पछाडि पट्टिको कभर पाना: बाहिरी- सिन्धुली जिल्लाको राजनीतिक एवं प्रशासनिक विभाजन र जुनार सुपरजोन लागु भएको क्षेत्र, भित्री- जुनार फलमा औँसा पार्ने झिँगा <i>Bactrocera minax</i> Enderlein व्यवस्थापन गर्न जुनार सुपरजोनद्वारा अपनाइएको क्षेत्रगत कीरा नियन्त्रण कार्यक्रम सम्बन्धी जानकारी (श्रोत- देवराज अधिकारी, वरिष्ठ कृषि अधिकृत)

श्रोत उद्धृत गर्ने ठेगाना:

जुनार सुपरजोन. २०७५. जुनार सुपरजोन वार्षिक पुस्तक २०७४/७५. प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना, परियोजना कार्यान्वयन इकाई (जुनार सुपरजोन), खनियाखर्क, सिन्धुली, नेपाल ।

Superzone Junar. 2075. Junar Superzone Annual Book 2074/75. Prime Minister Agriculture Mordernization Project, Project Implementation Unit (Junar Superzone), Khaniyakharka, Sindhuli, Nepal.

दुई शब्द

नेपालमा कृषि क्षेत्रको विकासका लागि विगत लामो समय देखि विभिन्न पहल कदमीहरु भईरहेका छन्। परम्परागत खेती प्रणालीलाई व्यावसायिकमुखी बनाउन कृषि पद्धतीमा वैज्ञानिकता, आधुनिकीकरण र यान्त्रिकीकरण हुन नेपालमा अवसर र चुनौती दुवै रहेका छन्। मुलुकको करिब दुई तिहाइ जनसंख्या कृषिमा निर्भर रहेका छन् र अर्थतन्त्रको लगभग एक तिहाइ हिस्सा कृषि क्षेत्रले ओगटेको छ। नेपालको संविधान २०७२ ले तीन तह सरकार र त्यसमा कृषि विकासको भूमिका उल्लेख गरेको छ। देशको सन्तुलित विकासका लागि भौतिक पूर्वाधारहरु साथै स्थानीय उत्पादन र आयआर्जनमा समेत सबल भई समृद्धितर्फ लम्कन सकिन्छ। यसैका लागि स्वदेशी सोच, स्वदेशी लगानी र जनशक्तिबाट सञ्चालनमा आएको प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना कार्यान्वयनमा आएको छ। यस परियोजना मार्फत् कृषि क्षेत्रलाई आत्मनिर्भर, व्यावसायिक र रोजगारीमुलक क्षेत्रको रूपमा विकास गर्न यसका विभिन्न चारवटा सम्भागहरु - पकेट, ब्लक, जोन र सुपरजोन मार्फत् कार्यक्रम सञ्चालन भइरहेको छ। जुनारको पर्यायवाचीको रूपमा रहेको जिल्ला सिन्धुलीमा आ.व. २०७३/७४ मा जुनार जोनको रूपमा स्थापना भई आ.व. २०७४/७५ देखि जुनार सुपरजोनमा स्तरोन्नति भई कार्यक्रम सञ्चालनमा रहेको छ। जुनारको विकासका लागि विगत लामो समय देखि विभिन्न कार्यक्रमहरु सम्पादन भएका छन् जसको फलस्वरूप जुनार कृषकहरुको संस्थागत विकास (जुनार विकास संघ र जिल्ला जुनार सहकारी संघ) र केही पूर्वाधारहरु स्थापना भएका छन्। त्यस्तै, जुनार जोनको स्थापना पश्चात् जुनार जोन संचालक समिति र जुनार सुपरजोन संचालक समितिको गठन भएको छ। यसका साथै व्यावसायिक जुनार खेतिले गर्दा स्थानीय कृषकहरुको आय आर्जन र जीविकोपार्जनमा सकारात्मक परिवर्तन आएको छ।

यस पुस्तकामा जुनार सुपरजोन कार्यालयले विगतमा सम्पन्न गरेका कृषकलापहरुको प्रगति विवरणहरु संक्षेपमा संलग्न गरिएको छ। यि विवरणहरु सरोकारवाला निकायहरुलाई उपयोगी हुने अपेक्षा राखिएको छ। यस पुस्तकाले तयारीका लागि जिम्मेवारी बहन गर्नुहुने कार्यालयका कृषि अधिकृत श्री रवि किरण अधिकारी धन्यवादका पात्र हुनुहुन्छ। त्यस्तै, यस कार्यमा सहयोग गर्नुहुने प्राविधिक कर्मचारी, लेखापाल, सब-इन्जिनियर, कम्प्युटर अपरेटर लगायत सम्पूर्ण कर्मचारीहरु तथा कृषि इन्टरनहरु, स्थानीय श्रोत व्यक्ति, ओजेटी जेटिए तथा स्थानीय तहमा रहेका कृषि प्राविधिकहरुलाई समेत धन्यवाद दिन चाहन्छु। त्यस्तै, जुनार सुपरजोन संचालक समितिलाई समेत धन्यवाद दिन चाहन्छु। अन्त्यमा, आगामी वर्षहरुमा यस्ता प्रकाशन अझ गुणस्तरीय बनाउनका लागि पाठकहरुको सुझाव महत्वपूर्ण रहने हुँदा सोको समेत अपेक्षा गर्दछु।

– देवराज अधिकारी
वरिष्ठ कृषि अधिकृत

विषय सूची

१. जिल्लाको परिचयात्मक विवरण	
• सिन्धुली जिल्लाको परिचय	१
• हावापानी तथा भौगोलिक स्थिति	२
• जनसंख्याको विवरण	२
• जातजाती तथा धर्म	२
• सिन्धुली जिल्लाको नामाकरण	३
• सिन्धुली जिल्लाका प्रमुख ऐतिहासिक एवं पर्यटकीय स्थलहरू	३
• सिन्धुली जिल्लामा कृषि प्रसार गर्ने निकाय	६
२. कृषि विकास रणनीति र प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना	
• सोच	९
• लक्ष्य	९
• उद्देश्यहरू	९
• रणनीति	९
• परियोजनाका सम्भगाहरू	१०
• परियोजना सञ्चालनका अवधारणाहरू	१०
• सहयोगी निकायहरू	१०
• परियोजना कार्यान्वयन गर्ने संरचनाहरू	११
• परियोजना दस्तावेजमा बृहत व्यावसायिक कृषि उत्पादन तथा औद्योगिक केन्द्र (सुपरजोन) विकास कार्यक्रम	११
• सुपरजोन सम्भागको मुख्य मुख्य विशेषताहरू	१२
• परियोजना कार्यान्वयन इकाई (जुनार सुपरजोन)	१३
• हालसम्मका कार्यालय प्रमुखहरूको नामावली	१५
• हाल कार्यरत कर्मचारीहरूको विवरण	१५
• परियोजना समिति संरचना	१६
• परियोजनाबाट उपलब्ध सेवा/सुविधाहरू	१६
• पकेट, ब्लक, जोन र सुपरजोन बीचको अन्तरसम्बन्ध	१७
३. आ.व. २०७३/०७४ को वार्षिक प्रगति विवरण	
• जुनार जोनको वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्रगति विवरण	१८
• संक्षिप्तमा आ.व. २०७३/७४	२३
• कष्टम हायरिङ्ग सेन्टर र पोष्टहाभेष्ट सेन्टर अन्तर्गतका सामग्री विवरण (५०% अनुदानमा)	२५

४. आ.व. २०७४/०७५ को वार्षिक प्रगति विवरण

- जुनार जोनको वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्रगति विवरण २८
- जुनार सुपरजोनले आ.व. २०७४/७५ मा सञ्चालन गरेका मुख्य मुख्य कार्यक्रमहरूको विवरण ३३
- सारांशमा प्रतिफलमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान रकम वितरण २०७४/७५ ३९
- जुनार सुपरजोनले आ.व. २०७४/७५ मा सञ्चालन गरेका मुख्य मुख्य कार्यक्रमहरू र अनुदान लाभग्राहीहरूको विवरण ४०
- आ.व. २०७४/७५ को करेसा पोखरी निर्माण कार्यक्रमका लाभग्राहीहरूको विवरण ४५
- आ.व. २०७४/७५ मा सम्पन्न गरिएका सिंचाई योजनाहरूको विवरण ४८

५. अनुसूचीहरू

- अनुसूची १ : मिति २०७५ पौष ५ गते सम्म सूचिकृत भएका समूह/सहकारी/ सिंचाई उपभोक्ता समिति/फर्म विवरण ५२
- अनुसूची २ : सुपरजोन क्षेत्र भित्रका जुनार नर्सरीहरूको विवरण ५६
- अनुसूची ३ : जिल्लामा दर्ता भएका जुनार सहकारी संस्थाहरूको विवरण ५७
- अनुसूची ४ : कृषि औद्योगिक क्षेत्र (सुपरजोन) विकास कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि ५९
- अनुसूची ५ : जुनार हाइटेक नर्सरी सञ्चालन मुलपत्र, २०७५ ७६
- अनुसूची ६ : माटो परीक्षण प्रतिवेदन ८४
- अनुसूची ७ : कार्यालयमा हालसम्म ईन्टर्न/ओजेटी गर्ने विद्यार्थीहरूको विवरण ९०
- अनुसूची ८ : बि.एस्सी. कृषि ईन्टर्न विद्यार्थीहरूको अध्ययन प्रतिवेदन ९१
- Assessment of Soil Fertility Status of Nurseries in Sweet Orange Zone under PMAMP in Sindhuli District using Geo-spatial Technology ९१
 - Survey and Monitoring of Chinese Citrus Fly (*Bactrocera Minax* Enderlein) in Sweet Orange Orchards of Sindhuli, Nepal ९२
 - Comparative study of Soil Fertility status of Sweet Orange Orchards of 3 VDC'S (Tinkanya, Jalkanya and Ratanchura) in Sindhuli district ९३
- अनुसूची ९ : प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना अन्तर्गतका जोन/ सुपरजोनहरूको विवरण ९४
- अनुसूची १० : जुनार कृषक परिचय-पत्र ९८

जिल्लाको परिचयात्मक विवरण

सिन्धुली जिल्लाको परिचय

विश्व मानचित्रमा सिन्धुली जिल्ला २६ डिग्री ५५" देखि २७ डिग्री २२" उत्तरी अक्षांस र ८५ डिग्री १५" देखि ८६ डिग्री २५" पूर्वी देशान्तरमा अवस्थित छ। यस जिल्लाको कुल क्षेत्रफल २४९१ वर्ग कि.मि. छ जसमध्ये ६२,७१३ हेक्टर (२५.३१%) जमीन खेतीयोग्य छ। यस जिल्लाको औसत लम्बाई १०६ कि.मि. र चौडाई २३.३ कि.मि. छ। समुद्री सतहबाट न्यूनतम १६८ मिटर देखि अधिकतम २७९७ मिटर सम्मको उचाइको विविधता यस जिल्लामा पाइन्छ। यस जिल्लाको क्षेत्रफल नेपालको कुल क्षेत्रफलको १.६९ प्रतिशत हो। नवगठित राष्ट्रिय प्रशासनिक संरचना अनुरूप नेपालका ७७ वटा जिल्लाहरू मध्ये सिन्धुली जिल्ला प्रदेश नं. ३ अन्तर्गत पर्दछ। साविकमा यस जिल्ला मध्यमाञ्चल विकास क्षेत्र अन्तर्गत जनकपुर अञ्चलमा पर्दथ्यो। मध्य पहाडी भूभागमा पर्ने यस जिल्लासँग सिमाना जोडिएका अन्य जिल्लाहरूमा उदयपुर, रामेछाप, ओखलढुङ्गा, धनुषा, महोत्तरी, सर्लाही, काभ्रे र मकवानपुर पर्दछन्। प्रशासनिक आधारमा ३ वटा संसदीय निर्वाचन क्षेत्र, १३ वटा इलाका, ७ वटा गाउँपालिकाहरू तथा २ वटा नगरपालिकाहरू रहेको यस जिल्लाको सदरमुकाम सिन्धुलीमाढी हो जुन समुद्री सतहबाट ४६० मिटरको उचाइमा अवस्थित छ। हाल यस जिल्ला निम्न दुई नगरपालिकाहरू तथा सात गाउँपालिकाहरू गरि जम्मा नौ वटा स्थानीय तहहरूमा विभाजित रहेको छ।

गाउँपालिका	केन्द्र	नगरपालिका	केन्द्र
हरिहरपुरगढी	महेन्द्रझाडी	कमलामाई	सिन्धुलीमाढी
मरिन	कपिलाकोट	दुधौली	दुधौली
घयाङ्गलेख	बस्तीपुर		
सुनकोसी	रामटार		
गोलन्जोर	गवालटार		
तिनपाटन	लाम्पानटार		
फिक्कल	खाङ्गसाङ्ग		

हावापानी तथा भौगोलिक स्थिति

धरातलिय स्वरूप विविध भएको कारणले यस जिल्लाको हावापानी पनि विविधतापूर्ण छ । प्रत्येक निर्वाचन क्षेत्रहरूमा भावर क्षेत्र, खोच तथा महाभारत हिमश्रृङ्खलाका भू-भागहरू रहेका छन् । चुरे पहाडको नजिक तथा वरपरका भागहरूमा अधिकतम तापक्रम सरदर ७ देखि ८ डिग्री सेल्सियस हुन्छ भने महाभारत नजिक तथा वरपरका भागहरूमा औसत अधिकतम तापक्रम १९ देखि २० डिग्री सेल्सियस हुन्छ । यस जिल्लामा उष्ण, उपोष्ण र समशितोष्ण प्रकारको हावापानी पाइने हुँदा यहाँ पाइने वनस्पति र जिवजन्तुहरूमा विविधता पाइन्छ । काष्ठ र परकाष्ठ दुवैखाले वनस्पतिको उपलब्धता यस जिल्लाको वनजंगलको विशेषता रहेको छ । यस जिल्लाको कुल क्षेत्रफलको करिब ६४.८ प्रतिशत भू-भाग वनजंगलले ओगटेको छ । जुनार र सुन्तलामा प्रशिद्धि कमाएको यस जिल्लाको निर्यातजन्य उत्पादनहरूमा अमिसो, अदुवा, बेसार, भुइँकटहर, जडीबुटीहरू र अमिलोजातका विभिन्न फलफूलहरू रहेका छन् ।

जनसंख्याको विवरण

राष्ट्रिय जनगणना २०६८ अनुसार सिन्धुली जिल्लाको तथ्याङ्क

कुल जनसंख्या	२,९६,१९२
महिला संख्या	१,५४,०६९ (५२.०२%)
पुरुष संख्या	१,४२,१२३ (४७.९८%)
लैङ्गिक अनुपात	९२.२५
घनत्व प्रति वर्ग कि.मि.	११९
कुल परिवार संख्या	५७,५८१
औसत परिवार संख्या	५.१४
वार्षिक जनसंख्या वृद्धिदर	०.५८
औसत आयु	६६.०५ वर्ष

जातजाती तथा धर्म

यस जिल्लामा विभिन्न जातजाति तथा धर्म मान्ने व्यक्तिहरूको बसोबास रहे तापनि तामाङ्ग जातिको बाहुल्यता रहेको छ । हायु र थामी जस्ता लोपोन्मुख अल्पसंख्यक जातिहरू पनि यस जिल्लामा बसोबास गर्दै आइरहेका छन् । यस जिल्लाको कमला र मरिनखोलाका छेउछाउका भागमा आदिवासी राई, दनुवार र माझी जातिका बस्तीहरू छन् भने साबिक डाँडीगुरासे गा.वि.स. को गुराँसे

डाडामा नेपालकै दुर्लभ हायू जातीहरू बसोबास गर्दछन् । यस जिल्लामा ७४ प्रकारका जात जातिहरू पाइन्छ । धार्मिक रूपले यस जिल्लामा हिन्दु धर्म मान्नेहरू ७५%, बौद्ध धर्म मान्नेहरू २३% र अन्य धर्म मान्नेहरू २% रहेका छन् ।

सिन्धुली जिल्लाको नामाकरण

सिन्धुली जिल्लाको नामाकरण सम्बन्धमा विभिन्न प्रसङ्गहरू जोडिएका पाइन्छन् जसमध्ये केही तल प्रस्तुत गरिएका छन् ।

नेपालको एकिकरण भन्दा पूर्व सिन्धुली जिल्ला विशाल मकवानी राज्यमा पर्दथ्यो । मकवानी शासकहरूमा राघव नरेन्द्र सेन मकवानपुर राज्यमा वि.सं. १५३० मा राजा थिए । भगवान् श्रीरामको परम भक्त भएको तथा क्षार सिन्धु तरेर लंका दोहन गर्न सक्ने पराक्रमी राजा समान भएकाले यिनले आफूलाई सिन्धुल उपनामले परिचित गराएका थिए । पछि यिनै राजाको नामबाट यो वस्तीको नाम सिन्धुल रहन गइ अपभ्रंस भइ सिन्धुली हुन गएको भन्ने भनाइ छ । यस्तै सिन्धुली जिल्लाको सदरमुकामबाट करिब ११ कि.मि. दुरीमा पर्ने सिद्धबाबा मन्दिर वरपरका क्षेत्रलाई यही मन्दिरको नामबाट सिद्धस्थली समेत भन्ने गरिएको पाइन्छ । सिद्धस्थली भन्ने शब्द नै पछि अपभ्रंस भई सिन्धुली भएको भन्ने पनि भनाइ छ । प्राचिनकालमा सितामाढी लगायत मधेसबाट सिन्धुलीमाढी हुँदै रामेछाप, दोलखा, बनेपा, भक्तपुर हुँदै काठमाडौंसम्म जाने प्रचलित बाटो रहेको थियो । यही मार्गको बिचमा साबिकको भद्रकाली गाविस को सिउरानी भन्ने स्थानबाट खुर्कोट निस्कनलाई सुरुङ्ग थियो जसलाई सुन्दुरी पनि भनिन्थ्यो । पछि यही सुन्दुरी शब्द सिन्धुली भएको हो भन्ने पनि बुझिन्छ ।

त्यस्तै, अर्को एक प्रसङ्गमा यस स्थानमा आदिकालदेखि नै तामाङ्गहरूको बसोबास रहेको साथै त्यसबेलादेखि नै घना जङ्गलहरूले घेरिएको यस जिल्लामा काठ दाउरा सम्बन्धी काम गर्नु यहाँका आदिवासीहरूको दिनचर्या रहेको थियो । दाउरा वा काठ काट्नुलाई तामाङ्गहरू सिङ्थुवा भन्दछन् र दाउरा टिप्नेलाई सिङ्थुजी भन्दछन् । पछि यही सिङ्थुजी शब्द अपभ्रंस भएर सिन्धुली भएको हो भन्ने पनि जनश्रुति रहेको छ ।

सिन्धुली जिल्लाका प्रमुख ऐतिहासिक एवं पर्यटकीय स्थलहरू

१. सिन्धुलीगढी

थुप्रै ऐतिहासिक घटनाहरूसँग जोडिएको सिन्धुलीगढीको इतिहास गौरवशाली पाइन्छ । नेपाल एकिकरण अभियान ताका तत्कालिन राजा पृथ्वीनारायण शाह लगायत अन्य शासकहरूले यस गढीलाई महत्वपूर्ण रणनीतिक एवं व्यापारिक नाकाको रूपमा प्रयोग गर्ने गरेको पाइन्छ । अंग्रेज-

नेपाल युद्धमा खचाञ्जी वीरभद्र उपाध्यायको नेतृत्वमा रहेको गोर्खाली सेनाले कप्तान किनलकको नेतृत्वमा रहेको अंग्रेजी फौजमाथि हासिल गरेको महत्वपूर्ण विजयको गौरवमय गाथा यसै स्थानसँग जोडिएको पाइन्छ । समुद्री सतहदेखि करिब १३०० मि. को उचाइमा अवस्थित यस गढीको वातावरण सुरम्य छ । तराईका नजिकका जिल्लाहरू धनुषा, महोत्तरी र सर्लाहीको गर्मी छुल्नका लागि एक पर्यटकिय स्थलको रूपमा समेत ख्याति कमाउन यस स्थान सफल भएको छ ।

२. हरिहरपुरगढी

वि.सं. १३८१ तिर त्यसबेलाका सिमरौनगढ राज्यका राजा हरिसिंहदेवले युद्धमा पराजय व्यहोरेपछि भागेर यस स्थानमा आइ किल्ला बनाइ बसेको र पछि यिनैको नामबाट यस किल्लाको नामाकरण गरि हरिहरपुरगढी राखिएको भनाइ छ । नेपाल एकिकरणको क्रममा तत्कालिन राजा पृथ्वीनारायण शाहले सिन्धुलीगढी सँगसँगै हरिहरपुरगढीमा समेत ३०० गोर्खा सैनिक तैनाथ राखेका थिए । शाही शासनकालमा समेत यहाँ नेपाली सेनाको टुकडी तैनाथ गरि राखिएको थियो ।

३. भद्रकाली मन्दिर

यस मन्दिरको स्थापना तत्कालिन राजा पृथ्वीनारायण शाहले स्वयं गरेको भनाइ छ । आफ्नो जन्मभूमि गोर्खाकी भगवती मनकामनाको भक्त भएकाले अङ्ग्रेजहरूसँगको लडाइँमा विजय प्राप्त होस् भनी मनकामनाको बहिनी प्रतिक मानी यस मन्दिरको स्थापना गरेको भन्ने भनाइ छ । वि.पि. राजमार्गबाट केही मिनेटमै पुग्न सकिने यस मन्दिरबाट तराईका विभिन्न भूभागहरूको दृश्यावलोकन समेत गर्न पाइन्छ ।

४. कमलामाई मन्दिर

कमलामाई न.पा. वडा नं. ४ अन्तर्गत जिल्ला सदरमुकामबाट बहने गौमति खोला र कमला खोलाको संगम स्थलमा यस मन्दिर अवस्थित रहेको छ । पूर्व पश्चिम राजमार्गमा पर्ने महोत्तरीको वर्दिबासबाट वि.पि. राजमार्गको ३० कि.मि. मा यस मन्दिर पर्दछ । यस मन्दिरमा प्राय सबै समयमा दर्शनार्थीहरूको भिड लाग्ने गरे तापनि माघे संक्रान्तिमा यहाँ ठूलो मेला लाग्दछ ।

५. कालीमाई मन्दिर

कमलामाई न.पा. वडा नं. ४, मधुटार स्थित शक्तिकी प्रतिक श्री कालीमाई मन्दिर पर्दछ । मन्दिर अगाडि पूर्वतर्फ धार्मिक संगमले भरिएको गौमती खोला र सिन्धुलीमाढी बजारको दृश्य देख्न सकिन्छ । कालीमाईको बहिनीको रूपमा कमलामाईलाई लिने गरिन्छ र यस मन्दिरमा पूजाआजा गरेपछि मात्र कमलामाई मन्दिरमा पूजा गर्ने चलन रहेको पाइन्छ ।

६. शिद्धबाबा मन्दिर

सिन्धुली जिल्लाको कमलामाई नगरपालिका अन्तर्गत समुद्री सतहबाट करिब ८५० मिटरको उचाइमा रहेको च्याउकोट डाँडामा शिद्धबाबा मन्दिर अवस्थित छ । यस मन्दिरमा मकवानपुरका तत्कालिन राजा हेमकर्ण सेनको पालामा चढाइएको वि.सं. १८१२ लेखिएको घण्टी रहेको छ । मन्दिर रहेको स्थानबाट सिन्धुलीमाढीको मनोरम दृश्यावलोकन गर्न सकिन्छ ।

७. पञ्चकन्या पोखरी

यो पोखरी जिल्ला सदरमुकामबाट करिब २२ कि.मी. को दुरीमा मरिन खोलाको चुरे खण्डतर्फको भागमा अवस्थित छ । यस पोखरीका सम्बन्धमा पोखरी वरपरका माझी समुदायबाट विभिन्न श्रुतिहरू सुन्न सकिन्छ जसमध्ये त्यस पोखरीको पानीमा रुखका पातहरू पर्ना साथ चराले टिपेर लाने गरेको पनि एक हो ।

८. सर्वसिद्धेश्वर महादेव गुफा

सिन्धुली जिल्लाको साबिक बालाजोर गाविस वा हालको तिनपाटन गाउँपालिका वडा नं ६, सिमले भन्ने स्थानमा अद्भुत प्राकृतिक गुफा रहेको छ जसलाई सर्वसिद्धेश्वर गुफा भनेर चिनिन्छ । गुफा भित्रका देवी देवताका अभुतपूर्व आकारहरू, तलाउ तथा ठूलो आकारको शंख देखदा जो कोहीलाई पनि आश्चर्य लाग्न सक्छ । गुफामा हरितालिका तिज, ठूली एकादशी, बाला चतुर्दशी, विवाह पंचमी तथा शिवरात्रीका पर्वहरूमा मेला लाग्दछ ।

९. लंगुरेश्वर मद्युगंगा बाबाधाम

सिन्धुली जिल्लाको साबिक हत्पते गाविस वडा नं २ अर्थात् हालको दुधौली नगरपालिका वडा नं. २ मा भारत तथा नेपालका भक्तजनहरूको अगाध आस्थाको प्रतिकको रूपमा यस बाबाधाम रहेको छ । यहाँ रहेको गुफाभित्र महादेव, पार्वती, गणेश तथा कुमारका प्राकृतिक मूर्तिहरू रहेका छन् ।

१०. सर्पेढुंगा

सिन्धुली जिल्लाको साबिक सिर्थौली गाविस वडा नं.८ अर्थात् हालको दुधौली नगरपालिका वडा नं. ५ अन्तर्गत ठाकुर खोलाको किनारमा सर्पेढुङ्गा रहेको छ । भिमसेन र नागहरू बिचको युद्धसँग सम्बन्धित यो स्थानमा प्रत्येक नाग पंचमीको दिन भक्तजनहरू आइ नागदेवताको पूजा आराधना गर्ने गर्दछन् ।

११. गोलन्जोर डाँडा तथा ल्याङ्गर्याङ्ग क्षेत्र

जुनार सुपरजोनको कार्यक्षेत्र भित्र रहेको तथा गोलन्जोर गाउँपालिकाको नामाकरण समेत यसै डाँडाको नामबाट भएको मानिन्छ। सुपरजोन कार्यालय रहेको खनियाखर्कबाट करिब १२ कि.मि. भित्री सडक भएर गएपछि करिब १ घण्टाको उकालो हिँडाइ पछि गोलन्जोर डाँडामा पुग्न सकिन्छ। साथै सोही सडक हुँदै ल्याङ्गर्याङ्ग भनिने रमणीय डाँडा समेत पुग्न सकिन्छ। यस डाँडामा बैशाख १ गते मेला लाग्ने गर्दछ।

१२. वि.पि. राजमार्ग तथा जुनार उत्पादन क्षेत्रहरू / कृषि-पर्यटन

दक्षिण एसिया तथा नेपालकै उत्कृष्ट एवं आकर्षक राजमार्गको रूपमा ख्याति कमाउन सफल वि.पि. राजमार्गको नेपालथोक खण्ड देखि सिन्धुलीमाढी सम्मको खण्ड यस जिल्लामा पर्ने भएकाले यो राजमार्ग हेर्नकै लागि समेत यस जिल्ला प्रसिद्ध भएको छ। जुनार फलको बजारीकरणमा समेत यस राजमार्गको ठूलो देन रहेको छ। कृषि र पर्यटन दुवैको साँगसँगै विकास गर्नुपर्छ भन्ने विकसित नयाँ अवधारणा अनुरूप यस जिल्लाका मुख्य जुनार पकेट क्षेत्रहरू तिनकन्या, रतनचुरा र बाशेश्वर लगायत अन्य विस्तार हुँदै गरेका क्षेत्रहरूमा समेत यसको प्रचुर सम्भावना देखिन्छ। जुनारका पकेट क्षेत्रमा रहेका कृषकहरूका ठूला ठूला बगैँचाहरू हाल व्यवस्थित मोटर बाटोसँग नजोडिए तापनि ग्रामिण सडकबाट यी स्थानहरूमा पुग्न सकिने अवस्था रहेको छ। सोको अवलोकन गर्न विभिन्न आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकहरू आउने गरेका छन्। जुनार पाक्ने समयमा मानिसहरूले बगैँचामै पुगि फल किन्ने तथा बगैँचा अवलोकन गर्ने समेत चाहना राख्ने तर यातायातको असहजताका कारणले सो सम्भव नभएको परिप्रेक्ष्यमा सहजताका साथ पुग्न सक्ने व्यवस्थित सडकले यी क्षेत्रहरूलाई जोड्न सकेमा आगामी दिनमा यी क्षेत्रहरूमा पर्यटन व्यवसायलाई समेत उद्यमका रूपमा विकास गर्न सकिने सम्भावना देखिन्छ।

सिन्धुली जिल्लामा कृषि प्रसार गर्ने निकाय

सिन्धुली जिल्ला कृषि क्षेत्रमा जुनार फलको लागि देशभरि ख्याती कमाएको जिल्ला हो। यसका अलावा यहाँ अन्य सुन्तलाजात फलफूल लगायत अन्नबाली, तरकारी र अरु फलफूलहरूको समेत व्यावसायिक खेती गरिन्छ। यस जिल्लामा कार्यरत कृषि प्रसारमा सकृय सरकारी कार्यालयहरूको छोटो विवरण यहाँ प्रस्तुत गरिएको छ।

१. कृषि ज्ञान केन्द्र, सिन्धुली र विगतको जिल्ला कृषि विकास कार्यालय

कृषि प्रविधिहरूको प्रचार प्रसार गर्ने उद्देश्यले जिल्ला स्तरीय प्रमुख निकायको रूपमा जिल्ला कृषि विकास कार्यालयको स्थापना वि.सं. २०२४ सालमा भएको हो। कृषि विभागको पटक पटक परिवर्तन पछि भएको सांगठनिक ढाँचा अनुसार कहिले कृषि विकास कार्यालय त कहिले कृषि

शाखा हुँदै वि.सं. २०५२ साल देखि यस कार्यालयले जिल्ला कृषि विकास कार्यालय सिन्धुलीको नामबाट यस जिल्लामा आफ्ना कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्दै आएकोमा आ.व. २०७५/७६ बाट यस कार्यालय हटेको छ । सिन्धुलीमाडीमा अवस्थित साबिकको जिल्ला कृषि विकास कार्यालयमा आ.व. २०७५/७६ देखि प्रदेश नं. ३, भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय, कृषि विकास निर्देशनालय अन्तर्गत रहने गरी कृषि ज्ञान केन्द्रको स्थापना भएको हो । यस केन्द्रले सिन्धुली जिल्लाका सबै स्थानीय निकायहरूसँगको समन्वयमा कृषि विशेषज्ञको सेवा प्रदान गर्ने जिम्मेवारी पाएको छ ।

२. कन्दमुल तरकारी विकास केन्द्र

वि.सं. २०३१ साल भाद्र १ गते यस केन्द्रको विधिवत स्थापना भएको थियो । २०६०/६१ सम्म बागवानी फार्मको रूपमा रहेको यस केन्द्र तसपश्चात् कन्दमुल तरकारी विकास केन्द्रको रूपमा रहेको छ । यस केन्द्र कमलामाई न.पा. वडा नं. ४, मधुटारमा ६.६५ हेक्टर क्षेत्रफलमा फैलिएको छ र समुद्री सतहबाट करिब ४५० मि. उचाइमा अवस्थित छ । कन्दमुल तरकारी संकलन, संरक्षण तथा सम्बर्द्धन गर्नका साथै उच्च गुणस्तरका फलफूलका बिरुवा, तरकारी विउ तथा वेर्नाहरू उत्पादन गरि विक्री वितरण गर्ने काम यस केन्द्रले गर्दै आएको छ । आ.व. २०७५/७६ देखि यस केन्द्र प्रदेश नं. ३, भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय मातहत रहने गरी संरचना परिवर्तन गरिएको छ ।

३. स्थानीय निकायहरू

नेपालको संविधान २०७२ ले कृषि प्रसारको प्रमुख जिम्मेवारीलाई स्थानीय तहमा हस्तान्तरण गर्ने कुरा उल्लेख गरे बमोजिम २०७४ सालको स्थानीय तह निर्वाचन बमोजिम यस जिल्लामा गठन भएका ९ वटा स्थानीय तहहरूले आ.व. २०७४/७५ देखि कृषि शाखा मार्फत् कृषि प्रसारका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरी रहेका छन् ।

४. जुनार सुपरजोन

वि.सं. २०७३ सालमा यस जिल्लामा प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना मार्फत जुनार कृषकहरू माझ कृषि प्रसार गर्नका लागि जुनार जोनको स्थापना गरियो । सोही कार्यालयको क्षेत्राधिकार बृहत् बनाइ यसलाई आ.व. २०७४/७५ बाट जुनार सुपरजोनको रूपमा स्तरोन्नति गरियो । हाल, सिन्धुली जिल्लाका ४ वटा स्थानीय तहहरूका विभिन्न ९ वटा वडाहरूमा यस कार्यालयले आफ्ना गतिविधिहरू अघि बढाइरहेको छ ।

यसका साथै यस जिल्लामा विभिन्न गैर सरकारी संस्थाहरू, कृषक समूह, सहकारी, उद्यमीहरू कृषि क्षेत्रमा सकृय रहेका छन् ।

कृषि विकास रणनीति र प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना

नेपालको आगामी २० वर्षिय कृषि विकासलाई मार्गदर्शन गर्ने रणनीतिको रूपमा कृषि विकास रणनीति सन् २०१५ देखि २०३५ सम्म लागु गरिएको छ । यस रणनीतिले आत्मनिर्भर, दिगो, प्रतिस्पर्धी एवं समावेशी कृषि विकास गरि देशको आर्थिक समृद्धि तथा कृषकहरूको जिवनस्तर उकास्ने सोच राखेको छ । यसै रणनीति कार्यान्वयनको सहयोगी परियोजनाको रूपमा नेपाल सरकार मन्त्रपरिषदबाट स्वीकृत भइ प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना आ.व. २०७३/७४ देखि देशभरि नै लागु गरिएको छ । नेपाल सरकारको आफ्नै लगानीमा सञ्चालित यस परियोजना स्वदेशी सोच, स्वदेशी लगानी तथा स्वदेशी जनशक्ति परिचालन गरि सम्पन्न गर्ने गरि कार्यान्वयनमा ल्याइएको छ ।

परियोजना दस्तावेजले कृषि क्षेत्रमा आशातित उपलब्धि हासिल हुन नसक्नुका कारणहरूमा आर्थिक रूपले सकृय जनशक्ति दिनानुदिन विदेशिने क्रम बढ्दै जाँदा कृषि क्षेत्रमा बढ्दै गईरहेको श्रम शक्तिको अभाव, कृषि उत्पादनमा बढ्दो लागत, बढ्दो जग्गाको खण्डिकरण तथा घडेरीकरण, उर्वर कृषि भूमिको गैर कृषि प्रयोग, जलवायु परिवर्तको नकारात्मक प्रभाव, उत्पादनका सामग्रीहरूको अपर्याप्त आपूर्ति, ग्रामीण भौतिक पूर्वाधारहरूको अपर्याप्तता, साना, खण्डित र अव्यवस्थित भू-उपयोगको अवस्था, आवश्यक ज्ञान, प्रविधि तथा श्रमशक्ति सर्वसुलभ नहुनु, कृषि उत्पादन विविधिकरण, प्रतिस्पर्धी र बजारमुखी हुन नसक्नु, जीवनाशक विषादीको सुरक्षित प्रयोगबारे पर्याप्त जानकारी नहुनु, अनुसन्धान, शिक्षा र प्रसार बीचको त्रीपक्षीय सम्बन्धलाई मजबुत तुल्याई अनुसन्धानबाट विकास भएका प्रविधिहरू पर्याप्त मात्रामा विस्तार हुन नसक्नु उल्लेख गरेको छ ।

गुणस्तरीय कृषि उत्पादन सामग्रीहरूको उपलब्धता सुनिश्चित गर्न नसक्नु, कृषि उपज उत्पादनमा यान्त्रिकरण अवलम्बन हुन नसक्नु र कृषि विकासका लागि आवश्यक सिंचाई, कृषि सडक, ग्रामिण विद्युतिकरण, कृषि उद्योगहरूसँगको समन्वयको अभाव रहँदै आएको तथा बजारमुखी उत्पादन हुन नसकेकाले कृषिलाई व्यवसायका रूपमा नभई परम्पराका रूपमा मात्र अवलम्बन गरिँदै आइएको छ ।

यिनै पृष्ठभूमिलाई मध्यनजर गर्दै कृषि क्षेत्रको उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गर्ने स्पष्ट मार्गचित्रका साथ कृषि उपजको उत्पादनका लागि आवश्यक प्रविधि तथा उत्पादन सामग्रीको व्यवस्था, बाली/वस्तु उत्पादनमा यान्त्रिकरण, प्रशोधन तथा बजारीकरणको लागि आवश्यक पूर्वाधारको व्यवस्था जस्ता प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजनाका कृषाकलाप मार्फत कृषि क्षेत्रको

आधुनिकीकरणको परिकल्पना गरिएको छ । यस परियोजनाका सोच, लक्ष्य लगायत विषयहरू तल उल्लेख गरिएका छन् ।

सोच

कृषिमा आधारित अर्थतन्त्रबाट कृषिजन्य उद्योगमा रूपान्तरित आधुनिक, व्यावसायिक दिगो एवं आत्मनिर्भर कृषि क्षेत्रको विकास गर्ने ।

लक्ष्य

समग्र कृषि मूल्य श्रृंखलाका अवयवहरूको एकीकृत संयोजन र परिचालन मार्फत खाद्य पोषण सुरक्षा सुनिश्चित गर्दै कृषि औद्योगिकरणमा उन्मुख दिगो आर्थिक अवयवहरू श्रृजना गरि राष्ट्रको समग्र विकासमा टेवा पुऱ्याउने ।

उद्देश्यहरू

- प्रमुख कृषि उपजहरूको विशिष्टकृत क्षेत्रहरू निर्माण गर्ने,
- निर्यातयोग्य कृषि वस्तुहरूको मुल्य अभिवृद्धि गर्दै प्रतिस्पर्धात्मक क्षमता अभिवृद्धि गर्ने,
- कृषिलाई सम्मानजनक नाफामुखी व्यवसायका रूपमा विकास गर्दै रोजगारीका अवसरहरू सृजना गर्ने, र
- बहुसरोकारवाला निकायहरूबिचको कार्यमुलक समन्वय मार्फत प्रभावकारी सेवा प्रवाहको सुनिश्चितता गर्ने ।

रणनीति

- भूमिको वैज्ञानिक उपयोग
- आधुनिक कृषि प्रविधिहरूको अवलम्बन
- कृषिमा यन्त्रिकरण
- कृषि उपजहरूको प्रशोधन तथा बजारिकरण पूर्वाधारहरूको विकास
- कृषि अनुसन्धान-शिक्षा-प्रसार प्रणालीको सुदृढ समन्वय एवं आधुनिकीकरण
- प्रतिफलमा आधारित प्रोत्साहन प्रणालीको अवलम्बन
- गुणस्तर नियन्त्रण तथा खाद्य स्वच्छता अभिवृद्धि
- वातावरण परिवर्तन अनुकूलित कृषि प्रणाली अवलम्बन

परियोजनाका सम्भागहरू

१. साना व्यावसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र (पकेट) विकास कार्यक्रम- न्यूनतम १० हे. क्षेत्रफल
२. व्यावसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र (ब्लक) विकास कार्यक्रम- न्यूनतम १०० हे. क्षेत्रफल
३. व्यावसायिक कृषि उत्पादन तथा प्रशोधन केन्द्र (जोन) विकास कार्यक्रम- न्यूनतम ५०० हे. क्षेत्रफल
४. बृहत व्यावसायिक कृषि उत्पादन तथा औद्योगिक केन्द्र (सुपरजोन) विकास कार्यक्रम - न्यूनतम १००० हे. क्षेत्रफल

परियोजना सञ्चालनका अवधारणाहरू

- कृषियोग्य जमीनको चक्काबन्दी
 - विशिष्टकृत व्यवसायीकरण
 - उन्नत प्रविधि र गुणस्तरीय पूर्वाधार विकास
 - अन्तर्राष्ट्रियरूपमा बजारमा प्रतिस्पर्धी कृषि र औद्योगिकरण
 - उपलब्धिमा आधारित सहजीकरण (Smart Output based Facilitation)
- ✓ परियोजनाको अवधि- २०७३ श्रावण-२०८२ असार (१० वर्ष)
- ✓ परियोजना अवधिभरको कुल अनुमानित लागत- रु. १ खर्ब ३० अर्ब ७४ करोड २० लाख
- ✓ आ.व. २०७३/७४ मा स्थापना गरिएका सम्भागहरू - पकेट-१००, ब्लक-१५०, जोन- ३०, सुपरजोन-७
- ✓ परियोजनाको अन्तिम वर्ष आ.व. २०८२/८३ मा जम्मा स्थापना गरिने सम्भागहरू- पकेट- १५०००, ब्लक-१५००, जोन- ३००, सुपरजोन-२१

परियोजना सञ्चालन गर्ने निकाय: नेपाल सरकार, कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय

सहयोगी निकायहरू

- अर्थ मन्त्रालय
- उर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाई मन्त्रालय
- वन तथा वातावरण मन्त्रालय
- उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय
- संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय

- सहरी विकास मन्त्रालय
- भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालय
- शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय

परियोजना कार्यान्वयन गर्ने संरचनाहरू

- कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय
- परियोजना निर्देशक समिति: अध्यक्ष - मा. कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्री
- परियोजना कार्यान्वयन समिति: अध्यक्ष - कृषि सचिव
- परियोजना कार्यान्वयन निकाय: कृषि विभाग, खाद्य प्रविधि तथा गुण नियन्त्रण विभाग, नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद्, सिंचाई विभाग, उद्योग विभाग, वन विभाग र ग्रामिण पूर्वाधार तथा सडक विकास विभाग
- परियोजना व्यवस्थापन इकाई
- राष्ट्रिय योजना आयोगको सचिवालय
- प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रीपरिषद्को कार्यालय
- सरोकारवाला मन्त्रालयहरू
- जिल्लास्थित कार्यालयहरू
- परियोजना कार्यान्वयन इकाई - जोन/सुपरजोन

परियोजना दस्तावेजमा बृहत व्यावसायिक कृषि उत्पादन तथा औद्योगिक केन्द्र (सुपरजोन) विकास कार्यक्रम

राष्ट्रिय प्राथमिकता र स्थानीय सम्भाव्यताका आधारमा तोकिएको पूर्वाधारहरू भएको र तोकिएको बाली/वस्तुमा न्यूनतम १००० हेक्टरमा सञ्चालन भएको बृहत व्यावसायिक कृषि उत्पादन तथा औद्योगिक केन्द्रका रूपमा सुपरजोनहरू रहनेछन्। सुपरजोनमा समावेश गरिएको बाली/वस्तुको उत्पादन तथा उत्पादकत्व वृद्धि गर्नु, सुपरजोन क्षेत्रमा कृषि यान्त्रिकरण, कृषि पूर्वाधार विकास एवं व्यावसायिकरण प्रबर्द्धन, प्रशोधन केन्द्रहरूको स्थापना, मूल बीउ उत्पादन तथा कृषि अनुसन्धान केन्द्र र अध्ययन संस्थान स्थापना मार्फत कृषि आधुनिकीकरण गर्दै आत्मनिर्भर कृषि अर्थतन्त्रको आधारशिला निर्माण गर्नु यस्ता (सुपरजोन) विकास कार्यक्रम सञ्चालनका उद्देश्यहरू रहने छन्।

परियोजना सञ्चालनको प्रथम वर्षमा प्रत्येक प्रदेशमा ७ वटा यस्ता व्यावसायिक कृषि उत्पादन तथा औद्योगिक केन्द्रहरू रहने छन्। परियोजना अवधिमा सम्भाव्यताका आधारमा सुपरजोनहरूको संख्या न्यूनतम २१ पुऱ्याइने छ। बाली विशेषको सम्भाव्यता, माग र औचित्य हेरी यो संख्या बढाउन सकिनेछ। सम्बन्धित सञ्चालक समितिको सहमति तथा सम्बन्धित परियोजना कार्यान्वयन इकाईको

सिफारिशमा परियोजना व्यवस्थापन इकाईले आपसका जोडिएका क्षेत्रहरू समेटी सुपरजोन क्षेत्र विस्तार गर्न सक्नेछ । यस कार्यक्रमबाट व्यावसायिक कृषक समूहहरू तथा सहकारीहरू, जल उपभोक्ता समूहहरू, निजी कृषि उद्यमी तथा व्यवसायीहरू (कानून बमोजिम दर्ता भएका कम्पनीहरू), कृषि उपज बजार सञ्चालक समितिहरू लाभान्वित हुनेछन् ।

सुपरजोनमा श्रोत केन्द्र स्थापना सहयोग अन्तर्गत प्रजनन बीउ उत्पादन, नियामक प्रयोगशालाहरू स्थापना, प्राङ्गारिक मल कारखानाहरूको स्थापना तथा सवलीकरण, जैविक विषादी उत्पादन केन्द्र, ठूला कृषि बजारहरू, ठुला सिंचाई पूर्वाधारहरू, कृषि तालिम केन्द्र, कृषि अनुसन्धान केन्द्र, कृषि अध्ययन संस्थान/कलेज स्थापना, कृषिजन्य उद्योगहरू स्थापना लगायतका आवश्यक पूर्वाधारहरू निर्माण गरि कृषि आधुनिकीकरण उन्मुख बनाइनेछ ।

सुपरजोन कार्यक्रम व्यवस्थापनका लागि सुपरजोनस्तरमा सुपरजोन व्यवस्थापन समिति रहनेछ भने समग्र कार्यक्रमको सहजीकरण तथा अनुगमन सम्बन्धित परियोजना कार्यान्वयन इकाई मार्फत हुनेछ । सुपरजोन कार्यक्रम सञ्चालनको लागि विस्तृत रूपमा एक कार्यविधि बनाई लागु गरिएको छ । परियोजना सञ्चालनमा सहजीकरणका लागि बाह्य परामर्शदाताका रूपमा परियोजना सञ्चालनको पहिलो वर्ष १४ जना विषय विशेषज्ञहरू र ३० जना कृषि विज्ञहरू नियुक्ति गरिनेछ । उक्त परामर्शदाताहरूको संख्या प्रस्तावित जोन र सुपरजोनको संख्या वृद्धि सँगै बढ्दै गई परियोजना सञ्चालनको तेस्रो वर्षमा अधिकतम १८ जना विषय विशेषज्ञहरू र ९० जना कृषि स्नातकहरू रहनेछन् भने त्यस पछिका वर्षहरूमा परामर्शदाताको संख्या क्रमशः घट्दै परियोजनाको अन्तिम वर्ष जम्मा १२ जना विषय विशेषज्ञहरू र ९० जना कृषि स्नातकहरू रहनेछन् ।

पहिलो वर्षको जोन र सुपरजोनमा समावेश हुन नसकेका दलहन, तेलहन, च्याउ, मौरी, रबर लगायत आयात प्रतिस्थापन र निर्यात प्रबर्द्धनका लागि महत्वपूर्ण बाली/वस्तुहरू भौगोलिक सम्भाव्यता र कृषकहरूको मागको आधारमा आवश्यकता अनुसार थप गर्दै लगिनेछ ।

सुपरजोन सम्भागको मुख्य मुख्य विशेषताहरू

क्र.सं.	विवरण	विशेषता
१	क्षेत्रफल हे.	कम्तिमा १०००
२	कार्यमूलक सम्बन्ध	उपज उत्पादन, बीउ तथा प्राङ्गारिक मल उत्पादन, प्रयोगशाला सेवा, प्रशोधन तथा बजारीकरण, प्रविधि विस्तार
३	लाभान्वित वर्ग	व्यावसायिक कृषक, सहकारीहरू, जल उपभोक्ता समितिहरू, निजी कृषि उद्यमी व्यवसायीहरू

क्र.सं.	विवरण	विशेषता
४	लाभान्वित हुन सक्ने वर्गहरू	आसपास तथा कच्चा सामग्री आपूर्ति गर्ने कम्तिमा ५०० जना
५	कार्यक्रमको प्रकार	बीउ, विरुवा, माछा भुरा, मल तथा विषादी, यान्त्रिकरण, सिंचाई, सडक, विद्युत, कृषि उद्योग विकास सरकारी सहयोग, ऋण, बाली सुरक्षण, निती सहजीकरण र क्षमता विकास
६	निर्माण प्रकृया	जिल्लाबाट भौगोलिक सम्भाव्यताका रूपमा पहिचान भइ आएका बालीहरूको पहिलो वर्षका लागि प्रत्येक प्रदेशमा १ वटाका दरले जम्मा ७ वटा र आयोजना अवधिमा सम्भाव्यताका आधारमा २१ वटा सुपरजोन पुग्ने
७	सञ्चालन प्रकृया	सुपरजोन व्यवस्थापन समितिबाट
८	कार्यान्वयन इकाई	सुपरजोन कार्यान्वयन इकाई
९	सञ्चालन कार्यविधि	कृषि औद्योगिक क्षेत्र (सुपरजोन) विकास कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि- २०७३

परियोजना कार्यान्वयन इकाई (जुनार सुपरजोन)

प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण अन्तर्गत आ.व. २०७३/७४ मा सिन्धुली जिल्लाका जुनार पकेट क्षेत्रहरू समेटि जुनार जोनको स्थापना गरिएको थियो । सोही कार्यालयको क्षेत्राधिकार बृहत् बनाइ यसलाई आ.व. २०७४/७५ बाट जुनार सुपरजोनको रूपमा स्तरोन्नति गरियो । परियोजना कार्यान्वयन इकाई (जुनार सुपरजोन) को मुख्य कार्यालय जिल्ला सदरमुकाम सिन्धुलीमाढीबाट २३ कि.मी. उत्तर गोलन्जोर गा.वि.स. वडा नं. ५, खनियाखर्कमा अवस्थित छ भने यसको सम्पर्क कार्यालय सिन्धुलीमाढी स्थित कृषि ज्ञान केन्द्रको भवनमा रहेको छ । यस इकाईको लक्ष्य जुनार खेतीमा संलग्न कृषकहरूको जीवनस्तर उकास्नु रहेको छ । जुनार सुपरजोन कार्यालयका उद्देश्यहरू निम्नानुसार रहेका छन् ।

- सुपरजोन क्षेत्रभित्र जुनार फलको उत्पादन एवं उत्पादकत्व बढाउने
- जुनार कृषकहरूलाई प्रोत्साहन गरि जुनार क्षेत्र अझ विस्तार गर्ने
- सुपरजोन क्षेत्र भित्रका स्थानीय तह लगायत अन्य सरोकारवाला निकायहरूसँग समन्वय गरि कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने
- जुनारमा देखिएका रोगकीराहरूको एकीकृत व्यवस्थापन गर्न ठोस कदम चाल्ने

- जुनार सुपरजोन क्षेत्रमा सिंचाई पूर्वाधारको यथेष्ट व्यवस्था मिलाउने
- जुनार खेतीको मूल्य शृङ्खलाका विभिन्न अवयवहरूमा सहयोग गरि जुनारको बजार व्यवस्थित बनाउने
- आवश्यकतानुसार कृषकमाझ तुरुन्त लागु गर्न सकिने खालका Adaptive research हरु सञ्चालन गर्ने
- कृषि आधुनिकीकरण गर्दै आत्मनिर्भर कृषि अर्थतन्त्रको आधारशिला निर्माण गर्ने ।

जुनार सुपरजोनमा परिणत भएपछि यस कार्यालयको अझ क्षेत्र विस्तार भएको थियो । हाल निम्न क्षेत्रहरू जुनार सुपरजोनभित्र पर्दछन् ।

गोलन्जोर गा.पा.-१, ढुँडभञ्ज्याङ्ग गोलन्जोर गा.पा.-४, तिनकन्या कमलामाई न.पा.-३, जलकन्या
गोलन्जोर गा.पा.-२, बितिजोर गोलन्जोर गा.पा.-५, रतनचुरा सुनकोशी गा.पा.-७, मझुवा
गोलन्जोर गा.पा.-३, भुवनेश्वरी गोलन्जोर गा.पा.-६, बाशेश्वर तिनपाटन गा.पा.-७, तोश्रामखोला

सुन्तलाजात फलफूलहरूमा सिन्धुली जिल्ला स्वादिलो जुनारको लागि प्रख्यात रहेको तथ्यलाई आत्मसाथ गर्दै परियोजना कार्यान्वयन इकाई (जुनार सुपरजोन) ले "सुन्दर सिन्धुली, स्वादिलो जुनार; कृषि आधुनिकीकरण, समृद्धिको आधार" भन्ने नारा तय गरेको छ । परियोजना कार्यान्वयन इकाई (जुनार सुपरजोन) को आ.व. २०७५/७६ को दरबन्दी निम्नानुसार रहेको छ ।

परियोजना कार्यान्वयन इकाई (जुनार सुपरजोन) को दरबन्दी विवरण

बरिष्ठ कृषि अधिकृत, रा.प.द्वि.(प्रा.) कृषि सेवा-१		
<p>प्रविधि विस्तार शाखा</p> <p>कृषि अधिकृत</p> <p>रा.प.तृ.(प्रा.) कृषि सेवा-१</p> <p>प्राविधिक सहायक (रा.प.अनं.प्र.प्रा.) वा</p> <p>नायव प्राविधिक सहायक</p> <p>(रा.प.अनं.द्वि.प्रा.)-२</p> <p>कृषि स्नातक (Intern)-३</p> <p>स्थानीय श्रोत व्यक्ति-१</p> <p>(सेवा करारबाट)</p>	<p>खाद्य अनुसन्धान शाखा</p> <p>खाद्य अनुसन्धान अधिकृत-१</p> <p>रा.प.तृ.(प्रा.)</p> <p>प्राविधिक सहायक</p> <p>(रा.प.अनं.प्र.प्रा.) वा</p> <p>नायव प्राविधिक सहायक</p> <p>(रा.प.अनं.द्वि.प्रा.)-१</p>	<p>आर्थिक प्रशासन शाखा</p> <p>नायव सुब्बा</p> <p>(रा.प.अनं.प्र.प्र.)-१</p> <p>लेखापाल</p> <p>(रा.प.अनं.प्र.प्र.)-१</p> <p>कम्प्युटर अपरेटर-१</p> <p>(सेवा करारबाट)</p> <p>ह.स.चा.-१,</p> <p>का.स.-२ (सेवा करारबाट)</p>

हालसम्मका कार्यालय प्रमुखहरुको नामावली

क्र.सं	नाम, पद	अवधि
१	ललन कुमार सिंह, बरिष्ठ कृषि अधिकृत	२०७३ कार्तिक देखि २०७५/७/२५
२	देवराज अधिकारी, बरिष्ठ कृषि अधिकृत	२०७५/७/२६ देखि हालसम्म

हाल कार्यरत कर्मचारीहरुको विवरण

क्र.सं.	कर्मचारीको नाम	पद	स्थायी ठेगाना	शैक्षिक योग्यता
१.	देवराज अधिकारी	बरिष्ठ कृषि अधिकृत	भरतपुर-१४, चितवन	M.Sc.Ag., MASICM
२.	रवि किरण अधिकारी	कृषि अधिकृत	इलाम न.पा.-१०, इलाम	M.Sc.Ag. (Horticulture)
३.	शम्भु ब. श्रेष्ठ	लेखापाल	मरिन-७, सिन्धुली	SLC
४.	सुजता बस्नेत	ना.प्रा.स	गोलन्जोर-५, सिन्धुली	TSLC, B.Ed.
५.	कविन्द्र सुनार	सब-इन्जिनियर (करार)	पाछाबाङ्ग-२, रोल्पा	सब-ईन्जिनियर
६.	सागर दाहाल	प्राविधिक सहायक (करार)	काठमाडौं म.न.पा.-६	B.Tech (Food Science)
७.	लक्ष्मी श्रेष्ठ	कम्प्युटर अपरेटर (करार)	कमलामाई न.पा.-३, सिन्धुली	BBS running
८.	चन्द्र प्रसाद चौलागाई	स्थानीय स्रोत व्यक्ति (करार)	कमलामाई न.पा.-३, सिन्धुली	SLC
९.	तुलसीराम पराजुली	हलुका सवारी चालक (करार)	गोलबजार न.पा.-१, सिराहा	SLC
१०.	जयनाथ सिंह	कार्यालय सहयोगी (करार)	मनराशिसुवा नपा-१, महोत्तरी	SLC
११.	दिपक थापा	कार्यालय सहयोगी (करार)	कमलामाई न.पा.-६, सिन्धुली	SLC
१२.	कैलाश पाण्डे	कृषि इन्टर्न	व्यास न.पा.-२, तनहुँ	B.Sc. Ag. Running
१३.	रन्जु थपलिया	कृषि इन्टर्न	बेनिघाट रोराङ्ग-७, धादिङ्ग	B.Sc. Ag. Running
१४.	समिता थापा	कृषि इन्टर्न	मध्यपुर ठिमी-३, भक्तपुर	B.Sc. Ag. Running

परियोजना समिति संरचना

माननीय कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रीज्यूको अध्यक्षतामा रहेको कृषि विकास रणनीति कार्यान्वयन समितिले प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजनाको हकमा परियोजना निर्देशक समितिको रूपमा कार्य गर्दछ तथा कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालयका सचिवज्यूको अध्यक्षतामा कृषि विकास रणनीतिमा व्यवस्था भएको केन्द्रिय कृषि विकास कार्यान्वयन समितिले परियोजना कार्यान्वयन समितिको कार्य गर्दछ । यसैगरि सुपरजोन कार्यान्वयन इकाईको कार्यक्रम सहजिकरण गर्नका लागि ९ सदस्यीय सुपरजोन सञ्चालक समितिमा संयोजक, उपसंयोजक, सचिव र सहसचिव तथा ५ जना सदस्य रहने प्रावधान छ । यी पदहरू मध्ये प्रमुख कार्यकारी पदहरू मध्ये कम्तिमा १ जना सहित ३३% महिला रहनुपर्ने व्यवस्था गरिएको छ । तोकिएको क्षेत्रफलको व्यवस्थापन गरि कृषि उद्यमी, कम्पनी वा फर्म एकलैले सञ्चालन गर्ने सुपरजोन क्षेत्रको हकमा भने त्यस्तो कृषि उद्यमी, कम्पनी वा फर्म स्वयंले नै सुपरजोन सञ्चालक समितिको भूमिका निर्वाह गर्नेछ । यस परियोजना कार्यान्वयन हुने सम्बन्धित स्थानीय तहको प्रमुख यस समितिको आमन्त्रित सदस्यको रूपमा रहनेछन् । सुपरजोन कार्यान्वयनमा खटिने तोकिएको वरिष्ठ कृषि अधिकृत, नजिकको कृषि सेवा केन्द्र, फार्म केन्द्र, कृषि तालिम केन्द्र, प्रयोगशाला र कृषि अनुसन्धान केन्द्रका प्रतिनिधिहरू, सरोकारवाला निकायका जिल्ला स्थित कार्यालयका प्रमुख एवं प्रतिनिधिहरू, क्षेत्रीय स्तरका कार्यालयका प्रमुख एवं प्रतिनिधिहरू समेत सुपरजोन सञ्चालक समितिको सल्लाहकार रूपमा रहनेछन् । समितिका पदाधिकारी र सदस्यहरूको पदावधि २ वर्षभन्दा बढी हुने छैन । समितिमा एकै परिवारबाट एक भन्दा बढी व्यक्ति रहन सक्ने छैन र एकै व्यक्ति लगातार एक कार्यकाल भन्दा बढी एकै पदमा रहन सक्ने छैन । तर सदस्यको हकमा यो व्यवस्था लागु हुने छैन ।

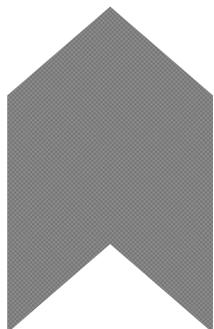
परियोजनाबाट उपलब्ध सेवा/सुविधाहरू

परियोजना मार्फत सञ्चालन गरिने कार्यक्रमहरूका लागि निम्नानुसार उपलब्धिमा आधारित सहजिकरण सेवा उपलब्ध छन् ।

क्र.सं.	विवरण	सहजिकरण
१.	कृषि उत्पादन सामग्रीहरू-बेर्ना, विरुवा लगायत	५०%
२.	प्राविधिक सहयोग	१००%
३.	प्रयोगशाला सेवाहरू	८५%
४.	कृषि औजार तथा उपकरणहरू	५०%
५.	साना सिंचाई तथा उपकरणहरू	८५%
६.	उत्पादनोपरान्त तथा कृषि व्यवसाय सेवा पूर्वाधारहरू	८५%

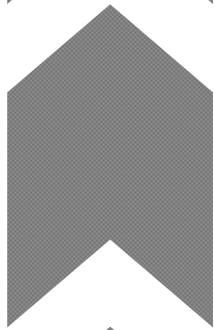
पकेट, ब्लक, जोन र सुपरजोन बीचको अन्तरसम्बन्ध

परियोजनाका सम्भागहरूको कार्यमूलक अन्तरसम्बन्ध देहाय बमोजिम रहेको छ ।

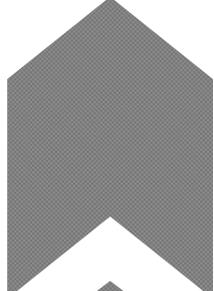
सुपरजोन

- औद्योगिक कार्य: अन्तिम रूपमा उपभोग्य वस्तुको उत्पादन
- अनुसन्धान कार्य: नव प्रवर्तन तथा अनुसन्धान
- शैक्षिक कार्य: मानव संशाधन विकास (कृषि प्राविधिक र उद्यमी)
- बजारीकरण कार्य: प्रशोधित उपजको बजारीकरण
- नियामक कार्य: गुणस्तर नियन्त्रण र अनुसन्धान

जोन

- बजारीकरण कार्य: कृषि उद्योगजन्य उद्योगका लागि आवश्यक कच्चा पदार्थको बजारीकरण
- प्रशोधन कार्य: उद्योग संचालनका लागि आवश्यक कच्चा पदार्थ उत्पादनका लागि प्राथमिक प्रशोधन
- भण्डारण कार्य: संकलन
- श्रोत केन्द्र विकास कार्य: उत्पादन सामग्री उत्पादन

ब्लक

- उद्यम विकास कार्य: फार्म रजिष्ट्रेशन तथा कृषि व्यवसाय विकास
- वृद्धि प्रवर्द्धन कार्य: उत्पादकत्व अभिवृद्धि
- मानव स्रोत साधन व्यवस्थापन कार्य: कृषि उद्यम विकास

पकेट

- उत्पादन कार्य: कृषि वस्तुहरूको प्राथमिक उत्पादन
- प्रविधि प्रसार कार्य: नविनतम कृषि प्रविधिको प्रसार

आ.व. २०७३/०७४ को वार्षिक प्रगति विवरण

जुनार जोनको वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्रगति विवरण

भारित प्रगति

कार्यक्रम	वार्षिक		
	लक्ष्य भार	प्रगति भार	भारित प्रगति प्रतिशत
पूँजीगत	४.९३	४.९३	१००.००
चालु	९५.०७	८९.९९	९४.६६
जम्मा	१००.००	९४.९२	९४.९२

वित्तीय प्रगति

बजेट रु. हजारमा

कार्यक्रम	वार्षिक विनियोजन	वार्षिक	
		खर्च	खर्च प्रतिशत
पूँजीगत	८,५५.०	८,५४.९००	९९.९९
चालु	१,६५,१३.०	१,३८,०१.८९९	८३.५८
जम्मा	१,७३,६८.०	१,४६,५६.७९९	८४.३९

बार्षिक विकास कार्यक्रम

बजेट तर्जुमासंग सम्बन्धित आर्थिक नियम/२०(१) बमोजिमको फारम

बार्षिक विकास कार्यक्रम

१. आ.ब. : २०७३-०७४
२. बजेट उपशिर्षक नं. : ३१२१६३
३. मन्त्रालय : कृषि विकास मन्त्रालय
४. विभाग/संस्था : कृषि विकास मन्त्रालय
५. कार्यक्रम/आयोजनाको नाम : प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना, परियोजना कार्यान्वयन इकाई जोन जुनार, सिन्धुली
६. स्थान : खनियाखर्क, सिन्धुली

वर्षिक बजेट (रु लाखमा) : १७३.६८
क. आन्तरिक

१) ऋण :
२) अनुदान :

(क) जिल्ला : सिन्धुली
(ख) गा.वि.स.-न.पा.-वडा नं.गोलज्वोर गा.पा.-५

७. आयोजना शुरु भएको मिति :
८. आयोजना पुरा हुने मिति :
९. आयोजना-कार्यालय प्रमुखको नाम : श्री ललान कुमार सिंह

वर्ष र लाखमा

क्र.सं	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	इकाई	वार्षिक लक्ष्य			प्रगति		कैफियत
				परिमाण	भार	वर्ष	वार्षिक प्रगती	भारित	
१	अ) पूँजीगत खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू		३	१०	११	१२	११	२०	२२
८.५.१.७६३	डेस्कटप कम्प्युटर र प्रिन्टर सेट र भ्याकुम क्लिनर खरिद	२९५११	सेटमा	३	१.७६	३.०५०	३	१.७६	
८.५.१.१	ल्यापटप खरिद (लेटेस्ट मोडल)	२९५११	सेटमा	१	०.५८	१.०००	१	०.५८	

सिन्धुली जिल्ला विकास प्रमुखको कार्यालय

सिन्धुली

क्र.सं.	कार्यालयको लागि फिनिचर फिक्स्चर्स	पटक	संख्या	मूल्य	कुल मूल्य	विवरण
८.३.१.१७१	कार्यालयको लागि फिनिचर फिक्स्चर्स	१	१	१.४४	१.४४	
८.४.४.३५	मोटरसाईकल खरिद	संख्या	१	१.१५	२.०००	
	क) पूर्णतया तर्फको जम्मा			४.९३	८.५४०	
आ) चालू खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू						
१	व्यवसायिक कृषि उत्पादन तथा प्रशोधन केन्द्र (जोन) विकास कार्यक्रम					
१.१.१.८	तलब	महिना	८	२.३०	४.००	१.८९०
३.१.१.८	महंगी भत्ता	महिना	८	०.०८	०.१४	०.०६८
४.१.१.८	फिल्ड भत्ता	महिना	८	०.२९	०.५०	०.१७०
५.१.१.८	पोशाक	जना	१	०.०९	०.१५	०.०९
२.१.१.३.५	परियोजना अभिलेखिकरण - जिल्लास्तर(कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन तथा बजार विकास कार्यक्रम)	पटक	१	०.२९	०.५०	०.२९
१.२.८.६६	Performance Based Incentive Allowance (अन्य)	संख्या	५	०.६०	१.०५	०.१०
२.१.३.१	बिजुली महसुल(बिजुली महसुल)	महिना	१२	०.१४	०.२४	०.००
२.१.३.१	पिउने पानी(पिउने पानी)	महिना	१२	०.२५	०.४३	०.०४३
२.२.१.९	टेलीफोन महसुल(टेलिफोन महसुल)	संख्या	१	०.२१	०.३६	०.२१
२.२.३.३	नया इन्टरनेट बडान खर्च(ईमेल/ इन्टरनेट/वेबसाइट)	सेट	१	०.१४	०.२४	०.००२
२.३.१.२	कार्यालयको घर भाडा(कार्यालयको घर भाडा)	महिना	१२	१.०४	१.८०	०.६९
२.४.१.१	मोटरसाईकलको लागि पेट्रोल(कार्यालयको इन्धन)	लिट्र	२०९	०.१३	०.२२	०.१३
२.४.१.२	गाडीका लागि डिजल(कार्यालयको इन्धन)	लिट्र	३१४०	१.४४	२.५०	०.१३
२.४.१.४	गाडी र मोटरसाईकलका लागि मوبिल(कार्यालयको इन्धन)	लिट्र	७०	०.२५	०.४४	०.०४२
२.५.१.२	डुई पाग्रे सवारी साधन मर्मत(सवारी साधन मर्मत)	संख्या	१२	०.१४	०.२४	०.१४
२.५.१.७	मेशीनरी उपकरण मर्मत(सवारी साधन मर्मत)	पटक	१२	०.१४	०.२४	०.१३
२.६.३.१	सवारी साधन धिमा	संख्या	१	०.०६	०.१०	०.०३
२.७.१.९	स्टेशनरी(कार्यालय मसलन्द सामान खर्च)	पटक	३	०.४०	०.७०	०.४०
२.७.१.१०	टोनर तथा मसी(कार्यालय मसलन्द सामान खर्च)	पटक	३	०.३७	०.६५	०.३६

२.७.३.१	पत्राभिक्रम तथा पुस्तिका खरीद (पत्राभिक्रम/पुस्तिका)	२२३११	महिना	१	०.०५	०.०९	०	०.०५
२.७.५.१	विज्ञापन तथा सुचना प्रकाशन (विज्ञापन तथा सुचना)	२२३११	पटक	१	०.१२	०.२०	०	०.१२
२.१२.१.३७५	विषय विज्ञापन (विज्ञापन)	२२४११	संख्या	१	१.१५	३.००	०	०.००
२.१३.२.७	सरसफाई सेवा करार	२२४११	महिना	५	०.२९	०.५०		०.२९
१.१३.२.६२	कार्यालय सहयोगी	२२४१२	संख्या	१	०.५१	१.४०		०.३७
२.१५.३.१.४३	स्थानिय श्रोत व्यक्ति परिचालन	२२४११	संख्या	१	०.३५	०.६०		०.२६
२.१५.३.१.३८	परियोजना अभिलेखिकरण - जोन स्तर (कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन तथा बजार विकास कार्यक्रम)	२२५२२	पटक	२	०.४६	०.५०	२	०.४६
२.१५.३.१.४५	राष्ट्रिय कृषि आधुनिककरण रणनीति कार्यक्रम	२२५२२	पटक	१	०.४६	०.५०		०.४६
२.१५.३.१.४१	सहभागितात्मक व्यवसायिक उत्पादन तथा प्रशोधन प्रविधि प्रदर्शन तथा स्थलगत तालिम - जोन/कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन तथा बजार विकास कार्यक्रम)	२२५२२	पटक	२	१.७३	३.००	२	१.७३
२.१५.४०.१.८१	कृष कटिब - जोन (अन्य)	२२५२२	संख्या	६०	०.०७	०.१२		०.०७
२.१५.४०.१.८५२	स्थलगत प्रयोगशाला सेवा (माटो, विउ र बाली शरक्षण सेवा) - जोन (अन्य)	२२५२२	संख्या	६	१.०४	१.८	६	१.०४
२.१९.१.७८५	व्यवसायिक कृषि उत्पादन तथा प्रशोधन केन्द्र (जोन) विकास कार्यक्रम अनुगमन तथा मुल्यांकन (अनुगमन मुल्यांकन तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन भ्रमण खर्च)	२२६११	पटक	१२	१.६६	२.८८	१२	१.६६
२.१९.२.१	अनुगमन तथा मुल्यांकनको लागि भ्रमण खर्च (आन्तरिक भ्रमण)	२२६१२	पटक	२४	०.५५	०.९६	२४	०.५५
२.२०.३.७१	ब्लक/जोन/सुपरजोन दैनिक चियापान तथा अन्य विविध खर्च (अन्य विविध खर्च)	२२७११	महिना	१२	०.२८	०.४८	१२	०.२८
५.१.१०.४७१	प्रतिफलमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान - जोन (अन्य)	२६४१३	हेक्टर	५०	८.६४	१५.००	५०	८.६४
५.१.१०.४७४	कृषि प्रविधिक शिक्षालय स्थापना/संचालन सहयोग (अन्य)	२६४१३	संख्या	१	२.८८	५	१	२.८८
८.२.८.१४९	पोस्ट हार्मेट सेन्टर स्थापना - जोन (अन्य)	२६४२३	संख्या	१	१७.२७	३०	१	१७.२७

८.४.१७	कस्टम हारिङ्ग सेन्टर स्थापना - जोनासिमा सिचाई प्रयोजन र पशु चिकित्सा सम्बन्धी सेवाको औजार)	२६४२३ संख्या	१	१४.३९	२५	१४.३९
८.६.२२.३	हाईटेक फलफुल विरवा उत्पादन नर्सरी स्थापना नर्सरी वा ब्याड निर्माण / वायोइन्जिनियरिङ्ग कार्य)	२६४२३ संख्या	१	२८.७९	५०	२८.७९
८.६.२८.१३	साना सिचाई निर्माण तथा समतल संभार - जोनासिमा सिचाई निर्माण।	२६४२३ संख्या	१	५.७६	१०	५.७६
	चालु खर्च कार्यक्रमको जम्मा:			९५.९२	१६५.१३	९५.९९
	कुल जम्मा खर्च			१००.००	१७३.६८	९५.९२

भारित प्रगति = ९५.९२ / १०० x १०० = ९५.९२ प्रतिशत

तयार गर्नेको नाम, पद र दस्तखत :

मिति :

(Handwritten signature)

आयोजना/ कार्यालय प्रमुख दस्तखत :

मिति :

(Handwritten signature)
 (सहायक प्रमुख)
 प्रमुख कार्यालय

संक्षिप्तमा आ.व. २०७३/७४

जुनार जोनको स्थापना वर्ष आ.व. २०७३/७४ मा विनियोजित कुल बजेट रु. १ करोड ७३ लाख ६८ हजार रहेको थियो । परियोजना कार्यान्वयनको पहिलो वर्ष रहेकाले बजेटहरू खासगरी नयाँ कार्यालय व्यवस्थापन तथा आयोजनाको बारेमा अभिमुखीकरण लगायतका शिर्षकहरूमा रहेका थिए । केही मुख्य कार्यक्रमहरूका लागि पनि बजेट विनियोजन भएको थियो जुन यहाँ उल्लेख गरिएको छ ।

- हाईटेक फलफूल बिरुवा नर्सरी स्थापना- ५० लाख
- कष्टम हायरिङ्ग सेन्टर स्थापना- २५ लाख
- साना सिंचाई निर्माण तथा मर्मत सम्भार- १० लाख
- पोस्ट हार्भेष्ट सेन्टर स्थापना- ३० लाख
- कृषि प्राविधिक शिक्षालय स्थापना- ५ लाख

यस आ.व. मा स्थलगत प्रयोगशाला सेवा सञ्चालन गरिएको थियो भने स्थलगत तालिमहरू समेत सञ्चालन गरिएको थियो । प्राविधिक शिक्षालयलाई सहयोग कार्यक्रम अन्तर्गत सिन्धुलीको फोसेटार स्थित श्री जनज्योति उच्च मा.वि. लाई उपलब्ध गराइएको थियो ।

जुनार जोन सञ्चालक समिति २०७३

क्र.सं.	पद	नाम	ठेगाना	मोबाइल नं.
१.	संयोजक	दिपक प्रसाद कोईराला	गोलन्जोर ६	९८४४०४५१५५
२.	उप-संयोजक	लोक बहादुर आले	गोलन्जोर ४	९८४४१४७०२२
३.	सचिव	निर्मल कुमार रम्तेल	गोलन्जोर ५	९८५४०४१२५१
४.	सह-सचिव	ईन्दिरा थापा	गोलन्जोर ५	९८४४०४२३९२
५.	सदस्य	लाल बहादुर श्रेष्ठ	गोलन्जोर ४	९८४४०७५९००
६.	सदस्य	चेतमाया रानामगर	गोलन्जोर ४	
७.	सदस्य	अर्जुन कोईराला	गोलन्जोर ६	९८४४१७३७५३
८.	सदस्य	सरिता मगर	गोलन्जोर ६	
९.	सदस्य	हरिबाबु गजुरेल	गोलन्जोर ५	९८४४०४५१५९

- जोनस्तर अभिमुखिकरण गोष्ठी, जोन सञ्चालक समिति गठन
- जिल्ला स्तरीय जुनार नर्सरी व्यवस्थापन तालिम सञ्चालन - मिति २०७३/१२/२८-३० सम्म जुनार बगैँचा धनीहरू, जुनार सहजकर्ता, स्थानीय श्रोत व्यक्ति, प्रा.स/ना.प्रा.स सहित ३० जना सहभागी ।
- जिल्ला स्तरीय “जुनार बगैँचा व्यवस्थापन तालिम” सञ्चालन गरिएको (मिति २०७४।०२।१६-१८ सम्म जुनार बगैँचा धनीहरू, जुनार सहजकर्ता, स्थानीय श्रोत व्यक्ति, प्रा.स/ना.प्रा.स सहित ३० जना सहभागी ।
- पुर्वाधार निर्माण कार्यहरू (हाइटेक नर्सरी) निर्माण कार्यको स्थान छनौट भई कार्य सञ्चालन भएको ।
- स्थलगत प्रयोगशाला सेवा: जोन क्षेत्रका सबै जुनार नर्सरीहरूको माटो नमुना संकलन र फिल्ड परिक्षण तथा रोगकीरा व्यवस्थापन ।
- पोष्टहार्भेष्ट सेन्टर र कष्टम हायरिंग सेन्टरको लागि मेशीन, औजार/उपकरणहरूको स्थलगत प्रदर्शनी गराई माग र कोटेशन संकलन गरिएको ।
- कृषि प्राविधिक शिक्षालय स्थापना सहयोग कार्यक्रम अन्तर्गत श्री जनन्योति मा.वि. फोसेटार, सिन्धुलीसँग सम्झौता भई कार्य सञ्चालन गरिएको ।
- साना सिंचाई आयोजना, जुनार खेतीको लागि सिंचाई कुलो निर्माण - बाशेश्वर
- कष्टम हायरिंग सेन्टर र पोष्टहार्भेष्ट सेन्टरको ढुवानी साधन, मेशिन, औजार/उपकरणहरू
- कष्टम हायरिंग सेन्टर र पोष्टहार्भेष्ट सेन्टरको लागि मिनी टिलर र फूल टिप्ने उपकरण वितरण

यस अवधिका सिकाईहरू

- सञ्चालक समितिको भूमिका: समन्वयकारी भूमिका भए प्रभावकारी हुने
- उत्पादन प्रविधि: आधुनिक प्रणालीतर्फ उन्मुख

- कष्टम हायरिंग मार्फत यान्त्रिकरण: देशबाट मात्र नभई छिमेकी देशहरूबाट समेत अत्याधुनिक औजार तथा उपकरणहरू खरिद गर्न सके बढी प्रभावकारी हुने
- पोष्ट हार्भेष्ट निर्माण र सञ्चालन: निर्माण पश्चात समय-समयमा अनुगमन गर्नुपर्ने
- प्रतिफलमा आधारित प्रोत्साहन वितरण: प्रत्यक्ष कृषकको बगैँचा अनुगमन गरि यथार्थ विवरण लिएर अनुदान वितरण गर्नुपर्ने
- अन्य मन्त्रालयगत कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन र समन्वय: जुनार बगैँचा सिंचाई का लागि सिंचाई डिभिजन कार्यालयसँग समन्वय गरि काम गर्दा प्रभावकारी भएको

कष्टम हायरिङ सेन्टर र पोष्ट हार्भेष्ट सेन्टर अन्तर्गतका सामग्री विवरण (५०% अनुदानमा)

१) विश्वजोति जुनार उत्पादन कृषि सहकारी संस्था लिमिटेड, तिनकन्या ७, पोखरीडाँडा
सम्पर्क व्यक्तिको नाम, पद : खेम बहादुर आलेमगर, कोषाध्यक्ष र श्री लोक बहादुर आलेमगर

क्र.सं.	सामानको नाम	संख्या
१	खाडल खल्ने मेशिन	१ थान
२	सिकेचर	१० थान
३	हजारी	२ थान
४	ब्रसकटर	१ थान
५	मिनिटिलर ड्रम	२ थान
६	मिनिटिलर	२ थान
७	चैन स	१ थान
८	आरा	२ थान
९	मिनिटिलर (स्प्रेयर)	१ थान
१०	ठेलागाडा	१० थान
११	आर १७० डिजेल पम्पसेट	६ थान
१२	बि.डेलिभरी पाइप	३६० मिटर
१३	चैन स	२ थान
१४	जापनीज स	५० थान
१५	जापनीज फोल्डिङ स	३० थान
१६	मिनिटिलर स्प्रेयर	२ थान

क्र.सं.	सामानको नाम	संख्या
१७	ट्विल पावर	३० थान
१८	२.० एच पी १ पि एच समर्सिएवल पम्प	२ थान
१९	मिनिटिलर डिजेल	१० थान
२०	इलेक्ट्रिक स्प्रेयर ट्रयांक	६ थान
२१	स्प्रे ट्रयांक	२८ थान
२२	खाडल खन्ने मेशिन	२ थान
२३	मिनिटिलर वाटर पम्प	२ थान
२४	ब्रसकटर	४ थान
२५	सोनालिका मिनि ट्रयाक्टर	१ थान
२६	जापनीज सिकेचर	३०० थान
	जम्मा मूल्य	रु ३५,६८,४२०
	अनुदान मूल्य	रु १७,८४,२१०
	लाभगाही संस्थाको साभेदारी रकम	रु १७,८४,२१०

२) सम्पर्क व्यक्तिको नाम, पद: अर्जुन कोइराला, सदस्य, जुनार जोन संचालक समिति

क्र.सं.	पुर्वाधार सामग्रीहरुको विवरण	संख्या
१	मिनिटिलर पम्प	३
२	खाडल खन्ने मेशिन	३
३	मिनिटिलर	३
४	सिकेचर	१००
५	इलेक्ट्रिक स्प्रेयर	५
	जम्मा मूल्य	रु. ५,५८,५००
	अनुदान मूल्य	रु. २,७९,२५०
	लाभगाही संस्थाको साभेदारी रकम	रु. २,७९,२५०

३) कृषि औजार उपकरणहरु रहेको संस्थाको नाम, ठेगाना: जुनार सुपरजोन संचालक समिति,
गोलन्जोर-५, सिन्धुली

सम्पर्क व्यक्तिको नाम, पद : दिपक प्रसाद कोइराला, संयोजक, जुनार जोन संचालक समिति

क्र.सं.	पुर्वाधार सामग्रीहरुको विवरण	संख्या
१	महिन्द्र बोलेरो जीप	१
२	रिफ्रेक्टोमिटर	३
३	डिजिटल ह्यागिड व्यालेन्स	३
४	केट	३००
५	भोला	५०
६	फल टिप्ने कैंची	२००
७	फुट हार्भेष्टर	१०
८	हाइग्रोमिटर	२
९	हर्वल आयल स्टिम मेशिन इलेक्ट्रिक वा ग्यास टेम्परेचर कन्ट्रोल सिस्टम	२१
१०	सिल्भर डेक्की (४४।०९ के.जी.)	१
११	डाडु, पन्यु	१
१२	बाल्टीन (प्लाष्टिक)	२
१३	बाटा	५
१४	स्टिल चक्कु	१
१५	प्लाष्टिकको हरियो ड्रम	२४
१६	सिल्भर जग	४२
१७	एस एस टंकी ५०० लि.	३
१८	मोटर १ एच पी	१
१९	नेपा टंकी १००० लि.	१
२०	५० लि. ह्वाइट ड्रम	२
जम्मा मूल्य		रु. ३२,५५,४३१
अनुदान मूल्य		रु. २७,६७,११६
लाभग्राही संस्थाको साभेदारी रकम		रु. ४,८८,३१५

आ.व. २०७४/०७५ को वार्षिक प्रगति विवरण

जुनार जोनको वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्रगति विवरण

भारित प्रगति

कार्यक्रम	वार्षिक		
	लक्ष्य भार	प्रगति भार	भारित प्रगति प्रतिशत
पूँजीगत	१.९७	१.९७	१००.००
चालु	९८.०८	९६.०६	९७.९४
जम्मा	१००	९८.०३	९७.९८

वित्तिय प्रगति

बजेट रू. लाखमा

कार्यक्रम	वार्षिक विनियोजन	वार्षिक	
		खर्च	खर्च प्रतिशत
पूँजीगत	१२.४१	१२.४०	९९.८८
चालु	६१५.२२	४६६.०६	७५.७६
जम्मा	६२७.६३	४७८.४६	७६.२३

वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन आ.व. २०७४/७५

क्र.सं.	कार्यक्रम/ क्रियाकलाप	इकाई	वार्षिक लक्ष्य			वार्षिक प्रगति	
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भारित
अ) पूँजिगत खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू							
८.३.१.१७१	टेबुल, कुर्सि, दराज बोर्ड, दराज र अन्या फर्निचर (कार्यालयको लागि फर्निचर फिक्चर्स)	सेट	८	०.६४	४	८	०.६४
८.५.१.१	ल्यापटप खरिद (लेटेष्ट प्रविधि) कार्यालय संचालन सँग सम्बन्धी अन्य उपकरण तथा मेशिन औजार	संख्या	१	०.१५	०.९३	१	०.१५
८.५.१.६	फोटोकपी मेशिन कार्यालय संचालन सँग सम्बन्धी अन्य उपकरण तथा मेशिन औजार	संख्या	१	०.१२	०.७४	१	०.१२
८.५.१.४२	मल्टीमिडिया प्रोजेक्टर कार्यालय संचालन सँग सम्बन्धी अन्य उपकरण तथा मेशिन औजार	संख्या	१	०.१०	०.६५	१	०.१
८.५.१.४३	स्क्रीन कार्यालय संचालन सँग सम्बन्धी अन्य उपकरण तथा मेशिन औजार	संख्या	१	०.०१	०.०९	१	०.०१
८.५.१.१०१७	क्यामरा खरिद कार्यालय संचालन सँग सम्बन्धी अन्य उपकरण तथा मेशिन औजार	संख्या	१	०.०४	०.२८	१	०.०४
८.५.१.११३१	पानी फिल्टर मेशिन कार्यालय संचालन सँग सम्बन्धी अन्य उपकरण तथा मेशिन औजार	संख्या	१	०.०४	०.२३	१	०.०४
८.५.१.११३२	इलेक्ट्रिक ग्यास हिटर खरिद कार्यालय संचालन सँग सम्बन्धी अन्य उपकरण तथा मेशिन औजार	संख्या	२	०.०४	०.२८	२	०.०४
८.५.१.११६३	सोलार सिस्टम जडान (सोलार हिटर सहित) कार्यालय संचालन सँग सम्बन्धी अन्य उपकरण तथा मेशिन औजार	संख्या	१	०.४४	२.७९	१	०.४४
८.५.१.११७९	Water Dispenser/AC/Refrigerator/tv खरिद कार्यालय संचालन सँग सम्बन्धी अन्य उपकरण तथा मेशिन औजार	पटक/ संख्या	४	०.३९	२.४२	४	०.३९
क) पूँजिगत खर्च कार्यक्रमको जम्मा			२१	१.९७	१२.४१	२१	१.९७
ख) चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू जम्मा						४२	३.९४
१.१.१.४	रा.प.द्वितीय (प्रा.)(स्थायी कर्मचारी)	जना	१	०.८९	५.५९	१	०.८९
१.१.१.६	रा.प.तृतीय (प्रा.)(स्थायी कर्मचारी)	जना	१	०.७६	४.७८	१	०.७६
१.१.१.८	रा.प.अनं.प्रथम (प्रा.)(स्थायी कर्मचारी)	जना	२	१.३	८.१४	२	१.३
१.१.१.९	रा.प.अनं.प्रथम (प्रा.)(स्थायी कर्मचारी)	जना	१	०.६३	३.९३	१	०.६३
१.२.२.१	महंगीभत्ता (महंगी भत्ता)	संख्या	५	०.११	०.७२	५	०.११
१.२.३.१	फिल्डभत्ता (फिल्ड भत्ता)	संख्या	५	०.२४	१.५	५	०.२४
१.२.४.२३	खरीद समिति र अन्य बैठक(बैठक भत्ता)	पटक	१०	०.१४	०.९	१०	०.१४
१.२.८.६६	Performance Based Incentive Allowance(अन्य)	संख्या	५	१.५९	१०	५	१.५९

क्र.सं.	कार्यक्रम/ क्रियाकलाप	इकाई	वार्षिक लक्ष्य			वार्षिक प्रगति	
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भारित
१.३.१.१२	निजामती कर्मचारीको पोशाक (पदाधिकारी एवं निजामति कर्मचारी)	संख्या	५	०.०६	०.३८	५	०.०६
१.३.४.८	करारमा कार्यरत कर्मचारीको लागि पोषाक खर्च (अन्य)	पटक	३	०.०४	०.२३	३	०.०४
२.१.१.१५	पानी तथा विजुली खर्च(धाराको महसुल)	महिना	१२	०.१६	१.०१	१२	०.१६
२.२.१.१	टेलिफोन महसुल (टेलिफोन महसुल)	महिना	२	०.११	०.७२	२	०.११
२.२.२.१	ईमेल/इन्टरनेट/वेबसाइट(ईमेल/ इन्टरनेट/वेबसाइट)	महिना	२	०.०८	०.४८	२	०.०८
२.३.१.२	कार्यालयको घर भाडा(कार्यालयको घर भाडा)	महिना	१२	०.६३	३.९६	१२	०.६३
२.४.१.१	मोटरसाईकलको लागि पेट्रोल(कार्यालयको इन्धन)	लीटर	९६०	०.१६	१.०१	९६०	०.१६
२.४.१.२	गाडीकालागि डिजल(कार्यालयको इन्धन)	लीटर	३६००	०.४६	२.८८	२४२३	०.३१
२.४.१.४	गाडी र मोटरसाईकलका लागी मोबिल(कार्यालयको इन्धन)	लीटर	१८०	०.१९	१.१७	२०.६७	०.०२
२.४.१.१७७	ग्याससिलिन्डर(कार्यालयको इन्धन)	वटा	४८	०.०४	०.२४	२२.६	०.०२
२.५.१.१	चारपाग्रे सवारी साधन मर्मत(सवारी साधन मर्मत)	संख्या	६	०.३८	२.४	५	०.३१६६७
२.५.१.२	दुईपाग्रे सवारी साधन मर्मत(सवारी साधन मर्मत)	संख्या	४	०.०५	०.३२	४	०.०५
२.५.२.१	मेशिनरी उपकरण मर्मत(मेशिनरी उपकरण मर्मत)	संख्या	४	०.०३	०.१६	४	०.०३
२.६.३.१०	Comprehensive विमा(बीमा सवारी साधन)	संख्या	५	०.१	०.६	४	०.०८
२.७.१.१	कार्यालयमसलन्द सामान खर्च (कार्यालय मसलन्द सामान खर्च)	पटक	१	०.२४	१.५	१	०.२४
२.७.१.६.२	अन्य(कार्यालय मसलन्द सामान खर्च)	पटक	१	०.१२	०.७५	१	०.१२
२.७.२.१	छपाई खर्च (छपाई खर्च)	पटक	१	०.०८	०.५	१	०.०८
२.७.३.१	पत्रपत्रिका तथा पुस्तिका खरीद(पत्रपत्रिका तथा पुस्तिका)	महिना	१	०.०४	०.२५	१	०.०४
२.७.५.१	विज्ञापन तथा सूचना प्रकाशन(विज्ञापन तथा सूचना प्रकाशन)	पटक	१	०.०८	०.५	१	०.०८
२.१२.१.३७६	विषयविशेषज्ञ(सेवा करार)	संख्या	२	३.८२	२४	२	३.८२
२.१२.२.१६९	स्थानीयश्रोत व्यक्ति परिचालन(व्यक्ति करार)	संख्या	१	०.२९	१.८	१	०.२९
२.१३.१.६०	ओभरसियर सेवा करार (व्यक्ति करार)	जना	१	०.६४	४	१	०.६४
२.१३.२.५	सवारी चालक करारमा लिने(सेवा करार)	जना	१	०.३५	२.२	१	०.३५

क्र.सं.	कार्यक्रम/ क्रियाकलाप	इकाई	वार्षिक लक्ष्य			वार्षिक प्रगति	
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भारित
२.१३.२.७	सरसफाई सेवा करार(सेवा करार)	जना	१	०.३४	२.१२	१	०.३४
२.१३.२.६२	कार्यालय सहयोगी सेवा करार(सेवा करार)	संख्या	१	०.३४	२.१२	१	०.३४
२.१३.२.६३	कम्प्युटरअपरेटर सेवा करार (सेवा करार)	संख्या	१	०.४५	२.८	१	०.४५
२.१५.१.१३३६	स्थलगततालिम (उन्नत प्रविधि/वजारिकरण/मूल्य श्रृङ्खला विकास)(उद्यमशीलता, रोजगारी मुलक /सशक्तिकरण / सीप विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि तालिम)	संख्या	५	०.४	२.५	५	०.४
२.१५.१.१३४५	उद्यमशीलतार व्यावसायिक क्षमता/दक्षता विकास तालिम (उद्यमशीलता, रोजगारी मुलक / सशक्तिकरण / सीप विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि तालिम)	संख्या	३	०.७२	४.५	३	०.७२
२.१५.१.१३४६	कृषियन्त्र, औजार उपकरण सञ्चालन तथा मर्मत तालिम (उद्यमशीलता, रोजगारी मुलक / सशक्तिकरण / सीप विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि तालिम)	संख्या	२	०.६४	४	१	०.३२
२.१५.२.५०५	योजनातर्जुमा गोष्ठी(गोष्ठी तथा कार्यशाला)	संख्या	१	०.१६	१	१	०.१६
२.१५.२.५०७	बजारप्रवर्द्धन सम्बन्धी अन्तर्क्रिया(गोष्ठी तथा कार्यशाला)	संख्या	१	०.१६	१	१	०.१६
२.१५.२.५१५	फिल्डस्तरमासिजनल योजना तर्जुमा गोष्ठी(गोष्ठी तथा कार्यशाला)	संख्या	६	०.२४	१.५	६	०.२४
२.१५.२.५१६	सञ्चालनसमिति, सल्लाहाकार र स्थानीय सरोकारवाला निकायविच कार्यमूलक अन्तर्क्रिया (गोष्ठी तथा कार्यशाला)	संख्या	२	०.३२	२	२	०.३२
२.१५.३.९५८	सुपरजोनप्रोफाइल तयारी तथा प्रकाशन (प्रचार प्रसार तथा सामग्री उत्पादन तथा प्रकाशन र वितरण)	पटक	१	०.८	५	१	०.८
२.१५.१४.३००	क्रपकटिङ्ग (फलफूल) - स्थलगत तालिम समेत(फलफूल विकास कार्यक्रम)	संख्या	६०	१.९१	१२	३०	०.९५५
२.१५.१६.१६१	सहभागितात्मकजुनार बगैँचा (१०००हे.) र नर्सरी (२० बटा) व्यवस्थापन तथा रोग किरा नियन्त्रण अभियान(बालि संरक्षण)	पटक/संख्या	१	५.५८	३५	१	५.५८
२.१५.३१.४४	भिडियोडकुमेन्ट्री तयारी तथा प्रचार प्रसार(कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन तथा बजार विकास कार्यक्रम)	संख्या	१	०.०८	०.५	१	०.०८
२.१५.४०.१८५३	कृषिप्रविधि केन्द्र स्थापना तथा सञ्चालन(अन्य)	संख्या	१	०.८	५	१	०.८
२.१५.४०.१८५४	कृषिवजार सुचना प्रणालि स्थापना तथा सञ्चालन(अन्य)	संख्या	१	०.८	५	१	०.८
२.१५.४०.१८५५	घम्टीप्रयोगशाला सेवा (माटो, विउ, बाली शंरक्षण, माछा, खाद्य प्रविधि तथा गुण नियन्त्रण)(अन्य)	संख्या	३	०.३६	२.२५	३	०.३६
२.१५.४०.३२.०१	उन्नत प्रविधि प्रदर्शन (अन्य)	संख्या	६	१.९१	१२	६	१.९१
२.१५.४०.३२०४	प्रविधि पुस्तिका प्रकाशन तथा वितरण (अन्य)	पटक	१	०.१६	१	१	०.१६
२.१५.४०.३२०६	भकारो सुधार(अन्य)	संख्या	४००	३.३१	२०.८	४००	३.३१

क्र.सं.	कार्यक्रम/ क्रियाकलाप	इकाई	वार्षिक लक्ष्य			वार्षिक प्रगति		
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भारित	
२.१५.४०.३२०२	प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण रेडियो कार्यक्रम(अन्य)	पटक	३	०.१७	१.०५	३	०.१७	
२.१५.४०.३२०३	मेला/महोत्सवमा सहयोग (अन्य)	पटक	१	०.०८	०.५	१	०.०८	
२.१५.४०.३२०७	परियोजनाप्रचार प्रसार समग्री तयारी (अन्य)	पटक	१	०.०८	०.५	१	०.०८	
२.१५.४०.३३११	सञ्चालन समितिका पदाधिकारी, सरोकारवाला र उत्कृष्ट कृषक अध्ययन अवलोकन भ्रमण(अन्य)	पटक	१	०.६४	४	१	०.६४	
२.१५.४०.३८७२	वेबसाईट निर्माण तथा सञ्चालन(अन्य)	पटक	१	०.३२	२	०	०	
२.१९.१.८९५	सुपरजोनअनुगमन तथा मूल्यांकन खर्च (अनुगमन मुल्याङ्कन तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन भ्रमण खर्च)	पटक	४८	०.३९	२.४६	४८	०.३९	
२.१९.२.१	अनुगमनतथा मूल्यांकनको लागि भ्रमण खर्च(आन्तरिक भ्रमण)	पटक	३०	०.७२	४.५	३०	०.७२	
२.२०.३.७१	ब्लक/जोन/सुपरजोनदैनिक चियापान तथा अन्य विविध खर्च (अन्य विविध खर्च)	महिना	१२	०.२४	१.५	१२	०.२४	
५.१.७.१२८	प्रतिफलमाआधारित प्रोत्साहन अनुदान(दैवी प्रकोप वा अन्य कारणले संस्थालाई दिइने अनुदान)	हेक्टर	३५०	५.५८	३५	३५०	५.५८	
५.१.१०.१२१२	सञ्चालक समितिको मागमा आधारित कार्यविधि बमोजिमका चालु कार्यक्रम सञ्चालनको लागि अनुदान (अन्य)	पटक	१	३.९८	२५	१	३.९८	
५.१.१०.४७४	कृषिप्राविधिक शिक्षालय स्थापना/सञ्चालन सहयोग (अन्य)	संख्या	१	०.८	५	१	०.८	
८.६.४२.३५६	सञ्चालकसमितिको मागमा आधारित कार्यक्रम सञ्चालनका लागि कार्यविधि बमोजिम शर्त पूँजीगत अनुदान (कष्टम हायरिङ्ग सेन्टर, पोष्ट हार्भेष्ट सेन्टर, मेशिनरी उपकरणहरू, ट्रयाक्टर, साना सिंचाई पूर्वाधारहरू लगायत) (अन्य)	पटक	१	४३.८२	२७५	१	४३.८२	
८.६.४२.४०२	जुनारप्रशोधन उद्योगका लागि मेशिनरी अनुदान(अन्य)	पटक	१	७.९७	५०	१	७.९७	
चालु खर्च कार्यक्रमको जम्मा					९८.०८	६१५.२२	४४३६	९६.०६
कार्यालय सञ्चालन तथा उपभोग खर्च								
कुल जम्मा खर्च					१००	६२७.६३	४४५७	९८.०३

जुनार सुपरजोनले आ.व. २०७४/७५ मा सञ्चालन गरेका मुख्य मुख्य कार्यक्रमहरूको विवरण

१. सिंचाई विकास कार्यक्रम

आ.व. २०७४/७५ मा सञ्चालक समितिको मागमा आधारित कार्यक्रम सञ्चालनका लागि कार्यविधि बमोजिम शशर्त पूँजीगत अनुदान (कष्टम हायरिङ्ग सेन्टर, पोष्ट हार्भेष्ट सेन्टर, मेशिनरी उपकरणहरू, ट्रयाक्टर, साना सिंचाई पूर्वाधारहरू लगायत अन्य) अन्तर्गत विनियोजित बजेट रु. २ करोड ७५ लाख मध्येबाट १ करोड ३६ लाख ४० हजार बराबरको सुपरजोन क्षेत्रका कृषक/सिंचाई योजना निर्माण समितिसँग सम्झौता गरि निम्न सिंचाईका योजनाहरू सञ्चालन गरिएका थिए ।

- करेसापोखरी निर्माण योजना- १४८ वटा
- सामूहिक सिंचाई ट्याङ्की निर्माण तथा पाईप सिंचाई योजना- ३८ वटा

आ.व. २०७४/७५ मा जुनार सुपरजोनको अनुदान एवं प्राविधिक सहयोगमा निर्मित करेसापोखरी। कार्यालयको सहयोगमा यस आ.व. मा यस्ता १४८ वटा पोखरी निर्माण गरिएको थियो।

करेसा पोखरी सिंचाई योजना अन्तर्गत साना पक्की सिंचाईको सरकारको तर्फबाट ५० प्रतिशत अनुदान दिइएको थियो सहित रु.१० हजार अनुदान रकम रहेको थियो । यस पोखरीमा पानीको कुनै श्रोत बिना नै घरायसी प्रयोजनबाट निस्किएको सरदर १ हजार लिटर पानी भण्डारण भई करिब २ रोपनी क्षेत्रफलको करेसाबारीलाई सिंचाई गर्न सकिन्छ । यसले वर्षायाममा मात्र नभइ हिउँदयाममा पनि सिंचाईको व्यवस्थापन गर्न सजिलो बनाउँछ । आ.व. २०७४/७५ मा १४८ वटा यस्ता पोखरीको निर्माण भइ करिब २९६ रोपनी थप क्षेत्रफलमा वर्षेभरि सिंचाई सुविधा पुग्ने देखिएको छ । यसबाट १४८ घरधुरी लाभान्वित भएका छन् ।

आ.व. २०७४/७५ मा जुनार सुपरजोनको अनुदान एवं प्राविधिक सहयोगमा निर्मित सामूहिक सिंचाई पोखरी। कार्यालयको सहयोगमा यस आ.व. मा यस्ता ३८ वटा पोखरी निर्माण गरिएको थियो।

सामूहिक रूपमा ३८ वटा सिंचाई योजनाहरू सम्पन्न भई ३८ वटै सामूहिक सिंचाई पोखरीहरू निर्माण भएका छन् । जस अन्तर्गत ईन्टेक ट्याङ्की निर्माण, रिजर्भ ट्याङ्की निर्माण तथा जुनार बगैँचा सम्म पाईप जडान कार्य समेत पर्दछन् ।

यसबाट करिब ३८० घरधुरी लाभान्वित भएका तथा करिब १५२० रोपनी क्षेत्रफलमा वर्षेभरि सिंचाई सुविधा पुग्ने तथा ७ लाख ६० हजार लि. सिंचाईको लागि पानी भण्डारण भएको हुने । यस कार्यक्रम कृषकको कम्तीमा १५ प्रतिशत लागत सहभागिता तथा कार्यालयको तर्फबाट बढीमा ८५ प्रतिशत अनुदान सहयोगमा सम्पन्न गरिएको थियो ।

२. भकारो सुधार कार्यक्रम

आ.व. २०७४/७५ को स्वीकृत कार्यक्रममा ४०० वटा भकारो सुधार कार्यक्रम सञ्चालन गर्नका लागि २० लाख ८० हजार बजेट व्यवस्था गरिएको थियो ।

आ.व. २०७४/७५ मा जुनार सुपरजोनको अनुदान सहयोगमा सम्पन्न गरिएको भकारो सुधार कार्यक्रम । कार्यालयको सहयोगमा यस आ.व. मा यस्ता ४०० वटा भकारो सुधार कार्य सम्पन्न भएको थियो ।

जस अन्तर्गत सुपरजोन क्षेत्र भित्र यस वर्ष ४०० वटा थप भकारो सुधार भएका छन् । पशु बस्ने गोठको भुईँलाई ढलान गरि खेर गइरहेको पशुमूत्रलाई गोठेमलको गुणस्तर सुधार गर्नको लागि मलसँगै प्रयोग गर्ने तथा गोठबाट निस्कने मललाई घामपानीबाट जोगाउने यस कार्यक्रमको मुख्य उद्देश्य रहेको छ । यस कार्यक्रमबाट यस वर्ष ४०० घरधुरी लाभान्वित भएको र उनीहरूको पशुपालन व्यवसायमा सुधार हुने देखिन्छ । साथै यसबाट जुनार बगैँचामा प्रयोग हुने गोठेमलको गुणस्तर सुधार हुने देखिन्छ ।

३. जुनार बिरुवा उत्पादनका लागि हाईटेक नर्सरी निर्माण

आ.व. २०७४/७५ मा हाईटेक नर्सरीको लागि ४८ लाख ९३ हजार बराबर बजेट अनुदान सहयोग गरिएको थियो । जुनार सुपरजोन कार्यालयबाट करिब ८ कि.मि. दुरीमा गोलन्जोर-५, चिसापानी अवस्थित हाईटेक नर्सरीको निर्माण कार्य आ.व. २०७३/७४ बाट सुरु भएको थियो । यस आ.व. मा नर्सरी वरपर निकास व्यवस्थापन गरिएको थियो । नर्सरीमा वर्षातले पुऱ्याएको क्षतिलाई मध्यनजर गरि तारजालीले यसको संरक्षणको व्यवस्था गरिएको थियो ।

जुनार सुपरजोनको अनुदान एवं प्राविधिक सहयोगमा निर्मित गोलन्जोर-५, चिसापानी स्थित हाईटेक नर्सरी

त्यस्तै, सिंचाई पूर्वाधार तयार, माउबोट तथा साइन राख थोपा सिंचाई जडान गरियो । नर्सरीलाई आवश्यक सिंचाईको लागि पक्की ट्याङ्की निर्माण गरिएको थियो भने नर्सरी व्यवस्थापनको लागि मान्छे बस्नका लागि एउटा सानो टहरा समेत निर्माण गरिएको थियो । त्यस्तै बिरुवा तयार पार्नका लागि आवश्यक फलामे डण्डीका संरचनाहरू पनि तयार गरिएका थिए । त्यस्तै हाईटेक सम्म जाने बाटो व्यवस्थापनको कार्य पनि सम्पन्न गरियो । आगामी आ.व. यस नर्सरीको सम्पूर्ण कार्य सम्पन्न गरि बेर्ना उत्पादन गर्न सकिने अवस्था देखिन्छ । यस नर्सरीमा हालका नर्सरी धनीहरूकै सकृयतामा जुनार हाईटेक नर्सरी संचालक समिति निर्माण भई गुणस्तरीय बिरुवा उत्पादन गर्ने लक्ष्यका साथ काम भइरहेको छ । हाईटेक संचालनको लागि जुनार हाईटेक नर्सरी संचालन मुलपत्र २०७५ समेत कार्यान्वयनमा ल्याइएको छ ।

त्यस्तै परियोजनाको सहयोगमा तिनवटा पोलीहाउस निर्माण भएको थियो जसले गर्दा गुणस्तरीय जुनार बिरुवाहरू उत्पादन गर्न सहयोग पुऱ्याउँछ ।

यस कार्यालयको सहयोगमा निम्न फलफूल नर्सरीहरूलाई उल्लेखित अनुदान सहयोग उपलब्ध गराइएको थियो ।

- श्री सिन्धुलीगडी मिश्रित फलफूल नर्सरी, गोलन्जोर-५, नयाँखर्क- रु.४ लाख
- श्री राजकुमार नर्सरी फर्म, गोलन्जोर-५, नयाँखर्क- रु.४ लाख
- श्री गोविन्द गोमा नर्सरी फर्म, गोलन्जोर-५, नयाँखर्क- रु.४ लाख

जुनार सुपरजोनको अनुदान एवं प्राविधिक सहयोगमा निर्मित गोलन्जोर-५, स्थित सिंचाई सुविधा सहितको प्लाष्टिक घर

४. क्षेत्रगत कीरा नियन्त्रण कार्यक्रम (Area Wide Control Program- AWCP)

जुनार सुपरजोनद्वारा सञ्चालित क्षेत्रगत कीरा नियन्त्रण अभियान AWCP का प्राविधिकहरुसँगको सामूहिक तस्विर

चिनियाँ प्रविधिको अनुसरण गरि गोलन्जोर-४, तिनकन्या क्षेत्रको २३१ घरधुरीमा यस अभियान सञ्चालन गरिएको थियो । नेपालमा कीरा नियन्त्रण गर्न यस खालको अभियानमूलक कार्यक्रमको परिक्षण प्रयोग गरिएको थियो । यसका लागि दश हप्ते अभियान सम्पन्न गर्ने क्रममा २०७५ बैशाख देखि असार मसान्त सम्म लागेको थियो र यसले ८०० रोपनी क्षेत्रको करिब ५७२० बोट समेटिएको थियो ।

५. उन्नत प्रविधि प्रदर्शनी

यस कार्यक्रम अन्तर्गत कुल १२ लाख बजेट विनियोजन भएकोमा १० लाख १६ हजार मात्र खर्च भएको थियो । जसबाट दुईवटा विद्यालयहरूमामा रहेका जुनार बगैँचामा सिंचाई प्रयोजनको लागि ट्याङ्की निर्माण गरिएको थियो । त्यस्तै, विद्यालय क्षेत्रमा नयाँ जुनार वृक्षारोपण, घेराबारा आदि काम सम्पन्न गरियो । साथै, बि.पि. राजमार्ग तथा जुनार पकेट क्षेत्र जाने सहायक मार्ग छेउछाउका ४८ जना कृषक घरधुरीद्वारा उन्नत तरिकाले १३०० जुनार बिरुवा रोपण गरिएको थियो । यसका लागि प्रति जुनार बोट खाल्डो खन्न, रोपन, मलजल गर्नका लागि रु.१५०/- का दरले उपलब्ध गराइएको थियो ।

६. प्रशोधन उद्योगका लागि मेशिनरी अनुदान

यस कार्यका लागि विनियोजित ५० लाख मध्येबाट ३ वटा उद्योगलाई अनुदान दिइएको थियो । प्रगति जुनार सहकारी संस्था लि. लाई ग्राइण्डर मिक्चर, डिप फ्रिज, पानी फिल्टर आदि सहयोग गरिएको थियो । लाङ्गाली जुनार उद्योगलाई जुसर, पास्चराइजर, सिलिङ्ग मेसिन, न्याक, ट्याङ्की तथा अन्य उपकरणहरू ल्याउनको लागि सहयोग गरिएको थियो ।

शित भण्डार सहकारीले अनुदानमा प्राप्त गरेको
बोटल ब्लोइङ्ग मेसिन

त्यस्तै, शित भण्डारण सहकारीको लागि बोटल ब्लोइङ्ग मेसिन पुरै विद्युतीय जडान सहित तथा जुस फिलर मेसिन ७५ प्रतिशत अनुदानमा उपलब्ध गराइएको थियो ।

७. प्रशोधन घर निर्माण

आ.व. २०७४/७५ मा प्रगति जुनार सहकारी संस्था लि. को लागत साझेदारीमा प्रशोधन घरको स्तरोन्नति गर्नका लागि जुनार सुपरजोन कार्यालयबाट रु.२१ लाख अनुदान सहयोग उपलब्ध गराइएको थियो । उक्त रकमबाट प्रशोधन घरको एक तला थप भएको थियो । साथै, त्यहाँ

आवश्यक पर्ने प्रशोधन सम्बन्धी उपकरणहरू समेत ल्याइएको थियो । यस प्रशोधन घरको सञ्चालनबाट सहकारीका करिब ५० घरधुरी सदस्यहरू लाभान्वित हुनेछन् ।

८. सहभागितात्मक बगैँचा व्यवस्थापन कार्यक्रम

सुपरजोन क्षेत्रका ९२ हजार बोट संख्यामा काँटछाँट तथा बोर्डो पेष्ट लगाउने एवं सुक्ष्मतत्व प्रयोग कार्य सम्पन्न भएको थियो । यस कार्यक्रम बाट करिब १२०० घरधुरी लाभान्वित भएका थिए ।

९. प्राविधिक शिक्षालयलाई सहयोग

यस कार्यक्रम अन्तर्गत कार्यालयले गोलन्जोर-५, नयाँखर्क स्थित श्री मा.वि. को प्राविधिक शिक्षा अध्यापन गराउने भवन निर्माणका लागि रु. ५ लाख अनुदान सहयोग उपलब्ध गराएको थियो । यसबाट शिक्षालयबाट उपलब्ध कृषि शिक्षाको गुणस्तर अभिवृद्धि हुने देखिन्छ ।

१०. प्रतिफलमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान वितरण कार्यक्रम

जुनार सुपरजोन कार्यालयको आ.व. २०७४/७५ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम अनुसार प्रतिफलमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान वितरण कार्यको लागि रु. पैतिस लाख बजेट विनियोजन भएको थियो ।

गोलन्जोर गाउँपालिका, ४ नं. वडाका वडाध्यक्षज्यूलाई अनुदान रकम वितरण गर्नुहुँदै जुनार सुपरजोन कार्यालयका कृषि अधिकृत

उक्त कार्यक्रम सञ्चालन गर्नका लागि कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालयले "प्रतिफलमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान (Output based Incentive) कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि-२०७३" जारी गरि

लागु गरेको छ । उक्त कार्यविधि बमोजिम प्रोत्साहन अनुदान वितरण गर्नका लागि बहुवर्षे बाली जुनारको लागि विभिन्न कुराहरूलाई आधार मान्न सकिन्छ । उन्नत प्रविधि अवलम्बन गरी गरेको क्षेत्र विस्तारलाई आधार मान्ने व्यवस्था कार्यविधिले गरेको छ । यस्तै, परियोजना कार्यान्वयन इकाईले आवश्यक ठानेमा अन्य आधारहरू समेत तय गर्न सक्ने प्रावधान रहेको छ । जसअनुसार आ.व. २०७४/७५ को अनुदान वितरण गर्दा कार्यालयद्वारा बगैँचा व्यवस्थापनलाई नै मुख्य आधार मानिएको थियो । यस आ.व. को अन्त्य देखि श्रावण सम्म नै क्षेत्र विस्तारको क्रम चलिरहने भएकाले यथार्थ तथ्याङ्क नआएसम्म क्षेत्र विस्तारलाई आधार मान्न नसकिने भएकाले बगैँचा व्यवस्थापनलाई नै मुख्य आधार मान्नपर्ने थियो । साथै, रकम वितरण गर्दा सुपरजोन क्षेत्र

भिन्न पर्ने गोलन्जोर गा.पा., कमलामाई न.पा., सुनकोशी गा.पा. तथा तिनपाटन गा.पा. का क्षेत्रहरूमा सकेसम्म स्थलगत रूपमा नै वितरण गर्ने गरि व्यवस्था मिलाउने निर्णय कार्यालयले गरेको थियो । अनुदान रकमको निम्नानुसार तय गरि कृषकहरूलाई नगदै वितरण गरिएको थियो ।

प्रति रोपनी जम्मा अनुदान दर-	रु. २५०/-
कृषकले प्राप्त गर्ने प्रति रोपनी अनुदान दर-	रु. १७५/-
समितिको कोषमा जम्मा हुने प्रति रोपनी अनुदान रकम-	रु. ७५/-

अनुदान रकम वितरण कार्य स्थानीय जनप्रतिनिधिज्यूहरू, सुपरजोन सञ्चालक समितिका पदाधिकारीज्यूहरू, स्थानीय बुद्धिजीवीहरू/संघसंस्थाका प्रतिनिधिहरू तथा जुनार कृषकहरूको रोहवरमा सम्पन्न गरिएको थियो । आगामी वर्ष थप क्षेत्रमा जुनार बिरुवा लगाउन उत्सुक रहेको कतिपयको भनाइ थियो । अनुदान रकम दर न्यून रहे पनि उक्त प्रोत्साहन रकम स्वीकार गर्नका लागि कृषकहरूको उत्साहजनक सहभागिता रह्यो ।

सारांशमा प्रतिफलमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान रकम वितरण २०७४/७५

क्र.सं.	गा.पा./ न.पा.	वडा नं. र नाम	अनुदान प्राप्त गर्ने कृषक घरधुरी	वर्गैचा क्षेत्रफल रो.	वर्गैचा क्षेत्रफल हे.	वितरण गरिएको अनुदान रकम रु.
१	गोलन्जोर गा.पा.	१-डुँडभञ्ज्याङ्ग	१६	७३	३.६५	१२७७५
२	गोलन्जोर गा.पा.	२-बितिजोर	१०४	२५२.५	१२.६२५	४४१८७.५
३	गोलन्जोर गा.पा.	३-भुवनेश्वरी	१०७	४३१	२१.५५	७५४२५
४	गोलन्जोर गा.पा.	४-तिनकन्या	५११	२५८९	१२९.४५	४५३०७५
५	गोलन्जोर गा.पा.	५-रतनचुरा	४३२	१९२७.५	९६.३७५	३३७२९५
६	गोलन्जोर गा.पा.	६-बाशेश्वर	१७९	१०३६.५	५१.८२५	१८१३८७.५
७	कमलामाई न.पा.	३-जलकन्या	११८	३२०.५	१६.०२५	५६०८७.५
८	सुनकोशी गा.पा.	७- मझुवा	१४३	२९७	१४.८५	५१९६२
९	तिनपाटन गा.पा.	७-तोश्रामखोला	३६	१४४	७.२	२५२००
कुल जम्मा			१६४६	७०७१	३५३.५५	१२३७३९४.५
समितिको खातामा जम्मा भएको ३० प्रतिशत रकम				५,३०,३११		

जुनार सुपरजोनले आ.व. २०७४/७५ मा सञ्चालन गरेका मुख्य मुख्य कार्यक्रमहरू
र अनुदान लाभग्राहीहरूको विवरण

आ.व. २०७४/७५ को भकारो सुधार कार्यक्रमका लाभग्राहीहरूको विवरण

क्र.सं.	कृषकको नाम	ठेगाना	क्र.सं.	कृषकको नाम	ठेगाना
१.	भक्त ब. आले मगर	गोलन्जोर-४	२.	अम्बिका रम्तेल	गोलन्जोर-५
३.	गुण्ड ब. ठाडा मगर	गोलन्जोर-४	४.	जानुका मंग्राती	गोलन्जोर-५
५.	देवि कुमारी ठकुरी	गोलन्जोर-४	६.	जुना मंग्राती	गोलन्जोर-५
७.	प्रेम ब. ठकुरी	गोलन्जोर-४	८.	मान कुमारी थापा	गोलन्जोर-५
९.	देवि ब. गोर्खाली	गोलन्जोर-४	१०.	कृष्ण माया मंग्राती	गोलन्जोर-५
११.	कुमार सार्की	गोलन्जोर-५	१२.	भुमि शंकर सापकोटा	गोलन्जोर-५
१३.	चेत ब. ठकुरी	गोलन्जोर-४	१४.	उर्मिला रम्तेल	गोलन्जोर-५
१५.	हरि ब.भुजेल	गोलन्जोर-४	१६.	कमला थापा	गोलन्जोर-५
१७.	भिम ब. कुवार	गोलन्जोर-४	१८.	कृष्ण माया रम्तेल	गोलन्जोर-५
१९.	शिव ब. कुवार	गोलन्जोर-४	२०.	टलक ब. दमाई	गोलन्जोर-६
२१.	हरि प्रसाद पौडेल	गोलन्जोर-४	२२.	हरि विक्रम थापा	गोलन्जोर-१
२३.	डोर ब. ठकुरी	गोलन्जोर-४	२४.	योगेन्द्र जङ्ग थापा	गोलन्जोर-१
२५.	थिर कुमारी बस्नेत	गोलन्जोर-५	२६.	रमेश कुमार बर्मा	गोलन्जोर-१
२७.	कृष्ण कुमारी श्रेष्ठ	गोलन्जोर-५	२८.	आसवहा तामाङ	तिनपाटन-७
२९.	चन्द्र ब. मस्राङ्गी	गोलन्जोर-५	३०.	सिता कुमारी पुलामी	तिनपाटन-७
३१.	पूर्ण माया श्रेष्ठ	क.न.पा.-३	३२.	टेक ब. श्रेष्ठ	तिनपाटन-७
३३.	भोज ब. आले मगर	गोलन्जोर-४	३४.	उखुमान श्रेष्ठ	तिनपाटन-७
३५.	ओम ब. आले	गोलन्जोर-४	३६.	कुल ब. श्रेष्ठ	तिनपाटन-७
३७.	सत्य देवि थापा	गोलन्जोर-५	३८.	पूर्ण ब. श्रेष्ठ	तिनपाटन-७
३९.	हिरा ब. ठकुरी	गोलन्जोर-४	४०.	कृष्ण माया सार्की	तिनपाटन-७
४१.	राम कुमारी श्रेष्ठ	क.न.पा.-३	४२.	तारानाथ अधिकारी	तिनपाटन-७
४३.	सन्त ब. सिजाली	गोलन्जोर-५	४४.	रिमलाल श्रेष्ठ	तिनपाटन-७
४५.	दुर्गा ब. पूर्वछाने मगर	गोलन्जोर-५	४६.	प्रेम पुलामी	तिनपाटन-७
४७.	छत्र ब. खपाङ्गी	गोलन्जोर-४	४८.	लेक ब. मश्रागी	तिनपाटन-७
४९.	एक ब. थापा मगर	गोलन्जोर-४	५०.	धन ब. मगर	तिनपाटन-७
५१.	कृष्ण ब. थापा मगर	गोलन्जोर-४	५२.	टिका थापा	तिनपाटन-७
५३.	जगत ब. वि.क.	गोलन्जोर-३	५४.	सुरेन्द्र मगर	तिनपाटन-७
५५.	मान कुमारी पाण्डे	गोलन्जोर-३	५६.	कुल ब. राना मगर	गोलन्जोर-१

क्र.सं.	कृषकको नाम	ठेगाना	क्र.सं.	कृषकको नाम	ठेगाना
५७.	विमला दमाई	गोलन्जोर-२	५८.	लोक नाथ लामिछाने	गोलन्जोर-१
५९.	लिला ब. नेपाली	गोलन्जोर-२	६०.	विष्णु लाल श्रेष्ठ	गोलन्जोर-१
६१.	निर ब. थापा	गोलन्जोर-५	६२.	चन्द्र ब.खत्री	गोलन्जोर-१
६३.	सवित्रा थापा	गोलन्जोर-५	६४.	विष्णु ब. राना	गोलन्जोर-१
६५.	हेम कुमारी लुङ्गेली	गोलन्जोर-५	६६.	जित ब. राना मगर	गोलन्जोर-१
६७.	दिनेस बराल	गोलन्जोर-१	६८.	उदब ब. भुजेल	गोलन्जोर-१
६९.	मंगल माया नेपाली	गोलन्जोर-१	७०.	देवि लाल श्रेष्ठ	गोलन्जोर-१
७१.	ध्रुव ब. थापा	गोलन्जोर-२	७२.	अम्बर ब.राना मगर	गोलन्जोर-१
७३.	सर्मिला पाण्डे	गोलन्जोर-५	७४.	रित ब. राना मगर	गोलन्जोर-१
७५.	सरिता देवि थापा	गोलन्जोर-४	७६.	ध्रुव राना मगर	गोलन्जोर-१
७७.	देवि ब. हायू	क.न.पा.-३	७८.	राजु राना मगर	गोलन्जोर-१
७९.	पदम कुमारी बनिया	गोलन्जोर-५	८०.	देवि ब. थापा	गोलन्जोर-२
८१.	कृष्ण कुमारी श्रेष्ठ	गोलन्जोर-५	८२.	खड्क ब. थापा	गोलन्जोर-२
८३.	दिप ब. पाल्पाली	गोलन्जोर-५	८४.	चेत कुमारी आले	गोलन्जोर-२
८५.	ढक ब. अधिकारी	गोलन्जोर-५	८६.	गोपाल लामा	गोलन्जोर-३
८७.	उदब ब. भुजेल	गोलन्जोर-१	८८.	शम्भुबाबु श्रेष्ठ	क.न.पा.-३
८९.	टिका माया आले मगर	गोलन्जोर-४	९०.	जन ब. श्रेष्ठ	गोलन्जोर-५
९१.	कुल ब. राना मगर	गोलन्जोर-३	९२.	लिला ब. श्रेष्ठ	गोलन्जोर-५
९३.	मोहन ब. थापा	गोलन्जोर-५	९४.	हेम ब. श्रेष्ठ	गोलन्जोर-५
९५.	कन्ती माया थिङ्ग	गोलन्जोर-५	९६.	अनिता श्रेष्ठ	गोलन्जोर-५
९७.	टेक कुमारी श्रेष्ठ	गोलन्जोर-५	९८.	बद्रि ब. श्रेष्ठ	गोलन्जोर-५
९९.	सोम ब. तामाङ	गोलन्जोर-५	१००.	कुल ब. श्रेष्ठ	गोलन्जोर-५
१०१.	बम ब. भुजले	गोलन्जोर-५	१०२.	पूर्ण श्रेष्ठ	गोलन्जोर-५
१०३.	दाल ब. आले	गोलन्जोर-४	१०४.	सुब्बा श्रेष्ठ	गोलन्जोर-५
१०५.	गणेश कुमारी बस्नेत	गोलन्जोर-५	१०६.	धन ब. श्रेष्ठ	गोलन्जोर-५
१०७.	दल ब. आले मगर	गोलन्जोर-४	१०८.	भिम ब. श्रेष्ठ(ख)	गोलन्जोर-५
१०९.	इन्द्र ब. आले मागर	गोलन्जोर-४	११०.	टलक कुमारी मगर	गोलन्जोर-५
१११.	कृति ब. थापा	गोलन्जोर-५	११२.	प्रदिप श्रेष्ठ	गोलन्जोर-५
११३.	दिपक कुमार थापा	गोलन्जोर-५	११४.	सिता श्रेष्ठ	गोलन्जोर-५
११५.	निर्मल कुमार रम्तेल	गोलन्जोर-५	११६.	राज कुमार श्रेष्ठ	गोलन्जोर-५
११७.	यज्ञेन्द्र ब. थापा	गोलन्जोर-५	११८.	हिमाल थापा	गोलन्जोर-५
११९.	कमला हायू	गोलन्जोर-५	१२०.	वोकिल जङ्ग थापा	गोलन्जोर-५

क्र.सं.	कृषकको नाम	ठेगाना	क्र.सं.	कृषकको नाम	ठेगाना
१२१.	जसोदा देवि थापा	गोलन्जोर-५	१२२.	पवित्रा ब. थापा	गोलन्जोर-५
१२३.	तिल ब. थापा	गोलन्जोर-५	१२४.	भिम ब. श्रेष्ठ (क)	गोलन्जोर-५
१२५.	प्रकाश थापा	गोलन्जोर-५	१२६.	टुट विक्रम बुढाथोकी	गोलन्जोर-५
१२७.	कुल ब. थापा	गोलन्जोर-१	१२८.	कृष्ण कुमारी बुढाथोकी	गोलन्जोर-५
१२९.	रिद्धि माया थापा	गोलन्जोर-५	१३०.	तुलसि कुमारी बुढाथोकी	गोलन्जोर-५
१३१.	एक ब. थापा	गोलन्जोर-५	१३२.	कमला हायू	गोलन्जोर-५
१३३.	राम ब. जोगी	गोलन्जोर-५	१३४.	नारायण ब. बुढाथोकी	गोलन्जोर-५
१३५.	इन्द्र कुमारी थापा	गोलन्जोर-५	१३६.	इन्द्र कुमारी श्रेष्ठ	गोलन्जोर-५
१३७.	विमला बस्नेत	गोलन्जोर-५	१३८.	बसन्ती कुमारी मगर	गोलन्जोर-५
१३९.	चित्र नाराण श्रेष्ठ	गोलन्जोर-५	१४०.	राम ब. हायू	गोलन्जोर-५
१४१.	विमला श्रेष्ठ	गोलन्जोर-५	१४२.	सोम कुमार कार्की	गोलन्जोर-५
१४३.	सविन कुमार थापा	गोलन्जोर-५	१४४.	संगिता कुमारी मगर	गोलन्जोर-५
१४५.	चम्पा कुमारी भुजेल	गोलन्जोर-५	१४६.	धर्म राज खपाङ्गी	गोलन्जोर-५
१४७.	चन्द्र कुमार भुजेल	गोलन्जोर-५	१४८.	पूर्ण माय मगर	गोलन्जोर-५
१४९.	सम्झना कुमारी भुजेल	गोलन्जोर-५	१५०.	जानुक कुमारी श्रेष्ठ	गोलन्जोर-५
१५१.	पदम कुमारी बराल	गोलन्जोर-५	१५२.	उषा कुमारी श्रेष्ठ	गोलन्जोर-५
१५३.	राज कुमार थापा	गोलन्जोर-५	१५४.	सवित्रा लुङ्गेली	गोलन्जोर-५
१५५.	इन्द्रिरा थापा	गोलन्जोर-५	१५६.	शम्भु कुमार राई	गोलन्जोर-५
१५७.	विन्दा नेपाली	गोलन्जोर-५	१५८.	रविन कुमार श्रेष्ठ	गोलन्जोर-५
१५९.	भिम ब. भुजेल	गोलन्जोर-५	१६०.	लक्ष्मी कुमारी बुढाथोकी	गोलन्जोर-५
१६१.	मनिसा भुजेल	गोलन्जोर-५	१६२.	धन ब. राई	गोलन्जोर-५
१६३.	मोहन श्रेष्ठ	गोलन्जोर-५	१६४.	रत्न कुमारी थापा मगर	गोलन्जोर-५
१६५.	सोम ब. भुजेल	गोलन्जोर-५	१६६.	गोरख ब. रम्तेल	गोलन्जोर-५
१६७.	चन्द्र ब. नेपाली	गोलन्जोर-५	१६८.	रिता मंग्राती	गोलन्जोर-५
१६९.	बिचारी राज थापा	गोलन्जोर-५	१७०.	सेती माया मंग्राती	गोलन्जोर-५
१७१.	डम्बर ब. भुजेल	गोलन्जोर-५	१७२.	जानुका मंग्राती	गोलन्जोर-५
१७३.	कृष्ण ब. भुजेल	गोलन्जोर-५	१७४.	टेक ब. थापा मगर	गोलन्जोर-५
१७५.	पशुपति कोइराला	गोलन्जोर-५	१७६.	मेघ ब. थापा मगर	गोलन्जोर-५
१७७.	गोपाल थापा	गोलन्जोर-५	१७८.	केशव कुमार मगर	गोलन्जोर-५
१७९.	नारायण थापा	गोलन्जोर-५	१८०.	नारायण ब. थापा मगर	गोलन्जोर-५
१८१.	जानुका कुमारी थापा	गोलन्जोर-५	१८२.	राम ब. थापा मगर	गोलन्जोर-५
१८३.	दुर्गा ब. थापा	गोलन्जोर-५	१८४.	यक ब. पुलामी मगर	गोलन्जोर-५

क्र.सं.	कृषकको नाम	ठेगाना	क्र.सं.	कृषकको नाम	ठेगाना
१८५.	कृति जङ्ग बर्मा	गोलन्जोर-५	१८६.	विष्णु ब. पुलामी मगर	गोलन्जोर-५
१८७.	राम ब. खत्री	गोलन्जोर-५	१८८.	होम ब. कार्की	सुनकोशी-७
१८९.	मन्दिरा खड्का	गोलन्जोर-५	१९०.	आत्मा प्रकास स्याङ्गवा	सुनकोशी-७
१९१.	चन्द्र कुमारी श्रेष्ठ	गोलन्जोर-५	१९२.	बल ब. वि.क.	सुनकोशी-७
१९३.	चन्द्र कला श्रेष्ठ	गोलन्जोर-५	१९४.	मोहन वि.क.	सुनकोशी-७
१९५.	जुनु थापा बस्नेत	गोलन्जोर-५	१९६.	बाबुराम कामी	सुनकोशी-७
१९७.	बलरा बस्नेत	गोलन्जोर-५	१९८.	मिना वि.क.	सुनकोशी-७
१९९.	विष्णुलाल श्रेष्ठ	गोलन्जोर-४	२००.	ज्ञान ब. कामी	सुनकोशी-७
२०१.	दुर्गा कुमारी जोगी	गोलन्जोर-५	२०२.	रमा वि.क.	सुनकोशी-७
२०३.	चन्द्र देवि जोगी	गोलन्जोर-५	२०४.	नर ब. वि.क.	सुनकोशी-७
२०५.	गणेश ब. बानिया	गोलन्जोर-५	२०६.	गणेश ब. कार्की	सुनकोशी-७
२०७.	टलक ब. बानिया	गोलन्जोर-५	२०८.	लोक ब. कार्की	सुनकोशी-७
२०९.	मिन ब. थापा	गोलन्जोर-५	२१०.	किशोर दाहाल	सुनकोशी-७
२११.	सुनिता थापा	गोलन्जोर-५	२१२.	हिरा ब. भण्डारी	सुनकोशी-७
२१३.	बम ब. भुजेल	गोलन्जोर-५	२१४.	जनक राज दाहाल	सुनकोशी-७
२१५.	तोरण कुमारी बस्नेत	गोलन्जोर-५	२१६.	मिन ब. घलान	सुनकोशी-७
२१७.	मेन ब. अस्थामी	गोलन्जोर-६	२१८.	सान्ता श्रेष्ठ	सुनकोशी-७
२१९.	सिता कुमारी श्रेष्ठ	गोलन्जोर-६	२२०.	गोपाल प्रसाद आचार्य	सुनकोशी-७
२२१.	राम ब. श्रेष्ठ	गोलन्जोर-६	२२२.	टिका प्रसाद दाहाल	सुनकोशी-७
२२३.	भुपेन्द्र श्रेष्ठ	गोलन्जोर-६	२२४.	जगत प्रसाद आचार्य	सुनकोशी-७
२२५.	इन्द्र ब. श्रेष्ठ	गोलन्जोर-६	२२६.	तुसला कार्की	सुनकोशी-७
२२७.	कनक ब. थापा	गोलन्जोर-५	२२८.	कुल चन्द्र दाहाल	सुनकोशी-७
२२९.	निर विक्रम थापा	गोलन्जोर-५	२३०.	सिता आचार्य	सुनकोशी-७
२३१.	अम्बर ब. श्रेष्ठ	गोलन्जोर-५	२३२.	टिका ब. कार्की	सुनकोशी-७
२३३.	फन्द्रे ब. श्रेष्ठ	गोलन्जोर-५	२३४.	ललिता कार्की	सुनकोशी-७
२३५.	बल ब. राई	क.न.पा.-३	२३६.	मिना स्याङ्गवा	सुनकोशी-७
२३७.	राधा कुमारी हायू	क.न.पा.-३	२३८.	नमसब ब. दाहाल	सुनकोशी-७
२३९.	खेम ब. हायू	क.न.पा.-३	२४०.	भिमराज दाहाल	सुनकोशी-७
२४१.	मात्रिका हायू	क.न.पा.-३	२४२.	गिता देवि दाहाल	सुनकोशी-७
२४३.	लछुमन हायू	क.न.पा.-३	२४४.	झमक ब. दाहाल	सुनकोशी-७
२४५.	कपिल हायू	क.न.पा.-३	२४६.	विन्दा भुजेल	सुनकोशी-७
२४७.	बद्री हायू	क.न.पा.-३	२४८.	कविता भुजेल	सुनकोशी-७

क्र.सं.	कृषकको नाम	ठेगाना	क्र.सं.	कृषकको नाम	ठेगाना
२४९.	रमेश हायू	क.न.पा.-३	२५०.	मोहन ब. थापा	सुनकोशी-७
२५१.	गोविन्त कुमार राई	क.न.पा.-३	२५२.	मुहन ब. भुजेल	सुनकोशी-७
२५३.	सावित्रा कुमारी बर्मा राई	गोलन्जोर-५	२५४.	अर्जुन ब.कार्की	सुनकोशी-७
२५५.	हरि बाबु गजुरेल	गोलन्जोर-५	२५६.	ढाल ब.कार्की	सुनकोशी-७
२५७.	जमुनि श्रेष्ठ	गोलन्जोर-५	२५८.	छविरमण दाहाल	सुनकोशी-७
२५९.	कुमार सिंह थापा	गोलन्जोर-५	२६०.	झलक प्रसाद दाहाल	सुनकोशी-७
२६१.	निर कुमारी बरुवाल	गोलन्जोर-४	२६२.	इन्द्रिरा दाहाल	सुनकोशी-७
२६३.	चन्डिका कुमारी श्रेष्ठ	क.न.पा.-३	२६४.	अर्जुन ब. दाहाल	सुनकोशी-७
२६५.	शोविता श्रेष्ठ	क.न.पा.-३	२६६.	कृष्ण ब.दाहाल	सुनकोशी-७
२६७.	जानुक श्रेष्ठ	क.न.पा.-३	२६८.	सुमित्रा दाहाल	सुनकोशी-७
२६९.	संजिप श्रेष्ठ	क.न.पा.-३	२७०.	सन्तोस दाहाल	सुनकोशी-७
२७१.	हर्क ब. बस्नेत	गोलन्जोर-५	२७२.	अर्जुन दाहाल	सुनकोशी-७
२७३.	विजय कुमारी थापा	गोलन्जोर-५	२७४.	मिरा देवि कार्की	सुनकोशी-७
२७५.	कपिल थापा	गोलन्जोर-५	२७६.	सविक्षा दाहाल	सुनकोशी-७
२७७.	ब्यान ब. थापा	गोलन्जोर-५	२७८.	हेम ब. थापा	सुनकोशी-७
२७९.	दिल माया काफ्ले मगर	गोलन्जोर-४	२८०.	गणेश प्रसाद दाहाल	सुनकोशी-७
२८१.	मेह माया गोर्खाली	गोलन्जोर-४	२८२.	बेत माया कार्की	सुनकोशी-७
२८३.	सोम ब. दमाई	गोलन्जोर-६	२८४.	रुद्र भण्डारी	सुनकोशी-७
२८५.	रमेश थापा	गोलन्जोर-५	२८६.	दिर्घ कुमारी भण्डारी	सुनकोशी-७
२८७.	सोम ब. थापा	गोलन्जोर-५	२८८.	समिका भण्डारी	सुनकोशी-७
२८९.	तेज ब. भुजेल	गोलन्जोर-५	२९०.	दल ब. दाहाल	सुनकोशी-७
२९१.	कृष्ण माया दर्जी	गोलन्जोर-३	२९२.	सावित्रा दाहाल	सुनकोशी-७
२९३.	मिन ब. दमाई	गोलन्जोर-३	२९४.	सान्ता भुजेल	सुनकोशी-७
२९५.	बल ब. भुजेल	गोलन्जोर-३	२९६.	रिता हायू	सुनकोशी-७
२९७.	दिप ब. थापा	गोलन्जोर-५	२९८.	सान्ता हायू	सुनकोशी-७
२९९.	प्रेम हरि दाहाल	सुनकोशी-७	३००.	यूगा हायू	सुनकोशी-७
३०१.	यूव राज दाहाल	सुनकोशी-७	३०२.	दिनेश दाहाल	सुनकोशी-७
३०३.	लक्ष्मी कुमारी थापा	गोलन्जोर-४	३०४.	जय ब. भुजेल	सुनकोशी-७
३०५.	लाल ब. गोर्खाली	गोलन्जोर-४	३०६.	ससिकला दाहाल	सुनकोशी-७
३०७.	पोष्ट माया सुनारी	गोलन्जोर-४	३०८.	बल ब.दाहाल	सुनकोशी-७
३०९.	झलक ब. गोर्खाली	गोलन्जोर-४	३१०.	मन माया वि.क.	सुनकोशी-७
३११.	लोक ब. मगर	गोलन्जोर-४	३१२.	तुलसा वि.क.	सुनकोशी-७

क्र.सं.	कृषकको नाम	ठेगाना	क्र.सं.	कृषकको नाम	ठेगाना
३१३.	खिल विक्रम थापा	गोलन्जोर-५	३१४.	सन्तोस कार्की	सुनकोशी-७
३१५.	नारायण ब. सार्की	गोलन्जोर-१	३१६.	कालु कार्की	सुनकोशी-७
३१७.	दिल ब. सार्की	गोलन्जोर-१	३१८.	केशव कार्की	सुनकोशी-७
३१९.	गिरिन्द्र ब. ठकुरी	गोलन्जोर-४	३२०.	कमला दाहाल	सुनकोशी-७
३२१.	छत्र ब. ठकुरी	गोलन्जोर-४	३२२.	यसोदा ढकाल	सुनकोशी-७
३२३.	राम ब. तामाङ	गोलन्जोर-६	३२४.	मिन कुमारी ढकाल	सुनकोशी-७
३२५.	सरिता मगर	गोलन्जोर-५	३२६.	यग्य ब. आचार्य	सुनकोशी-७
३२७.	खेम ब. थापा	गोलन्जोर-२	३२८.	शिवजी भुजेल	सुनकोशी-७
३२९.	सरला कुमारी थापा	गोलन्जोर-२	३३०.	केमुना दाहाल	सुनकोशी-७
३३१.	कुमारी हायू	गोलन्जोर-३	३३२.	बाल कुमारी आचार्य	सुनकोशी-७
३३३.	सुन माया लामा	गोलन्जोर-३	३३४.	गिता वि.क.	सुनकोशी-७
३३५.	चित्र ब. पुलामी	गोलन्जोर-३	३३६.	डिलिराम वि.क.	सुनकोशी-७
३३७.	लोक ब. बानिया	गोलन्जोर-५	३३८.	खेत राज आचार्य	सुनकोशी-७
३३९.	चन्द्र कुमारी श्रेष्ठ	गोलन्जोर-५	३४०.	मुरारी हायू	सुनकोशी-७
३४१.	सरला कुमारी थापा	गोलन्जोर-२	३४२.	चन्द्र प्रसाद चौलागाई	क.न.पा.-३
३४३.	रामकुमारी श्रेष्ठ	क.न.पा.-३	३४४.	प्रेम कुमारी कार्की	सुनकोशी-७
३४५.	दिल माया काफ्ले	गोलन्जोर-४	३४६.	मोहन कार्की	सुनकोशी-७
३४७.	दान ब. थापा मगर	गोलन्जोर-४	३४८.	सुरेन्द्र कार्की	सुनकोशी-७
३४९.	विमला रमतेल	गोलन्जोर-५	३५०.	विन्दा कुमारी हायू	सुनकोशी-७

आ.व. २०७४/७५ को करेसा पोखरी निर्माण कार्यक्रमका लाभग्राहीहरुको विवरण

क्र.सं.	कृषकको नाम, थर	ठेगाना	क्र.सं.	कृषकको नाम, थर	ठेगाना
१	शान्ति ब. बानिया	गोलन्जोर-५	३०	भिम ब. कार्की	गोलन्जोर-५
२	शमर ब. खत्री	गोलन्जोर-५	३१	व्यान ब. थापा	गोलन्जोर-५
३	हरि बाबु गजुरेल	गोलन्जोर-५	३२	खिल विक्रम थापा	गोलन्जोर-५
४	नारायण कुमार बुढाथोकी	गोलन्जोर-५	३३	खिल कुमार थापा	गोलन्जोर-५
५	राम ब. हायू	गोलन्जोर-५	३४	जानुका थापा	गोलन्जोर-५
६	सोम कुमार कार्की	गोलन्जोर-५	३५	राम ब. बराल	गोलन्जोर-५
७	शम्भु राई	गोलन्जोर-५	३६	मोहन ब. बराल	गोलन्जोर-५
८	कृति जंग वर्मा	गोलन्जोर-५	३७	डिली ब. भुजेल	गोलन्जोर-५
९	रमेश वर्मा	गोलन्जोर-५	३८	नेत्र कुमारी भुजेल	गोलन्जोर-५

क्र.सं.	कृषकको नाम, थर	ठेगाना	क्र.सं.	कृषकको नाम, थर	ठेगाना
१०	भरत सापकोटा	गोलन्जोर-५	३९	टेक ब. पुलामी मगर	गोलन्जोर-५
११	विर्ख ब. वि.क	गोलन्जोर-५	४०	गंगा पुलामि मगर	गोलन्जोर-५
१२	शिव कुमार श्रेष्ठ	गोलन्जोर-५	४१	भक्त कुमारी बलाल	गोलन्जोर-५
१३	टलक ब. थापा मगर	गोलन्जोर-५	४२	भद्र कुमारी थापा	गोलन्जोर-५
१४	राम कुमार थापा मगर	गोलन्जोर-५	४३	विनिता भुजेल	गोलन्जोर-५
१५	सिताराम थापा मगर	गोलन्जोर-५	४४	चन्द्र कुमार भुजेल	गोलन्जोर-५
१६	डम्बर ब. वरुवाल	गोलन्जोर-५	४५	बल ब. नेपाली	गोलन्जोर-५
१७	सिब कुमार श्रेष्ठ	गोलन्जोर-५	४६	तिर्थ माया भुजेल	गोलन्जोर-५
१८	उषा कुमारी श्रेष्ठ	गोलन्जोर-५	४७	मिनु कुमारी थापा मगर	गोलन्जोर-५
१९	योग माया श्रेष्ठ	गोलन्जोर-५	४८	मन कुमारी थापा मगर	गोलन्जोर-५
२०	जानुका कुमारी श्रेष्ठ	गोलन्जोर-५	४९	निर्मला भुजेल	गोलन्जोर-५
२१	पूर्णमाया खपाङ्गी मगर	गोलन्जोर-५	५०	पिवत्रा कार्की	गोलन्जोर-५
२२	संगिता कुमारी मगर	गोलन्जोर-५	५१	अम्बर ब. श्रेष्ठ	गोलन्जोर-५
२३	धर्मराज खपाङ्गी मगर	गोलन्जोर-५	५२	विलास पुलामी मगर	गोलन्जोर-५
२४	गणेश ब. मगर	गोलन्जोर-५	५३	कुल ब. बलाल मगर	गोलन्जोर-५
२५	विष्णु ब. श्रेष्ठ	गोलन्जोर-५	५४	केशव कुमार मगर	गोलन्जोर-५
२६	सावित्रा लुङ्गेली	गोलन्जोर-५	५५	सपना पुलामी मगर	गोलन्जोर-५
२७	कुमार सिंह थापा	गोलन्जोर-५	५६	एक ब. पुलामी मगर	गोलन्जोर-५
२८	मेसर ब. कार्की	गोलन्जोर-५	५७	भोज ब. थापा मगर	गोलन्जोर-५
२९	राम ब. खन्त्रि	गोलन्जोर-५			

क्र.सं.	कृषकको नाम, थर	ठेगाना	क्र.सं.	कृषकको नाम, थर	ठेगाना
१	बिनु कार्की	गोलन्जोर-६	११	रमा ब. तामाङ्ग	गोलन्जोर-६
२	सरिता मगर	गोलन्जोर-६	१२	भूपाल श्रेष्ठ	गोलन्जोर-६
३	भोज ब. भुजेल	गोलन्जोर-६	१३	तिलक ब. श्रेष्ठ	गोलन्जोर-६
४	डम्बर ब. श्रेष्ठ	गोलन्जोर-६	१४	विर ब. तामाङ्ग	गोलन्जोर-६
५	कविता श्रेष्ठ	गोलन्जोर-६	१५	सरिता मगर	गोलन्जोर-६
६	फनिन्द्र ब. श्रेष्ठ	गोलन्जोर-६	१६	सिता श्रेष्ठ	गोलन्जोर-६
७	सोम ब. दमाई	गोलन्जोर-६	१७	भूपेन्द्र श्रेष्ठ	गोलन्जोर-६
८	टकल ब. दमाई	गोलन्जोर-६	१८	हस्त जल श्रेष्ठ	गोलन्जोर-६
९	वेद ब. मगर	गोलन्जोर-६	१९	सुकु माया श्रेष्ठ	गोलन्जोर-६
१०	निर ब. मगर	गोलन्जोर-६	२०	झुपिन्द्र ब. श्रेष्ठ	गोलन्जोर-६

क्र.सं.	कृषकको नाम, थर	ठेगाना	क्र.सं.	कृषकको नाम, थर	ठेगाना
१	गुन्ज ब. ठकुरी	गोलन्जोर-४	६	धन ब. ठकुरी	गोलन्जोर-४
२	चित्र ब. ठकुरी	गोलन्जोर-४	७	देवी कुमारी ठकुरी	गोलन्जोर-४
३	चेत ब. ठकुरी	गोलन्जोर-४	८	लाल ब. ठकुरि	गोलन्जोर-४
४	गिरिन्द्र ब. ठकुरी	गोलन्जोर-४	९	वेग ब. ठकुरी	गोलन्जोर-४
५	छत्र ब. ठकुरी	गोलन्जोर-४			

क्र.सं.	कृषकको नाम, थर	ठेगाना	क्र.सं.	कृषकको नाम, थर	ठेगाना
१	मान सिंह कामी	गोलन्जोर-३	६	टिका ब. भुजेल	गोलन्जोर-३
२	राम ब. श्रेष्ठ	गोलन्जोर-३	७	कृष्ण ब. मल्ल	गोलन्जोर-३
३	राजन ब. मगर	गोलन्जोर-३	८	विष्णु ब. मगर	गोलन्जोर-३
४	गणेश ब. थापा	गोलन्जोर-३	९	खड्ग ब. भुजेल	गोलन्जोर-३
५	गौतम कोइराला	गोलन्जोर-३			

क्र.सं.	कृषकको नाम, थर	ठेगाना	क्र.सं.	कृषकको नाम, थर	ठेगाना
१	खेम ब. थापा	गोलन्जोर-२	९	कर्ण ब. श्रेष्ठ	गोलन्जोर-२
२	एक लाल श्रेष्ठ	गोलन्जोर-२	१०	चित्र ब. ठकुरी	गोलन्जोर-२
३	गणेश ब. श्रेष्ठ	गोलन्जोर-२	११	दुर्गा राना मगर	गोलन्जोर-२
४	कृष्ण ठकुरी	गोलन्जोर-२	१२	संजय लुङ्गली	गोलन्जोर-२
५	पदम ब. श्रेष्ठ	गोलन्जोर-२	१३	यज्ञ ब. चौहान	गोलन्जोर-२
६	खड्ग ब. वि.क	गोलन्जोर-२	१४	चन्द्र प्रसाद चौलागाई	क.न.पा-३
७	इकेन्द्र ठकुरी	गोलन्जोर-२	१५	ईश्वर श्रेष्ठ	क.न.पा-३
८	राधे दमाई	गोलन्जोर-२	१६	सानोकाजी श्रेष्ठ	क.न.पा-३

क्र.सं.	कृषकको नाम, थर	ठेगाना	क्र.सं.	कृषकको नाम, थर	ठेगाना
१	युगा हायु	सुनकोशी-७	१८	लाल सिं बोलन	सुनकोशी-७
२	अर्जुन ब. कार्की	सुनकोशी-७	१९	अमित मनि दाहाल	सुनकोशी-७
३	गणेश ब. कार्की	सुनकोशी-७	२०	युराज दाहाल	सुनकोशी-७
४	बाबुराम कामी	सुनकोशी-७	२१	मन माया थापा	सुनकोशी-७
५	झलक प्रसाद दाहाल	सुनकोशी-७	२२	इन्द्रिरा दाहाल	सुनकोशी-७
६	अनिल कार्की	सुनकोशी-७	२३	मोन भुजेल	सुनकोशी-७
७	छवि रमन दाहाल	सुनकोशी-७	२४	कालु कार्की	सुनकोशी-७
८	रुद्र ब. भण्डारी	सुनकोशी-७	२५	मिन ब. घलान	सुनकोशी-७
९	रमेश राज ढकाल	सुनकोशी-७	२६	रविन ब.क	सुनकोशी-७

क्र.सं.	कृषकको नाम, थर	ठेगाना	क्र.सं.	कृषकको नाम, थर	ठेगाना
१०	डम्बर ब. वि.क.	सुनकोशी-७	२७	यज्ञ ब. आचार्य	सुनकोशी-७
११	अम्बर ब. राई	सुनकोशी-७	२८	किशोर दाहाल	सुनकोशी-७
१२	अन्जु कार्की	सुनकोशी-७	२९	जनक राज दाहाल	सुनकोशी-७
१३	ढाल ब. कार्की	सुनकोशी-७	३०	झमक ब. दाहाल	सुनकोशी-७
१४	रिता कुमारी हायु	सुनकोशी-७	३१	कृत्रि ब. दाहाल	सुनकोशी-७
१५	शान्ता हायु	सुनकोशी-७	३२	नमस ब. दाहाल	सुनकोशी-७
१६	भिम ब. कार्की	सुनकोशी-७	३३	सविन आचार्य	सुनकोशी-७
१७	जित ब. श्रेष्ठ	सुनकोशी-७			

आ.व. २०७४/७५ मा सम्पन्न गरिएका सिंचाई योजनाहरूको विवरण

क्र. सं.	समूह/सहकारी/ योजनाको नाम	ठेगाना	इस्टिमेट रकम अनुसार काम भएको रु	कार्यालयले व्यहोरेको रकम रु.	जनश्रमदान
१	पाँच पाण्डव महाभारत कृषक समूह	गोलन्जोर गा.पा.-१, दुडभन्ज्यांग	९५०२३२.९५	७०,०००	१८०,२३२.९५
२	राम्चेज्यामिरे सिंचाई योजना	गोलन्जोर गा.पा.-१, दुडभन्ज्यांग	२५४८८५.२५	२००,०००	५४,८८५.२५
३	सिद्धेश्वरी सिंचाई योजना	गोलन्जोर गा.पा.-१, दुडभन्ज्यांग	६४७८९६.७२	५५०,०००	९७,८९६.७२
४	दत्रुंगेखोला सिंचाई योजना	गोलन्जोर गा.पा.-१, दुडभन्ज्यांग	३५२५२६.८९	२६०,०००	९२,५२६.८९
५	तिल्केआहाल सिंचाई योजना	गोलन्जोर गा.पा.-३, भदौरै	६२४५४३.२	५००,०००	१२४,५४३.२०
६	भदौरैसिंचाई पोखरी योजना	गोलन्जोर गा.पा.-३, भदौरै	१५०६३७.५	१२५,०००	२५,६३७.५०
७	तल्लो आलेगाउँ सिंचाई योजना	गोलन्जोर गा.पा.-४, तिनकन्या	१३२०५७०.३९	९५०,०००	३७०,५७०.३९
८	मलिंगे सामुहिक सिंचाई योजना	गोलन्जोर गा.पा.-४, तिनकन्या	७६००२७.६५	६४०,०००	१२०,०२७.६५
९	कल्पना नर्सरी	गोलन्जोर गा.पा.-४, तिनकन्या	७४१४४.८५	३०,०००	४४,१४४.८५
१०	पाक्री खोला मथिल्लनो सिंचाई योजना	गोलन्जोर गा.पा.-४, तिनकन्या	१७१३८४०.२५	१,४२०,११२	२९३,७२८.२५

क्र. सं.	समूह/सहकारी/ योजनाको नाम	ठेगाना	इस्टिमेट रकम अनुसार काम भएको रु	कार्यालयले व्यहोरेको रकम रु.	जनश्रमदान
११	तल्लो दुदेबिरौटा सिंचाई योजना	गोलन्जोर गा.पा.-४, तिनकन्या	७२८३८७	५००,०००	२२८,३८७.००
१२	रानी खोला किराते सिंचाई योजना	गोलन्जोर गा.पा.-४, तिनकन्या	७३५००४.०३	५००,०००	२३५,००४.०३
१३	तादी जुनार खेती सिंचाई योजना	गोलन्जोर गा.पा.-४, तिनकन्या	११२८६१५.६९	९५०,०००	१७८,६१५.६९
१४	पन्चवती नि.वा.बी.	गोलन्जोर गा.पा.-४, तिनकन्या	२४०५४९.९५	२००,०००	४०,५४९.९५
१५	विश्वज्योति जुनार उत्पादन कृषि स.	गोलन्जोर गा.पा.-४, तिनकन्या	१२२२३५.६६	१००,०००	२२,२३५.६६
१६	गहुबारी सिंचाई योजना	गोलन्जोर गा.पा.-५, रतनचुरा	१०३७९२६.३५	८५०,०००	१८७,९२६.३५
१७	रातमाटे सिंचाई योजना	गोलन्जोर गा.पा.-५, रतनचुरा	३७५६९२.३४	३००,०००	७५,६९२.३४
१८	बिजयाछाप सामुहिक पोखरी सिंचाई योजना	गोलन्जोर गा.पा.-५, रतनचुरा	१४२०६७.१७	१००,०००	४२,०६७.१७
१९	हिर्दिग पोखरी सिंचाई	गोलन्जोर गा.पा.-५, रतनचुरा	४८०३९६.२४	४००,०००	८०,३९६.२४
२०	दोर्जेपधेरा खोला सिंचाई योजना	गोलन्जोर गा.पा.-५, रतनचुरा	७७१९७३.५६	५००,०००	२७१,९७३.५६
२१	कल्पना भुजेल सिंचाई योजना	गोलन्जोर गा.पा.-५, रतनचुरा	२०६२२८.८७	१००,०००	१०६,२२८.८७
२२	समुक्त सिंचाई पोखरी सिंचाई योजना	गोलन्जोर गा.पा.-५, रतनचुरा	१३०४७१.८२	११०,०००	२०,४७१.८२
२३	ठानी भूमे सिंचाई योजना	गोलन्जोर गा.पा.-५, रतनचुरा	१२५०६७.२२	१००,०००	२५,०६७.२२
२४	धुराडाँडा सिंचाई योजना	गोलन्जोर गा.पा.-५, रतनचुरा	१८६९३०.४३	१५०,०००	३६,९३०.४३
२५	थानसे सिंचाई पोखरी सिंचाई	गोलन्जोर गा.पा.-५, रतनचुरा	१२००००	१००,०००	२०,०००.००
२६	लप्सिखोला सिंचाई योजना	गोलन्जोर गा.पा.-५, रतनचुरा	२३६११२.७६	२११,२५८	३५,४१६.९१

क्र. सं.	समूह/सहकारी/ योजनाको नाम	ठेगाना	इस्टिमेट रकम अनुसार काम भएको रु	कार्यालयले व्यहोरेको रकम रु.	जनश्रमदान
२७	थुम्कीदादा सिंचाई योजना	गोलन्जोर गा.पा.-५, रतनचुरा	६३५४०	५०,०००	१३,५४०.००
२८	नर्कते कोलाको पाखा नया बस्ति सिंचाई योजना	गोलन्जोर गा.पा.-५, रतनचुरा	११३१५७.६१	१००,०००	१८,१५७.६१
२९	जुनार सिंचाई योजना	गोलन्जोर गा.पा.-५, रतनचुरा	३१६६१९.६	२८३,२९१	४७,४९२.९४
३०	सिर्जनसिल जुनार उत्पादन कृषि फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-५, रतनचुरा	१७२०६६.२९	१५०,०००	२९,२५९.२७
३१	दिपक फलफुल नर्सरी फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-५, रतनचुरा	१७१६४६.७४	१५३,५७८	१८,०६८.७४
३२	श्री मा.बि. नयाँखर्क	गोलन्जोर गा.पा.-५, रतनचुरा	९२४७४.४४	७७,५००	१४,९७४.४४
३३	काउले खोला हुँदै भदौरे पाखा सिंचाई योजना	गोलन्जोर गा.पा.-६, बसेश्वर	१००२०१.९	८०,०००	२०,२०१.९०
३४	देउराली खोला सिंचाई मर्मत	कमलामाई न.पा.-३, जलकन्या	३५०५५३.९१	३००,०००	५०,५५३.९१
३५	देउराली खोला माथिल्लो पाइप सिंचाई योजना	कमलामाई न.पा.-३, जलकन्या	३१०५३०.०४	२५०,०००	६०,५३०.०४
३६	सिद्धकाली जुनार खेती सिंचाई योजना	कमलामाई न.पा.-३, भोतेछाप	८८४४८.३६	३७,०००	५१,४४८.३६
३७	सिमल्धारा खहरे र रानागाउँ सिंचाई योजना	तिनापातन गा.पा.-७, तोश्रमखोला	२१२६३३.५५	१८०,०००	३२,६३३.५५
३८	गैरीगाउँ सिंचाई योजना निर्माण	सुनकोसी गा.पा.-७, मझुवा	४६४५०२.६८	४१५,६०७.६६	४८,८९५.०२
जम्मा			१६,०७३,३३९.८६	१२,६९३,३४६.६६	३,४९६,९०४.६७

भौतिक पूर्वाधार सम्बन्धित प्लास्टिक घरहरूको सम्झौता अनुसार काम भएको विवरण

क्र. सं.	उद्यमीको नाम	ठेगाना	इस्टिमेट अनुसार काम भएको रु.	कार्यालयले व्यहोरेको रकम रु.	जनश्रमदान
१	सिन्धुलीगढी मिश्रित फलफुल नर्सरी	गोलन्जोर गा.पा.-५, नयाँखर्क	४७००१३.३४	४००,०००	७०,०१३.३४
२	राजकुमार नर्सरी फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-५, नयाँखर्क	४७००१३.३४	४००,०००	७०,०१३.३४
३	गोविन्द गोमा नर्सरी फर्म	गोलन्जोर गा.पा.-५, नयाँखर्क	४७००१३.३४	४००,०००	७०,०१३.३४
जम्मा			१,४१०,०४०.०२	१,२००,०००	२१०,०४०.०२

भौतिक पूर्वाधार सम्बन्धित प्रशोधन घरको सम्झौता अनुसार काम भए न भएको विवरण

क्र. सं.	सहकारीको नाम	ठेगाना	इस्टिमेट रकम अनुसार काम भएको रु	कार्यालयले व्यहोरेको रकमरु.	जनश्रमदान
१	प्रगति जुनार प्रशोधन सहकारी संस्था	गोलन्जोर गा.पा.-५, रतनचुरा	२४६०७३९.११	२,१००,०००.००	३६०,७३९.११

भौतिक पूर्वाधार सम्बन्धित हाइटेकनर्सरी घरको सम्झौता अनुसार काम भए न भएको विवरण

क्र.सं.	नर्सरीको नाम	ठेगाना	इस्टिमेट रकम अनुसार काम भएको रु	कार्यालयले व्यहोरेको रकमरु.	जनश्रमदान
१	जुनार हाइटेक नर्सरी	गोलन्जोर गा.पा.-५, चिसापानी	५७५७५३४.६	५,१३३,९४४.००	९५०,०३७.००

भौतिक पूर्वाधार सम्बन्धी सिंचाई, प्रशोधन घर, हाइटेक नर्सरी घर तथा भकारो सुधारहरूको सम्झौता अनुसार कामको एकमुष्ट प्रतिवेदन

क्र. सं.	आयोजना	कार्य सम्पन्न योजना संख्या	नेपाल सरकार अनुदान जम्मा रु.	लाभग्राहीको साझेदारी	लाभान्वित घरधुरी
१	सामूहिक सिंचाई योजना	३८	१२,६९३,३४६.६६	३,४१६,९०४.६७	७६०
२	करेसा पोखरी	१४८	१,४८०,०००.००	१,५१८,१०८.५२	१४८
३	जुनार हाइटेक नर्सरी	१	५१३३९४४.	९५०,०३७.००	
४	प्रगति जुनार प्रशोधन सहकारी	१	२१०००००.	३६०,७३९.११	
५	प्लास्टिक घर (पोलिहाउस)	३	१२०००००.	२१०,०४०.०२	३
६	भकारो सुधार	४००	२,०००,०००.००	२,०००,०००.००	३५०
जम्मा रकम			२२,६०७,२९०.६६	६,४५५,८२९.३२	

अनुसूचीहरू

अनुसूची १ : मिति २०७५ पौष ५ गते सम्म जुनार सुपरजोन कार्यालयमा सूचीकृत भएका समूह/सहकारी/ सिंचाई उपभोक्ता समिति/फर्म विवरण

क्र.सं.	समूह/सहकारी/फर्मको नाम	ठेगाना	अध्यक्ष/सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
१	सल्लेरी कृषि सहकारी संस्था लि.	सुनकोशी-७, मझुवा	यज्ञ ब. आचार्य	९८४४०४५७७८
२	पाचपाण्डव महाभारत कृषक समूह	गोलन्जोर-१, कार्तिके	कुल ब. रानामगर	९८६०९३९५०७
३	मध्य पहाडी जुनार कृषक समूह	तिनपाटन-७, तोश्रामखोला	पुर्ण ब. मश्राङ्गी	९८४४१४३२४३
४	स्वच्छ हरियाली जुनार उत्पादक कृषि सहकारी संस्था	गोलन्जोर-४, तिनकन्या	लाल ब. ठाडा	९७४१०६०६५० ९७४४०६१०९७
५	सिर्जनशिल जुनार उत्पादक कृषि फर्म	गोलन्जोर-५	यज्ञन्द्र ब. थापा	९८४४१५६६२३
६	लुङ्गेली व्यावसायिक बाखा फर्म	गोलन्जोर-५	प्रकाश लुङ्गेलीमगर	९८४१८२२२४२
७	त्रिदेवी कृषि सहकारी संस्था लि.	गोलन्जोर-६	रोशन श्रेष्ठ	९८५१०३८२२७
८	बाला लहरी जुनार तथा तरकारी फर्म	गोलन्जोर-४	पूर्ण ब. ठाडामगर	९८४४०४३७०८
९	ललितकृष्ण जुनार फर्म	गोलन्जोर-५	डम्बरविक्रम बस्नेत	९८४४०९२३६९
१०	कल्पना जुनार तथा तरकारी फर्म	गोलन्जोर-४	पदम ब. ठाडामगर	९७४४०१४५१३
११	प्रगति जुनार तथा तरकारी फर्म	गोलन्जोर-४	सुनिता ठाडामगर	९८४४०८५७१९
१२	पाटनदेवि जुनार सुन्तला फर्म	गोलन्जोर-४	कृष्ण ब. थापामगर	९७४४०७००९०
१३	ग्रामिण कृषि नर्सरी व्यवस्थापन फर्म	गोलन्जोर-५	कृष्ण प्रसाद गौतम	९८४४४९३३८३
१४	माहाभारत पशुपालन फर्म	गोलन्जोर-५	कनक ब.थापा	९८४४१४३३४५
१५	पहाडी फलफुल नर्सरी	गोलन्जोर-५	चुडाराज शर्मा	९८४४०९२३१९
१६	जुनार उत्पादन सहकारी संस्था लि.	क.न.पा.-३	शिवप्रसाद चौलागाई	९८४४०४१८४६
१७	सेतिदेवी जुनार सुन्तला तथा तरकारी फर्म	गोलन्जोर-४	दान ब. थापामगर	९७४१३७३३५०
१८	श्रेष्ठ जुस तथा फलफुल सेन्टर	गोलन्जोर-४	लाल ब. श्रेष्ठ	९८४४०७५९००

क्र.सं.	समूह/सहकारी/फर्मको नाम	ठेगाना	अध्यक्ष/सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
१९	अमृत एण्ड गौरब जुनार सुन्तला फर्म	गोलन्जोर-६	हस्त ब. मगर	९८१९६८४५४५
२०	ठगेन्द्र जुनार सुन्तला उत्पादन	गोलन्जोर-६	निरब.मगर	९८६५१५७२५४
२१	दिपक फलफुल नर्सरी	गोलन्जोर-५	दिपक कुमार थापा	९८४४०४२३९२
२२	पंचवति देवी जुनार तथा तरकारी फर्म	गोलन्जोर-४	बेग ब. गौदासे मगर	९८४४०८१८१७
२३	डुङ्भन्ज्याङ्ग कृषि सहकारी संस्था लि.	गोलन्जोर-१	सोमप्रसाद बराल	९८४४२०६७८३
२४	संदिपा जुनार उत्पादन फर्म	गोलन्जोर-६	अर्जुन कोइराला	९८४४१७३७५३
२५	नाकाजोली जुनार एकीकृत फलफुल नर्सरी	गोलन्जोर-६	सेर ब. मगर	९८४४१७३७१४
२६	लुङ्गेलीमगर जुनार उत्पादन	गोलन्जोर-६	छत्र ब. मगर	९८४४१३९५२२
२७	स्वच्छ हरियाली जुनार फर्म	गोलन्जोर-४	कर्ण ब. आले	९८४४२५१०९६
२८	दिभास्ना जुनार सुन्तला फर्म	गोलन्जोर-६	भावना कुमारी काफ्ले	९८४४०९५४५०
२९	गोमा जुनार फर्म	गोलन्जोर-५	बल ब. कामी	९८६९२०७९६३
३०	अनित जुनार सुन्तला कृषि फर्म	गोलन्जोर-६	विष्णु ब. मगर	९८४४२१६६९३
३१	हिमालयन अर्गानिक नर्सरी तथा कृषि फर्म	गोलन्जोर-६	दिपकप्रसाद कोइराला	९८४४०४५३५५
३२	सिजाली जुनार उत्पादन फर्म	गोलन्जोर-४	सन्त ब. सिजाली	९८४४०८६७९६ ९६१४७९१५१४
३३	गैराटोल जुनार उत्पादन कृषि फर्म	गोलन्जोर-६	दिल ब. मगर	९६१४८६६३२५
३४	राजन अर्गानिक तरकारी खेती	गोलन्जोर-६	राजन प्रसाद कोइराला	९८४४२०६८४६
३५	तिलक जुनार उत्पादन फर्म	गोलन्जोर-६	तिलक ब. मगर	९८४४३२७००६
३६	जनजागृति जुनार उत्पादन कृषि सहकारी संस्था लि.	गोलन्जोर-३	नर ब. बलम्पाकी	९८४४१६८०५०
३७	धोबिखोला सल्लेरी सिंचाई जल उपभोक्ता सं.	सुनकोशी-७, मझुवा	यज्ञ ब. आचार्य	९८४४०४५७७८
३८	गैरिबारी तरकारी तथा फलफूल फर्म	गोलन्जोर-२	यादव ब. थापा	९८४४२५४०२६

क्र.सं.	समूह/सहकारी/फर्मको नाम	ठेगाना	अध्यक्ष/सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
३९	आधुनिक जुनार कृषि समूह	गोलन्जोर-२	यादव ब. थापा	९८४४२५४०२६
४०	बालगणेश एग्रो फर्म	गोलन्जोर-३	गणेश ब. थापा	९८६०३६९३८५
४१	ओ.भि.ओ.पि. जुनार तथा तरकारी वस्तु विक्री केन्द्र	क.न.पा.-६	निर्मल कुमार रम्तेल	९८४४०८०२५०
४२	डम्बरपदमा एग्रिकल्चर फर्म प्रा.लि.	गोलन्जोर-५	नेत्रविक्रम थापा	९८५४०४११३४
४३	रातमाटे जुनार फर्म	गोलन्जोर-५	अम्बरदिप थापा	९८५१२३३४०१
४४	अखण्ड ज्योति गाई फर्म	गोलन्जोर-५	तिलक ब. थापा	९८४४०४०३५७
४५	खनियाखर्क फलफूल प्रशोधन	गोलन्जोर-५	डिल ब. सार्की	९८४९५११८७४
४६	महाभारत मिश्रित जुनार बगैचा फलफूल नर्सरी उद्योग	गोलन्जोर-५	बुद्धि ब. पाल्पाली	९८५१०९४९२९
४७	गोविन्दगोमा फलफूल तथा नर्सरी फर्म	गोलन्जोर-५	डम्बर कुमारी खड्का	९८५४०४२५५६
४८	गौरिशंखर जुनार उत्पादन कृषि सहकारी संस्था लि.	सुनकोशी-७, मझुवा	कुमार प्रसाद दाहाल	९८४९०८९४४७
४९	मध्यपहाडी कृषि उपभोक्ता सहकारी संस्था लि.	गोलन्जोर-१	सुरेश कुमार न्यौपाने	९८५४०४१२८५
५०	प्रगतिशिल तरकारी तथा फलफूल नर्सरी	गोलन्जोर-५	अम्रेस बस्नेत	९८४४२०६४४८
५१	शिद्धेश्वर जुनार उत्पादन कृषि समूह	गोलन्जोर-१	दिपक ब. लुङ्गेली	९८६०२६३२२९
५२	मोहन अर्गानिक तरकारी तथा जुनार उत्पादन फर्म	गोलन्जोर-५	मोहन ब. भुजेल	९८४५२४१०४५
५३	खिल अर्गानिक तरकारी तथा जुनार उत्पादन फर्म	गोलन्जोर-५	खिल कुमार भुजेल	९८६४१४१४५२
५४	बितिजोर कृषि उपभोक्ता सहकारी संस्था लि.	गोलन्जोर-२	हरि ब.कार्की	९८४४२४५९८९
५५	भुवनेश्वरी कृषि तथा बाखा फर्म	गोलन्जोर-३	बृहस्पति थापा	९८४९१२६७८९
५६	लता एग्रो फर्म	गोलन्जोर-३	पुष्कर राज बराल	९८४४०४५१६४
५७	किडरीङ्ग जुनार उत्पादन फर्म	गोलन्जोर-६	नि र ब. किडरिङ्ग	९८१९८८१४५७
५८	राजकुमार फलफूल नर्सरी फर्म	गोलन्जोर-५	राजकुमार थापा	९८४४०४३५४२
५९	इन्दिरा गाई फर्म	गोलन्जोर-५	इन्दिरा कुमारी थापा	९६१६६५३३८०

क्र.सं.	समूह/सहकारी/फर्मको नाम	ठेगाना	अध्यक्ष/सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
६०	पवित्रा भैंसीपालन फर्म	गोलन्जोर-५	पवित्रा कार्की	९८४४०४३५४२
६१	सिन्धुली जुनार उत्पादन विक्रि तथा सित भण्डार कृषि स.सं.लि.	गोलन्जोर-६	दिपक प्रसाद कोइराला	९८४४०४५३५५
६२	कोपिला जुनार उत्पादन कृषि सहकारी सं.लि.	गोलन्जोर-४	सन्त ब. सिजाली मगर	९८४४०८६७९६ ९८४४२०००६६
६३	प्रगतिशिल जुनार उत्पादन कृषि सहकारी सं.लि.	गोलन्जोर-४	लाल ब.श्रेष्ठ	९८४४०७५९००
६४	विश्वज्योति जुनार उत्पादन कृषि सहकारी सं.लि.	गोलन्जोर-४	लोक ब. आलेमगर	९८४४१४७०२२ ९७४४०९३३८७
६५	अमृत जुनार उत्पादन कृषि सहकारी सं.लि.	गोलन्जोर-४	ओम ब. राना	९८४४१५६९३८
६६	वि.कु.जुनार तथा नर्सरी	गोलन्जोर-६	विर ब. मगर	९८४४१९७४०८
६७	सल्लेरी बाखापालन फर्म	गोलन्जोर-५	कमला थापा	९८६४२०६७०१
६८	बाटोनिगाले जुनार उत्पादन कृषि सहकारी स.सं.लि.	क.न.पा.-३	लालकाजी श्रेष्ठ	९८४४०९२११०
६९	देउराली तरकारी तथा फलफुल कृषक समूह	गोलन्जोर-५	पूर्ण ब. थापा	९८४४१४३०८१
७०	नेशनल जुनार फार्मिड एण्ड एग्रिकल्चर नर्सरी	गोलन्जोर-५	प्रकास मंग्राति	९८४९३३०६५५
७१	पंचकन्या जुनार सुन्तला फर्म	गोलन्जोर-४	फडिल ब. पूर्वछाने	
७२	व्यवसाय जुनार फर्म	गोलन्जोर-४	सिरि ब. आलेमगर	९७४४०३३४५१
७३	निरज अर्गानिक खेती	गोलन्जोर-५	कल्पना भुजेल	९८४४०९२७१८
७४	महाभारत कृषक सहकारी सं.लि.	गोलन्जोर-५	गोविन्द ब. लुङ्गेली	९८४०५८२११६

अनुसूची २ : सुपरजोन क्षेत्र भित्रका जुनार नर्सरीहरुको विवरण

क्र.सं.	फलफूल नर्सरीको नाम	ठेगाना	नर्सरीधनीको नाम	सम्पर्क नं.
१	अमिलोजात फलफूल जुनार नर्सरी (सहकारी मार्फत)	गोलन्जोर-५	अमृतबहादुर रम्तेल	९८६१८२५६४४
२	शुभद्विप मिश्रित कृषि नर्सरी	गोलन्जोर-५	श्याम कु. रम्तेल	९८४४१७३६७७
३	कल्पना जुनार नर्सरी	गोलन्जोर-४	पदम ब. ठाडा	९८४४०१४५१३
४	दिपक फलफूल नर्सरी	गोलन्जोर-५	दिपक कु. थापा	९८४४०४२३९२
५	नाकाजोली जुनार एकीकृत फलफूल नर्सरी	गोलन्जोर-६	शेर ब. मगर	९८४४१७३७१४
६	राजकुमार फलफूल नर्सरी फर्म	गोलन्जोर-५	राज कु. थापा	९८४४०४३५४२
७	पहाडी फलफूल नर्सरी	गोलन्जोर-५	चुडाराज शर्मा	९८४४०९२३१९
८	महाभारत फलफूल बगैँचा मिश्रित नर्सरी	गोलन्जोर-५	बुद्धि ब. पाल्पाली	९८५१०९४९२९
९	प्रगतिशिल फलफूल तथा तरकारी नर्सरी	गोलन्जोर-५	अमेश बस्नेत	९८४४२०६४४८
१०	गोविन्द फलफूल नर्सरी	गोलन्जोर-५	कृष्ण कु. थापा	९८५४०४२५५४
११	सिन्धुलीगढी मिश्रित फलफूल नर्सरी	गोलन्जोर- ५	हरिशरण बस्नेत	९८४५४३३६८०
१२	नेशनल जुनार फार्मिङ्ग एण्ड कृषि नर्सरी	गोलन्जोर-५	राम रम्तेल	९८५४०४१२५१
१३	उन्नतशितल फलफूल नर्सरी	गोलन्जोर-५	विष्णुबस्नेत	९५४४०७५६१५
१५	सिर्जनशील जुनार उत्पादन कृषि फर्म	गोलन्जोर-५	यज्ञन्द्र ब. थापा	९८४४१५६६२३
१६	दिभास्ना जुनार सुन्तला नर्सरी फर्म	गोलन्जोर-६, बाशेश्वर	दिनेश कोइराला	९८४४०९५४५०
१७	तिनपाते फलफूल नर्सरी	तिनपाटन-७, तोश्रामखोला	पुन ब मश्रांगी	९७४४०६३२०९ ९८०१६०२७६८ ९८४४१४३२४३

अनुसूची ३ : जिल्लामा दर्ता भएका जुनार सहकारी संस्थाहरुको विवरण

सि.नं.	सहकारी संस्थाको नाम	संस्थाको ठेगाना	सम्पर्क व्यक्तिको नाम	मोबाईल नं.
१	विजयछाँप जुनार उत्पादन कृषक स.सं.लि.	गोलन्जोर गा.पा.-५,	राजकुमार श्रेष्ठ	९८१६८३७८३४
२	सृजना जुनार उत्पादन कृषि स.सं.लि.	गोलन्जोर गा.पा.-५	लालबहादुर थापा	९८४४०९२३३५
३	जुनार नर्सरी कृषि सहकारी संस्था लि.	गोलन्जोर गा.पा.-५	अमृतबहादुर रम्तेल	९८४४१४३१३८
४	रतनचुरा जुनार उत्पादन कृषि स.सं.लि.	गोलन्जोर गा.पा.-५	चुडराज शर्मा	९८४४०९२३१९
५	खनियाखर्क जुनार उत्पादन कृषि स.सं.लि.	गोलन्जोर गा.पा.-५	बद्रिकुमार थापा	९८५४०४१२३८
६	चिसापानि जुनार उत्पादन कृषि स.सं.लि.	गोलन्जोर गा.पा.-५	सुवास थापा	९८६४३०८६३४
७	हिर्दिङ्ग जुनार उत्पादन कृषि स.सं.लि.	गोलन्जोर गा.पा.-५	पृथ्वी नारायण श्रेष्ठ	९८४४१४२२६८
८	मिरमीरे पूख्यौली जुनार उत्पादन कृषि स.सं.लि.	गोलन्जोर गा.पा.-५	लक्ष्मी कुमारी हायू	९८४४२२६९८७
९	जिविकोपार्जन जुनार उत्पादन कृषि स.सं.लि.	गोलन्जोर गा.पा.-५	तिलक बहादुर थापा	९८४४०४०३५७
१०	जुनार प्रशोधन सहकारी संस्था लि.	गोलन्जोर गा.पा.-५	स्याम कुमार रम्तेल	९८४४१७३६७७
११	प्रगती जुनार उत्पादन कृषि स.सं.लि.	गोलन्जोर गा.पा.-५	डिलबहादुर रम्तेल	९८४४५१९८७४
१२	सूर्यदय जुनार उत्पादन कृषि सहकारी संस्था लि	गोलन्जोर गा.पा.-५	डम्बर विक्रम वस्नेत	९८४४०९२३६९
१३	नवप्रगतिशिल जगरबोटे जुनार उत्पादन कृषि सं.लि.	गोलन्जोर गा.पा.-५	अम्बरदिप वि.क.	९८४१०७०३९९
१४	सुभदिप मिश्रीत जुनार कृषि स.सं.लि.	गोलन्जोर गा.पा.-५	निर्मल कुमार रम्तेल	९८५४०४१२५१
१५	जनशक्ति जुनार उत्पादन कृषि स.सं.लि.	क.न.पा.-३	गंगालाल गौतम	९६९४८२०००२
१६	बाटो निगाले जुनार उत्पादन कृषि स.सं.लि.	क.न.पा.-३	लालकाजी श्रेष्ठ	९८४४०९२११०
१७	जुनार उत्पादन कृषि सहकारी संस्था लि.	क.न.पा.-३	सिव प्रशाद चौलागाइ	९८४४०४१८४७
१८	नमुना जुनार उत्पादन कृषि स.सं.लि.	गोलन्जोर गा.पा.-६	अर्जुन बहादुर कोइरला	९८४४१७३७५३
१९	नाकाजोजी जुनार उत्पादन कृषि स.सं.लि.	गोलन्जोर गा.पा.-६	हस्त बहादुर मगर	९८४४२४४५६९
२०	गोलोन्जोर जुनार उत्पादन कृषि स.सं.लि.	गोलन्जोर गा.पा.-६	भोजबहादुर भूजेल	९८४४०७५७१९

सि.नं.	सहकारी संस्थाको नाम	संस्थाको ठेगाना	सम्पर्क व्यक्तिको नाम	मोबाईल नं.
२१	सुर्यमुखी जुनार उत्पादन कृषि स.स.लि	गोलन्जोर गा.पा.-६	वेच बहादुर राई	९८४१०७३७४७
२२	सुनखरी जुनार उत्पादन कृषि स.सं.लि.	गोलन्जोर गा.पा.-४	तिलक ठकुरी	९७४४०१८५४२
२३	विश्वज्योती जुनार उत्पादन कृषि स.सं.लि.	गोलन्जोर गा.पा.-४	लोकबहादुर आले	९८४४१४७०२२
२४	स्वच्छहरीयाली जुनार उत्पादन कृषि स.सं.लि.	गोलन्जोर गा.पा.-४	तेज बहादुर आले	९८४४४४२७३७
२५	कोपला जुनार उत्पादन कृषि स.सं.लि.	गोलन्जोर गा.पा.-४	यमबहादुर सिंजाली	९८४२२०००६६
२६	अमृत जुनार उत्पादन कृषि स.सं.लि.	गोलन्जोर गा.पा.-४	तृथ गुरुङ्ग	९८४४३२०३३२
२७	माहाभारत हरियाली जुनार उत्पादन कृषि स.सं.लि.	गोलन्जोर गा.पा.-४	शयाम बहादुर ठकुरी	
२८	प्रगतीशिल जुनार उत्पादन कृषि स.सं.लि.	गोलन्जोर गा.पा.-४	पदम बहादुर वि.क.	९८४४७५९००
२९	उपकार जुनार उत्पादन कृषि स.सं.लि.	गोलन्जोर गा.पा.-४	सुरेन्द्र ठकुरी	
३०	गौरिशंकर जुनार उत्पादन कृषि सहकारी संस्था लि	सुनकोसि गा.पा.-७	वद्री बहादुर दाहाल	९८६१२२१०१०
३१	कात्तिके मधुवनि जुनार कृषि सहकारी संस्था	मरिण गा.पा.-५	मान बहादुर राना मगर	९६१४८८६२८४
३२	सिन्धुली जुनार विक्री तथा शित भण्डारण सहकारी संस्था	क.न.पा.-४	दिपक प्रसाद कोइरला	९८४४०४५३५५
३३	ताम्सालीड जनार कृषि स. संस्था लि.	हरिहरपुरगढी गा.पा.२	भिमबहादुर घिसिं	

श्रोत:- जिल्ला जुनार सहकारी संघ, सिन्धुली २०७५

अनुसूची ४ : कृषि औद्योगिक क्षेत्र (सुपरजोन) विकास कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि

खण्ड १. पृष्ठभूमि

प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना अन्तरगतका ४ वटा सम्भागहरूमध्ये चौथो सम्भागको रूपमा रहेको कृषि औद्योगिक क्षेत्र (सुपरजोन) विकास कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयनका सन्दर्भमा परियोजनाको दस्तावेजमा उल्लेख भएको व्यवस्था बमोजिम नेपाल सरकारले यस कृषि औद्योगिक क्षेत्र (सुपरजोन) विकास कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि -२०७३ कार्यविधि तयार गरी लागु गरेको छ ।

खण्ड २. संक्षिप्त नाम, प्रारम्भ र परिभाषा

- २.१ यस कार्यविधिको नाम कृषि औद्योगिक क्षेत्र (सुपरजोन) विकास कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि - २०७३ रहेको छ ।
- २.१ यो कार्यविधि नेपाल सरकारबाट स्वीकृत भएको मितिबाट लागु हुनेछ ।
- २.२ विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा,
- (क) "परियोजना" भन्नाले प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना सम्झनु पर्दछ ।
- (ख) "सुपर जोन" भन्नाले राष्ट्रिय प्राथमिकता र स्थानीय सम्भाव्यताका आधारमा तोकिएको पुर्वाधारहरू भएको तोकिएको बाली/वस्तुमा न्यूनतम १००० हे. क्षेत्रफलमा सञ्चालन भएको कृषि औद्योगिक क्षेत्र सम्झनु पर्दछ ।
- (ग) "समिति" भन्नाले सम्बन्धित सुपरजोन सञ्चालक समिति सम्झनु पर्दछ ।
- (घ) "पोष्ट हार्भेष्ट सेन्टर" भन्नाले कृषि व्यवसायीकरणका लागि सम्बन्धित सञ्चालक समिति वा अन्य निकायले सञ्चालन गर्ने प्रशोधन केन्द्र, गोदाम घर, ग्रेडिग, प्याकेजिग तथा संकलन केन्द्र लगायतका उत्पादनोपरान्त आवश्यक पूर्वधारहरू सहितको सेवा केन्द्र सम्झनु पर्दछ ।
- (ङ) "कस्टम हायरिग सेन्टर" भन्नाले यान्त्रिकरण प्रवर्द्धनका सन्दर्भमा सम्बन्धित सञ्चालक समिति वा अन्य निकायले सञ्चालन गर्ने सम्बन्धित बाली/वस्तुका लागि उत्पादन देखि भण्डारणसम्म आवश्यक पर्ने सबै प्रकारका मेशिनरी औजार उपकरणको सेट सहितको सुविधायुक्त केन्द्र सम्झनु पर्दछ ।
- (च) "कृषिजन्य उद्योग" भन्नाले कृषि उपजलाई कच्चा पदार्थको रूपमा प्रयोग गर्ने उद्योग सम्झनु पर्दछ ।
- (छ) "व्यवस्थापक" भन्नाले सम्बन्धित सुपरजोन व्यवस्थापक सम्झनु पर्दछ ।

- (ज) "परियोजना कार्यान्वयन इकाइ (PIU)" भन्नाले यस परियोजना अन्तरगत सुपरजोन क्षेत्रमा रहने प्रशासनिक इकाइ सम्झनु पर्दछ ।
- (झ) "विषय विशेषज्ञ" भन्नाले सुपरजोनक्षेत्रमा प्राविधिक परामर्शका लागि नेपाल सरकारले करारमा नियुक्त गरेकोसम्बन्धित विषयको विशेषज्ञ सम्झनु पर्दछ ।
- (ञ) "कार्यदल" भन्नाले यसै कार्यविधिको दफा ४.३ बमोजिमको कार्यदल सम्झनु पर्दछ ।
- (ट) "व्यावसायिक खेती " भन्नाले कम्तिमा देहाय बमोजिमको खेती गरेको सम्झनु पर्दछ ।

बाली	क्षेत्रफल			कैफियत
	उच्च पहाड	मध्य पहाड	तराई	
खाद्यान्न बाली	५ रोपनी	५ रोपनी	१० कठ्ठा	
तरकारी बाली	२ रोपनी	३ रोपनी	१० कठ्ठा	
माछा	१०० व.मी.	२ रोपनी	६ कठ्ठा	जलाशय
मौरी	१०	२०	२०	आधुनिक घर
कन्य र गोब्रे च्याउ		१० के.जी.	१० के.जी.	बीउको प्रयोग
सिताके च्याउ	५०० मुढा	५०० मुढा	५०० मुढा	
फलफुल	१ रोपनी	१ रोपनी	५ कठ्ठा	
अलैची	५ रोपनी	५ रोपनी	-	
अदुवा/वेसार	१ रोपनी	२ रोपनी	५ कठ्ठा	
ट्राउट माछा	१०० व.मी.	१०० व.मी.		
प्लाष्टिक घर	३०० व.मी.	३०० व.मी.	३०० व.मी.	

खण्ड ३. उद्देश्य

३.१ कृषि औद्योगिक क्षेत्र (सुपरजोन) विकास कार्यक्रम सञ्चालनका उद्देश्यहरु देहाय बमोजिम रहेका छन्-

- (क) सुपरजोनमा समावेश गरिएका बाली/वस्तुको उत्पादन तथा उत्पादकत्व वृद्धिका साथै गुणस्तर एवं मूल्य अभिवृद्धि गर्ने,
- (ख) सुपरजोन क्षेत्रमा कृषि यान्त्रिकरण, कृषि पूर्वाधार विकास एवं व्यवसायीकरण प्रवर्द्धन, प्रशोधन केन्द्रहरुको स्थापना, कृषिजन्य उद्योग स्थापना, मूल बीउ उत्पादन तथा कृषि अनुसन्धान केन्द्र र अध्ययन संस्थान स्थापना मार्फत कृषि आधुनिकीकरण गर्दै आत्मनिर्भर कृषि अर्थतन्त्रको आधारशिला निर्माण गर्ने ।

खण्ड ४. सुपरजोन निर्माण प्रक्रिया

- ४.१ सुपरजोन क्षेत्र निर्माणका लागि देहायका सेवा/सुविधा/पूर्वाधारहरू भएको हुनुपर्नेछ-
- क) सडकको पहुँच भएको वा हुनसक्ने
 - ख) सिंचाईको उपलब्धता भएको वा हुनसक्ने
 - ग) विद्युतको उपलब्धता भएको वा हुनसक्ने
 - घ) हुनसक्ने वा एउटै कोरिडोरमा रहेको/तोकिएको क्षेत्रफल चक्लाबन्दी भएको
 - ङ) वित्तीय संस्थाहरूको पहुँच भएको
 - च) बजारको उपलब्धता भएको वा हुनसक्ने
- ४.२ यस परियोजना अन्तरगत प्रथम वर्ष अर्थात् आ.व २०७३/७४ का लागि परियोजना दस्तावेजको अनुसूची ८ बमोजिमका जिल्लाहरूका तोकिएका क्षेत्रमा तोकिएका बाली/वस्तुका कुल ७ सुपरजोन हरुसञ्चालनमा रहनेछन् । परियोजना अवधिमा सम्भाव्यताका आधारमा २१ यस्ता सुपरजोनहरू मुलुकभरमा निर्माण गरिनेछन् । थप सुपरजोनसम्बन्धी निर्णय हरु परियोजना कार्यान्वयन समितिको सिफारिशमा परियोजना निर्देशक समितिले गर्नेछ ।
- ४.३ सुपरजोन निर्माण गर्दा भौगोलिक तथा प्राविधिक सम्भाव्यताका आधारमा क्षेत्रमा तोकिएका बाली/वस्तुका सुपरजोनहरू निर्माण गर्न चाहने कृषक समूह/सहकारी/जल उपभोक्ता समूह/कृषि उद्यमी तथा व्यवसायिहरूको सूची तयार गरिनेछ । सूचीकृतहरू मध्येबाट आवश्यक संख्यामा सुपरजोन छनौटका लागि परियोजना कार्यान्वयन इकाई (PIU) ले सम्बन्धित विषय विज्ञ/विशेषज्ञको संयोजकत्वमा आवश्यकतानुसार सदस्यहरू रहने गरी एक प्राविधिक कार्यदल बनाइनेछ । उक्त कार्यदलले आवश्यक सूचकहरू तयार गरी र स्थलगत प्रमाणिकरण समेतका आधारमा सिफारिश गरे अनुरूप सम्बन्धित परियोजना कार्यान्वयन इकाई (PIU) ले सुपरजोनक्षेत्रको छनौट गर्नेछ । तोकिएको क्षेत्रमा सुपरजोन सञ्चालन गर्न तोकिएको क्षेत्रफल नपुगेमा सम्भाव्य वरिपरिको क्षेत्र समेत समावेश गर्न सकिनेछ । यसरी सुपरजोन क्षेत्र सञ्चालन गर्न छानिएका कृषक समूह/सहकारी/जल उपभोक्ता समूह/कृषि उद्यमीहरू रहने दफा ५.१ अनुसारको सुपरजोन सञ्चालक समिति र सम्बन्धित परियोजना कार्यान्वयन इकाईका बीच तोकिएका कार्यक्रमहरू सञ्चालनका लागि एक सम्झौता हुनेछ । सञ्चालन गरिने कार्यक्रमका सम्बन्धमा सम्बन्धित सुपरजोनका र्यान्वयन इकाईको समन्वयमा सम्बन्धित सुपरजोन सञ्चालक समितिले सम्बन्धित सुपरजोन क्षेत्रका कृषक/कृषक समूह/सहकारी/जलउपभोक्ता समिति/कृषि उद्यमीहरूको मागमा आधारित कार्यक्रमहरूको प्रस्तावना तयार गरी सोही बमोजिम सम्झौता गरिनेछ ।

खण्ड ५. सुपरजोन सञ्चालन प्रक्रिया

५.१ सुपरजोन सञ्चालनका सम्बन्धमा सम्बन्धित परियोजना कार्यान्वयन इकाई संग भएको सम्झौता बमोजिमका कार्यहरू सञ्चालन गर्ने सम्बन्धमा खण्ड ४ मा उल्लेखित प्रक्रियाद्वारा छनौट भइ कृषक समूह/सहकारी/जल उपभोक्ता समूह/फर्म/कृषि उद्यमीद्वारा सञ्चालन गरिने सुपरजोन क्षेत्रको सञ्चालनका लागि सम्बन्धित कृषक समूह/सहकारी/जल उपभोक्ता समूह/कृषि उद्यमीहरू मध्ये वाटै छानिएका व्यक्तिहरूको प्रतिनिधित्व रहने गरी कम्तिमा ३३ प्रतिशत महिला सहितको ९ सदस्यीय सुपरजोन सञ्चालक समिति गठन गरिनेछ । यसको लागि सुपरजोन क्षेत्र छनौट भएपछि सुपरजोन भित्र रहेका कृषक समूह/सहकारी/कृषि उद्यमी/जल उपभोक्ता समितिहरूलाई सुपरजोन सञ्चालक समिति गठनको लागि ७ दिनको म्याद सहित पत्राचार मार्फत वा अन्य स्थानीय सञ्चार माध्यम मार्फत आव्हान गरिनेछ । कार्यदलको सिफारिश अनुसार एक भन्दा बढी आवेदकहरूलाई संयुक्त रूपमा समिति गठनको लागि समेत अनुरोध गर्न सकिने छ । तोकिएको अवधिमा समिति गठन भई नआएमा सम्बन्धित सुपरजोन कार्यान्वयन इकाईले सहजिकरण गरी १५ दिन भित्र समिति निर्माण गर्न सक्नेछ । समितिको सदस्यहरू सम्बन्धित बाली/वस्तुको व्यावसायिक खेतीमा अनिवार्य संलग्न भएको हुनुपर्नेछ । उक्त समितिमा संयोजक, उपसंयोजक, सचिव र सहसचिव एक-एक जना र बाँकी ५ जना सदस्य रहनेछन् । सुपरजोन सञ्चालक समितिको प्रमुख कार्यकारी पदहरूमा कम्तिमा १ जना महिला हुनु पर्नेछ । तोकिएको क्षेत्रफलको व्यवस्थापन गरि कृषि उद्यमी, कम्पनी वा फर्म एकलैले सञ्चालन गर्ने सुपरजोन क्षेत्रको हकमा भने त्यस्तो कृषक उद्यमी, कम्पनी वा फर्म स्वयंले नै सुपरजोन सञ्चालक समितिको भूमिका निर्वाह गर्नेछ । संविधानको भावना अनुरूप स्थानीय तह गठन भैसकेपछि यस परियोजना अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू स्थानीय निकायमा हस्तान्तरण गर्ने भन्ने समेत परियोजना दस्तावेजमा उल्लेख भएको सन्दर्भमा सम्बन्धित स्थानीय तहका प्रमुख उक्त समितिको आमन्त्रित सदस्यको रूपमा रहनेछन् । सुपरजोन कार्यान्वयनमा खटिने तोकिएको बरिष्ठम कृषि अधिकृत, नजिकको कृषि सेवा केन्द्र, फार्म केन्द्र, कृषि तालिम केन्द्र, प्रयोगशाला र कृषि अनुसन्धान केन्द्रका प्रतिनिधिहरू, सरोकारवाला निकायका जिल्ला स्थित कार्यालयका प्रमुख एवं प्रतिनिधिहरू, क्षेत्रीयस्तरका कार्यालयका प्रमुख एवं प्रतिनिधिहरू समेत सुपरजोन सञ्चालक समितिको सल्लाहकारका रूपमा रहनेछन् । यस समिति मार्फत कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न गराउन नेपाल सरकारको तर्फबाट उपलब्ध गराइने सहजिकरण प्रावधान अनुसारको प्राप्त हुने सम्पूर्ण सहयोग रकम सुपरजोन कार्यान्वयनमा खटिने सुपरजोन प्रमुखको सहमतिमा नेपाल सरकारको प्रचलित ऐन नियम अनुसार खर्च गरिनेछ ।

- ५.२ सुपरजोन सञ्चालक समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ-
- क) तोकिएका मापदण्डहरूका आधारहरूमा सुपरजोन व्यवस्थापक नियुक्त गर्ने ।
 - ख) सुपरजोन व्यवस्थापकको काम, कर्तव्य र अधिकार निर्धारण गर्ने ।
 - ग) सुपरजोन कार्यक्रम सञ्चालन गर्नका लागि आवश्यक उत्पादन सामग्री र सो को परिमाण आंकलन गर्ने, उत्पादन योजना तयार गर्ने, आवश्यक उत्पादन र अन्य सामग्रीको श्रोत परिचालन गर्ने । सम्बन्धित बालीको बालीचक्र निर्धारण गर्ने ।
 - घ) सुपरजोनमा निर्माण हुने पुर्वाधार विकास सम्बन्धी कार्यका लागि परियोजना कार्यान्वयन इकाइसंग आवश्यक समन्वय गर्ने ।
 - ङ) सुपरजोन सञ्चालनका लागि परियोजना कार्यान्वयन इकाई, जिल्ला कृषि विकास कार्यालय र अन्य सरोकारवाला निकायहरूसंग आवश्यक समन्वय गर्ने ।
 - च) सुपरजोन लाई व्यवस्थित रूपमासञ्चालनका लागि आधार तयार गर्ने, संलग्न कृषक समूह/सहकारी/उपभोक्ता समूह/समिति/फर्म/कृषि उद्यमी लगायत संग निरन्तर सम्वाद र सहकार्य गर्ने ।
 - छ) सञ्चालक समितिको बैठक कम्तिमा महिनाको १ पटक अनिवार्य रूपमा र आवश्यकतानुसार अन्य समयमा बस्नेछ । बैठकमा समिति बाहिरका प्रतिनिधिलाई आमन्त्रित गर्न सकिनेछ ।
 - ज) सुपरजोन सञ्चालन सम्बन्धी आन्तरिक आचारसंहिता (code of conduct) आवश्यक भएमा तयार गरी पालना गर्ने गराउने ।
 - झ) कार्यक्रम सञ्चालनको लागि समितिले विनियममा उल्लेख गरी आवश्यकता अनुसार उपसमिति गठन गर्न सक्नेछ ।
 - ञ) समिति मार्फत सञ्चालन गरिने आर्थिक कारोवारहरूको लेखा व्यवस्थापन तथा लेखा परीक्षण प्रतिवेदन तयार गर्ने ।
 - ट) सुपरजोन निर्माण, व्यवस्थापन, सञ्चालन र अनुगमनका सन्दर्भमा अन्य सबै आवश्यक कार्यहरू गर्ने ।
 - ठ) कार्यक्रमको दिगोपनाको लागि समितिको अवधि र समितिका पदाधिकारी तथा सदस्यहरूको पदावधि समितिले आवश्यकता अनुसार निर्धारण गर्नेछ । तर समितिका पदाधिकारी र सदस्यहरूको पदावधि २ बर्षभन्दा बढी हुने छैन । समितिले आवश्यक विनियम तयार गरी सोही बमोजिम समितिका पदाधिकारी तथा सदस्यहरूको चयन गर्नेछ । समितिमा एकै परिवारवाट एक भन्दा बढी व्यक्ति रहन सक्ने छैन र एकै व्यक्ति लगातार एक कार्यकाल भन्दा बढी एकै पदमा रहन सक्ने छैन । तर सदस्यको हकमा यो व्यवस्था लागु हुने छैन ।

ड) समिति गठन भएको ६ महिना भित्र जिल्ला कृषि विकास कार्यालयमा दर्ता हुनुपर्नेछ ।
उक्त समितिको नियमित नविकरण गर्ने जिम्मेवारी समितिको हुनेछ ।

५.२ सुपरजोन व्यवस्थापक (Super-Zone Manager) को नियुक्ति, काम कर्तव्य र अधिकार-
जिल्लामा सञ्चालन हुने सुपरजोन विकास कार्यक्रमको प्रभावकारी सञ्चालन तथा आवश्यक
समन्वयका लागि सुपरजोन सञ्चालक समितिले देहायको योग्यता भएको एक सुपरजोन
व्यवस्थापक नियुक्त गर्नेछ-

- क) कम्तीमा बी.एस्सी.एजी. शैक्षिक योग्यता भएको,
- ख) कृषि उपज/वस्तुको व्यवसाय/बजार/उद्योग व्यवस्थापन कार्यमा न्यूनतम ३ वर्ष
अनुभव भएको,
- ग) ५० वर्ष उमेर ननाघेको,
- घ) समन्वय क्षमता उच्च रहेको,
- ड) स्थानीय भाषा बोलचाल गर्न सक्ने
- च) कुनै राजनितिक दलको सांगठनिक पदमा नरहेको (निर्वाचित पदाधिकारी)
- छ) सरकारी वा कुनै संगठित संस्थाको वहालवाला कर्मचारी नरहेको
- ज) नैतिक पतन, आर्थिक अपचलन वा कुनै फौजदारी अभियोगमा कसुरदार नठहरिएको
- झ) मानसिक अवस्था सामान्य रहेको

५.३ सुपरजोन व्यवस्थापकको काम, कर्तव्य र अधिकार सुपरजोन सञ्चालक समितिले तोके
बमोजिम हुनेछ ।

५.४ सुपरजोन व्यवस्थापकको पारिश्रमिक सुपरजोनसञ्चालक समितिले निर्धारण गरे बमोजिम
समितिलाई भुक्तानी हुनेछ ।

खण्ड ६. सञ्चालन गरिने कार्यक्रम/क्रियाकलाप

६.१ सुपरजोनस्तरमा परियोजना अभिमुखीकरण

क) सम्बन्धित परियोजना कार्यान्वयन इकाइ (PIU)ले सुपरजोन क्षेत्रका कृषक, कृषक
समूह/सहकारी/जल उपभोक्ता समूह/बजार सञ्चालक समिति/कृषिउद्यमी/फर्म,कृषि उद्योगी तथा
व्यवसायी, नीजि सेवा प्रदायक लगायत अन्य सरोकारवाला निकायहरूको उपस्थितिमा
परियोजना र सुपरजोन सञ्चालन सम्बन्धमा अभिमुखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गर्नेछ ।

६.२ प्रविधि तथा प्राविधिक सहयोग

क) सम्बन्धित परियोजना कार्यान्वयन इकाइ (PIU) ले प्रत्येक सुपरजोनक्षेत्रमा सम्बन्धित बाली/
वस्तुका १ हे. क्षेत्रफलमा सहभागितात्मक वैज्ञानिक उत्पादन तथा प्रशोधन प्रविधि प्रदर्शन

तथा सिकाई केन्द्र सञ्चालन गरिनेछ । यस्ता केन्द्रहरू संभाव्यता र आवश्यकताका आधारमा सुपरजोन क्षेत्रको प्रत्येक गा.वि.स./न.पा./उ.म.न.पा./म.न.पा.को उपयुक्त स्थानमा कम्तिमा १/१ वटा रहने गरी सञ्चालन गर्न सकिनेछ । परियोजना दस्तावेजमा उल्लेख भए अनुसार प्राविधिक सहयोगमा नेपाल सरकारको तर्फबाट सतप्रतिशत अनुदान सहयोग हुनेछ ।

- ख) सुपर जोन क्षेत्र तोकि सके पछि, सो क्षेत्र बरिपरिका साना किसानलाई आधुनिकीकरण तर्फ आर्कषण गराई सुपर जोन क्षेत्र विस्तारको लागि उपयुक्त वातावरण तयार गर्न सुपरजोन आसपासका क्षेत्रहरूमा यान्त्रिकरण प्रदर्शनका कार्यक्रमहरू समेत सञ्चालन गरिनेछ ।
- ग) सम्बन्धित सुपरजोन क्षेत्रमा एकिकृत माटो, बीउ र बाली संरक्षण सेवा उपलब्ध गराउन माटो, बीउ, बाली संरक्षण र खाद्य प्रविधि प्रयोगशाला स्थापना गरिनेछ । साथै सुपरजोन क्षेत्र नजिक विद्यमान रहेका सम्बन्धित श्रोत केन्द्रहरू (फार्म, प्रयोगशाला, बजार, प्रशोधन उद्योग) हरूको सुदृढिकरण र आधुनिकीकरण गरिनेछ ।
- घ) पहिचान भएको सुपर जोन क्षेत्र र सो बरिपरीको क्षेत्र/गा.वि.स.हरूमा सम्बन्धित बालीका सघन साना व्यापारिक कृषि उत्पादन केन्द्र (पकेट) विकास कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सकिने छ ।
- ङ) यसका अलावा आवश्यकता अनुसार प्रविधि प्रसार तथा प्राविधिक सहयोगका कार्यक्रमहरू तर्जुमा गरी सञ्चालन गर्न सकिनेछ ।

६.३ संस्थागत सहयोग कार्यक्रम

६.३.१ कृषि अध्ययन संस्थान/कलेज स्थापना/सुदृढिकरण सहयोग

- क) प्रत्येक सुपरजोनमा कृषि अध्ययन संस्थान/कलेज सञ्चालन/सुदृढिकरण सहयोगको कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । यसको लागि परियोजना कार्यान्वयन इकाईले प्राविधिक शिक्षालय सञ्चालन/सुदृढिकरण गर्न चाहने निकाय/संस्थासंग सम्झौता गरी कार्यान्वयन गर्नेछ ।

६.३.२ एकिकृत कृषि अनुसन्धान तथा प्रसार केन्द्र स्थापना सहयोग

- क) प्रत्येक सुपरजोनमा नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद र कृषि विभागमार्फत एकिकृत कृषि अनुसन्धान तथा प्रसार केन्द्र स्थापना सहयोगको कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद्ले सम्बन्धित सुपरजोनमा सम्बन्धित बाली/वस्तुको अनुसन्धान तथा विकासका लागि सम्बन्धित वैज्ञानिकको नेतृत्वमा एउटा अनुसन्धान इकाई स्थापना हुनेछ । प्रविधि प्रसारका लागि कृषि विभाग अन्तरगत कृषि अधिकृतको नेतृत्वमा प्रविधि प्रसार टोली रहनेछ ।
- ख) यस्तो अनुसन्धान इकाईले सम्बन्धित सुपरजोन क्षेत्रमा लगाइने बाली सम्बद्ध अनुसन्धान तथा सो बाली/वस्तुको मूल बीउ उत्पादन सम्बन्धी कार्यहरू गर्नेछ । यस्तो इकाईलाई सम्बन्धित कृषि अध्ययन संस्थान, कलेज, जिल्ला कृषि विकास कार्यालय, अनुसन्धान केन्द्र, क्षेत्रीय

प्रयोगशाला/फार्म/केन्द्र र सम्बन्धित सुपरजोन कार्यान्वयन इकाईले आवश्यक सहयोग पुर्याउनेछ ।

६.४ कृषि यान्त्रिकरणका लागि Custom Hiring Center स्थापना

- क) सम्बन्धित सुपरजोनमा यान्त्रिकरण प्रबर्द्धनका लागि तोकिएका बाली/वस्तुको उत्पादन देखि भण्डारणसम्म आवश्यक पर्ने सबै प्रकारका मेशिनरी औजार उपकरणको सेट खरिदमा परियोजना दस्तावेजमा उल्लेख भए वमोजिमको बढीमा ५० प्रतिशत पूंजीगत अनुदान उपलब्ध गराइनेछ ।
- ख) सम्बन्धित सुपरजोनका लागि आवश्यक मेशिनरी औजार उपकरण र ढुवानी साधन समेतको सेटको विवरण र लागत इष्टिमेट आवश्यकता अनुसार कृषि इन्जिनियरिंग निर्देशनालयको सहयोग र सम्बन्धित कार्यक्रम निर्देशनालय/सम्बन्धित बाली, वस्तुको राष्ट्रिय कार्यक्रम संगको समन्वयमा सम्बन्धित परियोजना कार्यान्वयन इकाई (PIU) ले गर्नेछ ।
- ग) यस्तो केन्द्र स्थापनाका लागि सम्बन्धित सञ्चालक समिति वा सम्बन्धित कृषि उद्यमीले आवश्यक घर तथा जग्गा उपलब्ध गराउनु पर्नेछ । यस्तो जग्गा सम्बन्धित सञ्चालक समितिको आफ्नै स्वामित्वमा नभएमा कम्तिमा १० बर्ष अवधिका लागी भाडामा लिएको हुनुपर्नेछ । जग्गा उपलब्ध हुन नसकेको अवस्थामा घर भाडामा लिएर समेत सञ्चालन गर्न सकिनेछ ।
- घ) सम्बन्धित सुपरजोन सञ्चालक समितिले उक्त मेशिनरी औजार उपकरणको सेट खरिद गरि Custom Hiring Center सञ्चालन गर्न चाहेमा सोही समितिमाफत वा सो समिति यस किसिमको सेवा उपलब्ध गराउन विभिन्न कारणले अनिच्छुक देखिएमा उक्त सेवा सञ्चालन गर्न इच्छुक अन्य कृषक समूह/सहकारी/उपभोक्ता समूह/कृषि उद्यमी/फर्म वा नीजि सेवा प्रदायकलाई सम्बन्धित सुपरजोनलाई प्राथमिकतामा राख्दै अन्य क्षेत्रमा समेत सहूलियत दरमा सो सेवा उपलब्ध गराउने शर्तमा यस कार्यका लागि अनुदान उपलब्ध गराउन सकिनेछ ।
- ङ) यस केन्द्र सञ्चालन गरेबापतको पूंजीगत अनुदान सम्बन्धित सुपर जोन सञ्चालक समिति वा उपरोक्तानुसार सो सेवा सञ्चालन गर्ने कृषक समूह/सहकारी/उपभोक्ता समूह/कृषिउद्यमी/फर्म वा नीजि सेवा प्रदायकको बैंक खातामा विद्यमान आर्थिक ऐन नियम अनुसार उपलब्ध गराइनेछ ।
- च) यसरी Custom Hiring Center स्थापना तथा सञ्चालन गर्न चाहने निकाय/संस्था र सम्बन्धित परियोजना कार्यान्वयन इकाई बीच सम्झौता गरी सोही वमोजिम कार्यान्वयन गरिने छ ।
- छ) यसरी स्थापना हुने Custom Hiring Center हरूले सम्बन्धित सुपरजोनमा आवद्ध कृषकहरुका अलावा आसपासका क्षेत्रका कृषकहरुलाई समेत सम्झौतामा उल्लेख भएको शर्त वमोजिम सेवा प्रवाह गर्नुपर्नेछ ।

६.५ पोष्ट हार्भेष्ट सेन्टर स्थापना

- क) सम्बन्धित सुपरजोनमा कृषि व्यवसायीकरणका लागि प्राथमिक प्रशोधन केन्द्र, गोदाम घर, ग्रेडिग, प्याकेजिग, प्रि-कुलिड, तौलाई, लेवलिड, ढुवानी, प्रदर्शन तथा विक्री कक्ष/स्टल लगायतका उत्पादनोपरान्त उपज व्यवस्थापन/ह्याण्डलिड तथा वजार व्यवस्थापन सम्बन्धी आवश्यक पूर्वधारहरू र ठूला ढुवानी साधन समेत रहेको एक पोष्ट हार्भेष्ट सेन्टर निर्माण गरिनेछ । यसका लागि परियोजना दस्तावेजमा उल्लेख भए वमोजिमको बढिमा ८५ प्रतिशत पूंजीगत अनुदान उपलब्ध गराइनेछ ।
- ख) यस्तो केन्द्र स्थापनाका लागि सम्बन्धित सञ्चालक समिति वा सम्बन्धित कृषि उद्यमीले आवश्यक घर तथा जग्गा उपलब्ध गराउनु पर्नेछ । यस्तो जग्गा सम्बन्धित सञ्चालक समितिको आफ्नै स्वामित्वमा नभएमा कम्तिमा १० बर्ष अवधिका लागी भाडामा लिएको हुनुपर्नेछ । जग्गा उपलब्ध हुन नसकेको अवस्थामा घर भाडामा लिएर समेत सञ्चालन गर्न सकिनेछ ।
- ग) सम्बन्धित सुपरजोनका लागि आवश्यक पोष्ट हार्भेष्ट सेन्टरको विस्तृत डिजाइन र लागत इष्टिमेट आवश्यकता अनुसार कृषि इन्जिनियरिग निर्देशनालयको सहयोग र सम्बन्धित कार्यक्रम निर्देशनालय, बाली/वस्तका राष्ट्रिय कार्यक्रम, कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन तथा वजार विकास निर्देशनालय र पोष्ट हार्भेष्ट व्यवस्थापन निर्देशनालयसंग आवश्यकता अनुसारको समन्वयमा सम्बन्धित परियोजना कार्यान्वयन इकाइ (PIU) ले गर्नेछ ।
- घ) सम्बन्धित सुपरजोन सञ्चालक समितिले यस्तो पोष्ट हार्भेष्ट सेन्टर सञ्चालन गर्न चाहेमा सोही समितिमार्फत वा सो समिति यस किसिमको सेवा उपलब्ध गराउन विभिन्न कारणले अनिच्छुक देखिएमा उक्त सेवा सञ्चालन गर्न इच्छुक अन्य कृषक समूह/सहकारी/उपभोक्ता समूह/ कृषि उद्यमी/ फर्म वा नीजि सेवा प्रदायकलाई सम्बन्धित सुपरजोनलाई प्राथमिकतामा राख्दै अन्य क्षेत्रमा समेत सहूलियत दरमा सो सेवा उपलब्ध गराउने शर्तमा यस वापतको अनुदान उपलब्ध गराइनेछ ।
- ङ) यस सेन्टर सञ्चालन गरेवापतको पूंजीगत अनुदान सम्बन्धित सुपर जोन सञ्चालक समिति वा उपरोक्तानुसार सो सेवा सञ्चालन गर्ने कृषक समूह/सहकारी/उपभोक्ता समूह/कृषिउद्यमी वा नीजि सेवा प्रदायकको बैंक खातामा विद्यमान आर्थिक ऐन नियम अनुसार उपलब्ध गराइनेछ ।
- च) यसरी पोष्ट हार्भेष्ट सेन्टर स्थापना तथा सञ्चालन गर्न चाहने निकाय/संस्था र सम्बन्धित परियोजना कार्यान्वयन इकाई विच सम्झौता गरी सोही वमोजिम कार्यान्वयन गरिने छ ।
- छ) यसरी स्थापना हुने पोष्ट हार्भेष्ट सेन्टरहरूले सम्बन्धित सुपरजोनमा आवद्ध कृषकहरूका अलावा आसपासका क्षेत्रका कृषकहरूलाई समेत सम्झौतामा उल्लेख भएको शर्त वमोजिम सेवा प्रवाह गर्नुपर्नेछ ।

६.६ हाइटेक नर्सरी पूर्वाधार विकास सहयोग

- क) स्वस्थ तथा गुणस्तरीय विरुवा उत्पादनका लागि सरकारी-नीजि-सहकारी/समूहको साझेदारीमा सपुर-जोन क्षेत्रमा उच्च प्रविधियुक्त/हाइटेक नर्सरी तथा नर्सरी पूर्वाधार स्थापना गरिनेछ । यसका साथै नर्सरी स्थापना गर्न आवश्यक पर्ने सेड हाउस, स्क्रिन हाउस, ग्रीन हाउस लगायतका पूर्वाधारहरू स्थापनामा समेत अनुदान उपलब्ध गराइनेछ । यसका लागि परियोजना दस्तावेजमा उल्लेख भए वमोजिमको बढीमा ८५ प्रतिशत अनुदान उपलब्ध गराइनेछ ।
- ख) यस्तो नर्सरी तथा नर्सरी पूर्वाधार स्थापनाका लागि सम्बन्धित सुपरजोन सञ्चालक समिति वा सम्बन्धित कृषक उद्यमीले आवश्यक जग्गा उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
- ग) सम्बन्धित सुपरजोनका लागि आवश्यक हाइटेक नर्सरी तथा नर्सरी पूर्वाधारको विस्तृत डिजाइन र लागत इष्टिमेट आवश्यकता अनुसार सम्बन्धित निर्देशनालयको सहयोग र समन्वयमा सम्बन्धित परियोजना कार्यान्वयन इकाइ (PIU) ले गर्नेछ ।
- घ) सम्बन्धित सुपर जोन सञ्चालक समितिले यस्तो हाइटेक नर्सरी तथा नर्सरी पूर्वाधार स्थापना गर्न चाहेमा सोही समितिमार्फत वा सो समिति यस किसिमको सेवा उपलब्ध गराउन विभिन्न कारणले अनिच्छुक देखिएमा उक्त सेवा सञ्चालन गर्न इच्छुक अन्य कृषक समूह/सहकारी/उपभोक्ता समूह/कृषिउद्यमी/फर्म वा नीजि सेवा प्रदायकलाई सम्बन्धित सुपरजोनलाई प्राथमिकतामा राख्दै अन्य क्षेत्रमा समेत सहूलियत दरमा विरुवा उपलब्ध गराउने शर्तमा यस वापतको अनुदान उपलब्ध गराइनेछ ।
- ङ) यस्ता उच्च प्रविधियुक्त नर्सरी तथा नर्सरी पूर्वाधार सञ्चालन गरेवापतको पूंजीगत अनुदान सम्बन्धित सुपर जोन सञ्चालक समिति वा उपरोक्तानुसार सो सेवा सञ्चालन गर्ने कृषक समूह/सहकारी/उपभोक्ता समूह/कृषि उद्यमी/फर्म वा नीजि सेवा प्रदायकको बैंक खातामा विद्यमान आर्थिक ऐन नियम अनुसार उपलब्ध गराइनेछ ।
- च) यसरी उच्च प्रविधियुक्त नर्सरी तथा नर्सरी पूर्वाधार स्थापना तथा सञ्चालन गर्न चाहने निकाय/संस्था र सम्बन्धित परियोजना कार्यान्वयन इकाईविच समझौता गरी सोही वमोजिम कार्यान्वयन गरिने छ ।
- छ) यसरी स्थापना हुने नर्सरी तथा नर्सरी पूर्वाधारहरूले सम्बन्धित सुपरजोनमा आवद्ध कृषकहरूका अलावा आसपासका क्षेत्रका कृषकहरूलाई समेत समझौतामा उल्लेख भएको शर्त वमोजिम सेवा प्रवाह गर्नुपर्नेछ ।

६.७ सिंचाइ पूर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार सहयोग

- क) साना सिंचाइ निर्माण तथा मर्मत सुधार सम्बन्धित सुपरजोन सञ्चालक समितिले निर्णय गरे वमोजिमका स्थानमा सम्बन्धित सुपरजोन सञ्चालक समिति वा समितिले तोकेको समूह/सहकारी र सम्बन्धित परियोजना कार्यान्वयन इकाई बीच समझौता गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।

यस्ता पूर्वाधारहरु निर्माण गर्दा परियोजना दस्तावेजमा उल्लेख भए बमोजिमको बढीमा ८५ प्रतिशत अनुदान उपलब्ध गराइनेछ ।

ख) मझौला तथा ठूला सिंचाइ निर्माण तथा मर्मत सम्भारका लागि सिंचाइ मन्त्रालयको समन्वयमा सञ्चालन गरिनेछ ।

६.८ मत्स्य पोखरी निर्माण तथा ह्याचरी स्थापना सहयोग कार्यक्रम

क) भौगोलिक क्षेत्र अनुसार उपयुक्त मत्स्य पोखरी तथा ह्याचरी निर्माण सम्बन्धित सुपरजोन सञ्चालक समिति मार्फत गरिने छ । साथै प्रत्येक सुपरजोन क्षेत्रमा कम्तिमा एक वटा सिंचाई प्रयोजन र एकिकृत मत्स्य पालन र प्रविधि प्रदर्शन सहितको आधुनिक नमूना मत्स्य पोखरी निर्माण गरिनेछ ।

ख) यस समितिले मत्स्य ह्याचरी स्थापना गर्न विभिन्न कारणले अनिच्छुक देखिएमा सो कार्य गर्न इच्छुक अन्य कृषक, कृषक समूह, कानून बमोजिम दर्ता भएका कृषि उद्यमी, फर्म, कृषि कार्यमा संलग्न सहकारी, जल उपभोक्ता समिति वा नीजि सेवा प्रदायकलाई सम्बन्धित सुपरजोनलाई प्राथमिकतामा राख्दै अन्य क्षेत्रमा समेत सहूलियत दरमा मत्स्य भूरा उपलब्ध गराउने शर्तमा यस वापतको अनुदान उपलब्ध गराउन सकिने छ ।

ग) मत्स्य पोखरी निर्माण तथा ह्याचरी स्थापनाका लागि आवश्यकता अनुसार सम्बन्धित निर्देशनालयको प्राविधिक सहयोग र समन्वयमा सम्बन्धित परियोजना कार्यान्वयन इकाईले मत्स्य पोखरी निर्माण तथा ह्याचरी स्थापना सहयोग सञ्चालन गरिनेछ ।

घ) मत्स्य पोखरी र ह्याचरी निर्माण गर्दा विद्यमान व्यवस्था बमोजिमको अनुदान सहयोग उपलब्ध गराइनेछ ।

ङ) साथै आवश्यकता र संभाव्यताका आधारमा साना संरक्षण करेशा पोखरी (Conservation Kitchen Pond) हरू निर्माण गर्न ५० प्रतिशत सम्म अनुदान सहयोग प्रदान गर्न सकिनेछ ।

च) यसरी मत्स्य पोखरी निर्माण तथा ह्याचरी स्थापना तथा सञ्चालन गर्न चाहने निकाय/संस्था र सम्बन्धित परियोजना कार्यान्वयन इकाईविच सम्झौता गरी सोही बमोजिम कार्यान्वयन गरिने छ ।

छ) यसरी स्थापना हुने मत्स्य ह्याचरीहरुले सम्बन्धित सुपरजोनमा आवद्ध कृषकहरुका अलावा आसपासका क्षेत्रका कृषकहरुलाई समेत सम्झौतामा उल्लेख भएको शर्त बमोजिम सेवा प्रवाह गर्नुपर्नेछ ।

ज) सुपरजोन सञ्चालन हुने क्षेत्रमा परियोजना लागु हुनभन्दा अगावै सञ्चालनमा रहेका मत्स्य ह्याचरीहरुको सुदृढीकरणमा समेत यस किसिमको अनुदान सहयोग उपलब्ध गराउन सकिनेछ ।

६.९ कृषि प्रविधि केन्द्र स्थापना तथा सञ्चालन

- क) सम्बन्धित सुपरजोन क्षेत्रका कृषकहरूलाई लक्षित गरी नयाँ प्रविधिहरू सम्बन्धी जानकारी प्राप्त गर्ने थलोको रूपमा एक कृषि प्रविधि केन्द्र सुपरजोन कार्यान्वयन इकाई वा नजिकको कृषि सेवा केन्द्रमा स्थापना गरिनेछ । सामुदायिक कृषि प्रसार सेवाकेन्द्र सञ्चालनमा आएपछी संभाव्यताको आधारमा कृषि प्रविधि केन्द्रहरू सामुदायिक कृषि प्रसार सेवा केन्द्रलाई हस्तान्तरण गरिनेछ ।
- ख) यस्तो केन्द्रमा न्यूनतम रूपमा देहायका सुविधाहरू रहने छन्-
१. इन्टरनेट सेवा सहितको कक्ष
 २. नविनतम कृषि प्रविधि सम्बन्धी जानकारीहरू भएका जर्नल/पुस्तक/पत्रिकाहरू पढ्ने व्यवस्था
 ३. टोल फ्रि सेवा/किसान कल सेन्टर सेवा
 ४. कृषकले कृषि सम्बन्धी जानकारी माग गर्ने अन्य विषयहरूको सम्बोधन हुने व्यवस्था ।

६.१० प्रांगारिक मल कारखाना स्थापना सहयोग

- क) सुपर जोन क्षेत्रमा प्रांगारिक मलको व्यवस्थापनका लागि हाल सञ्चालनमा रहेका प्रांगारिक मल कारखानालाई सहयोग गर्ने वा प्रांगारिक मल कारखाना स्थापना कार्यविधि, २०६७ बमोजिम नयाँ कारखाना स्थापना गर्ने व्यवस्था सम्बन्धित परियोजना कार्यान्वयन इकाईबाट आवश्यकतानुसार निर्णय लिइ सञ्चालनमा ल्याउन सहयोग गरिनेछ ।

६.११ जैविक विषादी उत्पादन केन्द्र स्थापना सहयोग

- क) सुपर जोन क्षेत्रमा जैविक विषादी उत्पादनका लागि हाल सञ्चालनमा रहेका वा नयाँ हुने उत्पादन केन्द्रहरूलाई सुपरजोन सञ्चालक समितिको सिफारिसमा कार्यान्वयन इकाईबाट आवश्यकतानुसार निर्णय लिइ अनुदान उपलब्ध गराईनेछ ।

६.१२ टिस्यूकल्चर ल्याबोरेटरी स्थापना तथा सञ्चालन

- क) सम्बन्धित सुपरजोनमा आवश्यक गुणस्तरिय विउ/विरुवा उत्पादनका लागि टिस्यूकल्चर ल्याबोरेटरी स्थापनार्थ ५० प्रतिशत पूंजीगत अनुदान उपलब्ध गराइनेछ ।
- ख) यस्तो ल्याब स्थापनाका लागि सम्बन्धित सञ्चालक समिति वा सम्बन्धित कृषि उद्यमीले आवश्यक जग्गा उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
- ग) सम्बन्धित सुपरजोनका लागि आवश्यक टिस्यूकल्चर ल्याबोरेटरीको विस्तृत डिजाइन र लागत इष्टिमेट आवश्यकता अनुसार कृषि इन्जिनियरिंग निर्देशनालयको तथा राष्ट्रिय आलु विकास कार्यक्रमको सहयोग र समन्वयमा सम्बन्धित परियोजना कार्यान्वयन इकाई (PIU) ले गर्नेछ ।

- घ) सम्बन्धित सुपर जोन सञ्चालक समितिले यस्तो पोष्ट हार्भेष्ट सेन्टर सञ्चालन गर्न चाहेमा सोही समितिमार्फत वा सो समिति यस किसिमको सेवा उपलब्ध गराउन विभिन्न कारणले अनिच्छुक देखिएमा उक्त सेवा सञ्चालन गर्न इच्छुक अन्य कृषक समूह/सहकारी/उपभोक्ता समूह/कृषि उद्यमी वा नीजि सेवा प्रदायकलाई सम्बन्धित सुपरजोनलाई प्राथमिकतामा राख्दै अन्य क्षेत्रमा समेत सहूलियत दरमा सो सेवा उपलब्ध गराउने शर्तमा त्यस्ता कृषक समूह/सहकारी/उपभोक्ता समूह/कृषि उद्यमी वा नीजि सेवा प्रदायकलाई यस वापतको अनुदान उपलब्ध गराइनेछ ।
- ड) यस सेन्टर सञ्चालन गरेवापतको पूंजीगत अनुदान सम्बन्धित सुपर जोन सञ्चालक समिति वा उपरोक्तानुसार सो सेवा सञ्चालन गर्ने कृषक समूह/सहकारी/उपभोक्ता समूह/कृषि उद्यमी वा नीजि सेवा प्रदायकको बैंक खातामा विद्यमान आर्थिक ऐन नियम अनुसार उपलब्ध गराइनेछ ।

६.१३ बीउ विजन आन्तरिक गुणस्तर नियन्त्रण

- क) सुपरजोन क्षेत्रमा उत्पादन भएको बीउ तथा बाह्य क्षेत्रबाट उत्पादन/प्रशोधन भई सुपरजोन क्षेत्रमा प्रयोग हुने बीउ विजनहरूको आन्तरिक गुणस्तर नियन्त्रण कार्य बीउ विजन गुणस्तर नियन्त्रण केन्द्र, क्षेत्रिय बीउ विजन प्रयोगशाला र सम्बन्धित जिल्ला कृषि विकास कार्यालयहरूको सहयोग समन्वयमा विद्यमान निर्देशिका/कार्यविधि बमोजिम गरिनेछ ।

६.१४ द्रुत विषादी अवशेष परिक्षण प्रयोगशाला स्थापना सहयोग

- क) बाली संरक्षण निर्देशनालयको सहयोग र समन्वयमा हाल प्रचलित प्रावधानअनुरूप नै यस्ता द्रुत विषादी अवशेष परिक्षण प्रयोगशाला तरकारी र आलुबालीको सुपरजोन क्षेत्रमा व्यवस्था गरिनेछ ।

६.१५ मिनिल्याव स्थापना सहयोग (माटो, बीउ, बाली संरक्षण, माछा र खाद्य प्रविधि तथा गुण नियन्त्रण)

- क) प्रत्येक सुपरजोनमा सम्बन्धित बालिका लागि आवश्यक पर्ने प्रयोगशाला सेवा सञ्चालन गर्नका लागि सुपरजोन सञ्चालक समिति वा सुपरजोन क्षेत्र भित्र रहेका सम्बन्धित अध्ययन संस्थान/प्रयोगशाला/फार्म/केन्द्रहरूलाई स्विकृत वार्षिक बजेटको अधिनमा रही एकमुष्ट अनुदान प्रदान गरिनेछ । यसरी अनुदान प्राप्त गर्ने संस्थाहरूले सुपरजोन कार्यान्वयन ईकाईसंग सम्झौता गरी सम्झौताका शर्त बमोजिम सुपरजोन भित्रका कृषकहरूलाई प्राथमिकतामा राखी प्रयोगशाला सेवा प्रदान गर्नुपर्नेछ ।

६.१६ कृषिजन्य उद्योग स्थापना सहयोग

- क) हरेक सुपरजोनमा सम्बन्धित बाली/वस्तुको प्रशोधनमा आधारित उद्योग/उद्योगहरू स्थापना गरिनेछ । साथै संभाव्यता र आवश्यकताका आधारमा सम्बन्धित सुपरजोन कार्यान्वयन

इकाईको सिफारिशमा तोकिएका बाली वस्तुमा आधारित उद्योगहरू सुपरजोन क्षेत्रमा उत्पादित बाली/वस्तुहरू कच्चा पदार्थको रूपमा खपत हुने शर्तमा अन्य क्षेत्रमा समेत स्थापना गर्न सकिनेछ ।

ख) यस सम्बन्धी कार्यक्रमहरू उद्योग मन्त्रालयबाट सञ्चालन हुनेछ ।

६.१७ स्थानीय श्रोत व्यक्ति परिचालन

क) सामाजिक परिचालन मार्फत परियोजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयनमा सहजिकरण गर्नका साथै सुपरजोन सञ्चालक समिति र जिल्ला कृषि विकास कार्यालय तथा परियोजना कार्यान्वयन इकाई विच समन्वय कायम गर्न सम्बन्धित सुपरजोन क्षेत्रमा आवश्यकता अनुसारका संख्यामा स्थानीय श्रोत व्यक्ति नियुक्त गरी परिचालन गर्न सकिने छ ।

ख) यसको लागि सम्बन्धित सुपरजोन कार्यान्वयन इकाईले आवेदन माग गरी सम्झौतामा उल्लेख गरिए वमोजिमका कार्यहरू सञ्चालन गर्नको लागि स्वीकृत बार्षिक बजेटको अधिनमा रही सेवा सुविधा प्रदान गर्ने गरी स्थानीय श्रोत व्यक्ति परिचालन गर्न सक्नेछ ।

ग) स्थानीय श्रोत व्यक्तिको लागि आवेदन दिने उम्मेदवारहरूले देहायका मापदण्ड पुरा गरेको हुनुपर्नेछ ।

- सुपरजोन क्षेत्र अन्तरगत रहेका गा.वि.स./न.पा. भित्र उपलब्ध भएसम्म स्थाई बसोबास भएको ।
- नेपाली नागरिक
- अन्य कुनै संघ संस्थामा रोजगार नभएको र भएमा उक्त रोजगारी परित्याग गर्न तयार भएको ।
- १०+२, JT/JTA वा सो सरहको शैक्षिक योग्यता भएको ।
- दलित, आदिवासी जनजाती, मधेसी, मुस्लिम, पिछडिएको वर्ग र महिलालाई प्राथमिकता दिइने ।
- सामाजिक परिचालकको रूपमा काम गर्न ईच्छुक
- परियोजनाका सेवाग्राही तथा सरोकारवालाबीच सेवा आदान प्रदान गर्न सक्ने क्षमता भएको
- स्थानीय स्तरमा बोलिने भाषा बोल्न र लेख्न सक्नेलाई प्राथमिकता दिइने
- उन्नत कृषि प्रविधि सम्बन्धी ज्ञान भएको साथै सामाजिक परिचालको रूपमा कार्य गरेका अनुभवीलाई प्राथमिकता दिइने
- ग्रामिण कृषि कार्यकर्ता तालिम प्राप्त गरेकालाई विशेष प्राथमिकता दिइने ।
- उमेर १८ वर्ष पुरा भई ४० वर्ष ननाघेको
- स्वयंम सेवा प्रकृतिको कार्य भएको हुनाले कार्यालयबाट उपलब्ध गराइने मासिक पारिश्रमिक बापतको रकममा काम गर्न ईच्छुक

घ) स्थानीय श्रोत व्यक्तिको TOR देहाय वमोजिमको हुनेछ -

- सम्बन्धित सुपरजोनमा सञ्चालन हुने कार्यक्रमहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि सहजिकरण गर्ने ।
- कार्यक्षेत्रमा रही कृषि सम्बन्धी तथ्यांकहरू तथा कम्पाइल गर्न सहजिकरण गर्ने ।
- कृषकहरूका आवश्यकता/समस्याहरू संकलन तथा कम्पाइल गरी विज्ञ समक्ष परामर्श गरी समाधान गर्न सहजिकरण गर्ने ।
- सम्बन्धित परियोजना कार्यान्वयन इकाईको मातहतमा रही अन्य तोकिएका कार्यहरू गर्ने ।

६.१८ विषय विशेषज्ञको नियुक्ती

क) सुपरजोन व्यवस्थापन इकाईको मातहतमा रही तोकिएका कार्यहरू सञ्चालन गर्न र कार्यक्रम सञ्चालनको क्रममा आवश्यक प्राविधिक परामर्श उपलब्ध गराउन सुपरजोन कार्यान्वयन इकाईले विद्यमान आर्थिक ऐन नियम वमोजिम एक जना विषय विशेषज्ञ नियुक्ती गर्न सक्नेछ ।

ख) निजलाई स्वीकृत बजेटमा व्यवस्था भए वमोजिमको सम्झौतामा उल्लेख गरी सेवा सुविधा प्रदान गर्नेछ ।

ग) विषय विशेषज्ञको उम्मेदवार हुनका लागि देहाय वमोजिमको मापदण्ड पुरा गरेको हुन पर्नेछ ।

- कृषि विज्ञानमा स्नातकोत्तर उपाधि हाँसिल गरेको
- कृषि प्रसार/अनुसन्धानको क्षेत्रमा कम्तिमा ७ वर्षको कार्य अनुभव भएको
- सम्बन्धित विषयमा दक्षता हाँसिल गरेको

घ) विषय विशेषज्ञको Terms of Reference (TOR) देहाय वमोजिम हुनेछ -

- सुपरजोन कार्यान्वयन इकाईको मातहतमा रही लक्षित कार्यक्रम सञ्चालनमा सहयोग गर्ने
- आवश्यकता अनुसार कृषि अनुसन्धान र प्रसारका कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने
- कृषकहरूका समस्या पहिचान गरी समाधान गर्ने
- अन्य सरोकारवाला निकायसंग समन्वय कायम गर्ने
- सुपरजोन क्षेत्रमा आवश्यकता अनुसार प्राविधिक सहयोग गर्ने
- अनुसन्धानबाट प्राप्त प्रविधिहरूको खोजी गरी उक्त प्रविधिहरू प्रसारणमा सहयोग गर्ने
- तथ्यांक व्यवस्थापन कार्यमा सहयोग गर्ने
- परियोजना सञ्चालनको लागि आवश्यक पर्ने नीति नियम कार्यविधि र निर्देशिकाहरू तयारी गर्न सहयोग गर्ने ।
- सुपरजोन कार्यान्वयन इकाईमा रही अन्य आवश्यक कार्यहरू गर्ने

ड) विषय विशेषज्ञ छनौटका आधारहरुदेहाय वमोजिम रहनेछन्-

आधारहरु	अंक
• न्यूनतम शैक्षिक योग्यता	१०
• न्यूनतम भन्दा माथिल्लो शैक्षिक योग्यता	५
• तोकिएको न्यूनतम कार्य अनुभव	२०
• तोकिएको न्यूनतम भन्दा प्रत्येक थप एक वर्ष कार्य अनुभवका लागि २ अंक (बढीमा ५ वर्षका लागि)	१०
• सामाजिक समावेशिकरण (महिला, दलित, जनजाती, मधेसी, पिछडिएको क्षेत्र, अपाङ्ग)	१५
• सम्बन्धित जिल्लाको वासिन्दा	५
• अन्तरवार्ता	३५

च) अन्तरवार्ता वाहेकका अन्य आधारहरुमा मूल्यांकन गरी सबैभन्दा बढी अंक प्राप्त गर्ने ३ जना उम्मेदवारहरु अन्तरवार्ताको लागि योग्य हुनेछन् ।

६.१९ अन्य कार्यक्रमहरु सञ्चालन र सहजिकरण

क) यस खण्डको माथि उल्लेखित दफाहरुमा उल्लेख भएका कार्यक्रमहरुका अलावा परियोजना दस्तावेजको मर्म अनुरूपका सम्बन्धित सुपरजोन सञ्चालक समितिको माग वमोजिमका अन्य चालु तथा पूँजिगत खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु समेत आवश्यकता अनुसार सञ्चालन गर्न सकिनेछ । जमीन बाँझो राख्ने प्रवृत्तीलाई निरुत्साहित गर्न प्रोत्साहन गर्ने किसिमका कार्यक्रमहरु तर्जुमा गरी सञ्चालन गरिने छ । उक्त कार्यक्रमहरु सञ्चालनको लागि नेपाल सरकारको तर्फबाट देहाय वमोजिमको अनुदान सहयोग उपलब्ध हुनेछ ।

सि. नं	विवरण	सहजिकरण (Facilitation)
१	कृषि उत्पादन सामग्रीहरु (बीउ, वेर्ना, विरुवा, माछा भुरा लगायत)	५० प्रतिशत
२	प्राविधिक सहयोग	१०० प्रतिशत
३	प्रयोगशाला सेवाहरु	८५ प्रतिशत
४	कृषि औजार तथा उपकरणहरु	५० प्रतिशत
५	साना सिंचाइ पूर्वाधारहरु	८५ प्रतिशत
६	उत्पादनोपरान्त तथा कृषि व्यवसाय सेवा पूर्वाधारहरु	८५ प्रतिशत
केही अत्यावश्यक उत्पादन सामग्रीहरुको व्यवस्थापनका लागि निर्देशक समितिको निर्णयानुसार थप सहजिकरणका विषयहरु निर्णय हुन सक्नेछन् ।		

ख) परियोजना दस्तावेजमा स्वेच्छिक रूपमा जमीनको एकिकरण गर्ने अवधारणा अवलम्बन गरिएको सन्दर्भमा बार्षिक बजेट तथा कार्यक्रममा उल्लेख गरी जमीनको एकिकरणको लागि उत्प्रेरित गर्न अनुदानको व्यवस्था गरिनेछ ।

खण्ड ७. कार्यक्रम अनुगमन/प्रतिवेदन

- ७.१ जिल्लाभित्र रहेका सुपरजोन क्षेत्रहरूमा सञ्चालित कार्यक्रमको अनुगमन सम्बन्धित परियोजना कार्यान्वयन इकाइ (PIU) र परियोजना व्यवस्थापन इकाईले गर्नेछ ।
- ७.२ विषयगत निर्देशनालयहरूले आ-आफ्नो कार्यक्षेत्रभित्रका बाली/वस्तुका वलकहरूको र सम्बन्धित क्षेत्रीय कृषि निर्देशनालयहरूले आवश्यकता अनुसार क्षेत्रीयस्तरका प्रयोगशाला र फार्म केन्द्रहरूलाई समेत संलग्न गराई अन्तर्गतका सुपरजोनहरूको अनुगमन निरीक्षण गरी परियोजना सञ्चालक इकाइमा प्रतिवेदन/सुझाव दिनेछ । यसका साथै प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालय, राष्ट्रिय योजना आयोग, कृषि विकास मन्त्रालय, अन्य सम्बन्धित मन्त्रालयहरू, कृषि विभाग, खाद्य प्रविधि तथा गुण नियन्त्रण विभागले समेत आवश्यकता अनुसार अनुगमन गर्नेछ ।
- ७.३ सुपरजोन क्षेत्रहरूमा सञ्चालित कार्यक्रमको प्रगति विवरण मासिक, चौमासिक तथा बार्षिक रूपमा सम्बन्धित परियोजना कार्यान्वयन इकाई (PIU) ले परियोजना व्यवस्थापन इकाई समक्ष पेश गर्नेछ । परियोजना व्यवस्थापन इकाईले मासिक, चौमासिक र बार्षिक प्रगती प्रतिवेदन तयार गरी कृषि विकास मन्त्रालयमा पठाउनेछ । प्रत्येक चौमासिक र बार्षिक अवधिमा कार्यक्रमको समिक्षा गरिनेछ ।

खण्ड ८. विविध

- ८.१ यस कार्यविधिमा उल्लेख भएका बाहेक अन्य कुराहरू विद्यमान नर्मस, कार्यविधि, निर्देशिका, र प्रचलित नियम कानून बमोजिम हुनेछ ।
- ८.२ सुपरजोन सञ्चालनमा नरहेका जिल्लाहरूमा सुपरजोन थप गर्न परेमा सम्बन्धित जिल्ला कृषि विकास कार्यालय, क्षेत्रीय कृषि निर्देशनालय, कृषि विभागको समन्वयमा परियोजना कार्यान्वयन समितिको सिफारिशमा परियोजना निर्देशक समितिले गर्नेछ ।
- ८.३ सुपरजोन क्षेत्रमा आवश्यकता र संभाव्यता अनुरूप कृषि सडक, ग्रामिण विद्युतिकरण र प्राथमिक प्रशोधन सम्बन्धी घरेलु तथा साना उद्योगहरूको निर्माण/जडान/संचालन गर्न सम्बन्धित विभागहरू मार्फत कार्यक्रम तर्जुमा तथा कार्यान्वयन व्यवस्थाका लागि परियोजना कार्यान्वयन इकाईले सहजिकरण र समन्वय गर्नेछ ।
- ८.४ व्यावसायिक कृषकको आय कृषि क्षेत्रको समग्र आमदानीवाट एकिन हुने भएकोले सुपरजोन क्षेत्रमा तोकिएको बालीका अलावा सम्बन्धित परियोजना कार्यान्वयन इकाईले अध्ययन गरी संभाव्यताको आधारमा अन्य वालिमा समेत कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सकिने छ ।

अनुसूची ५ : जुनार हाइटेक नर्सरी सञ्चालन मुलपत्र, २०७५

१. पृष्ठभूमि

सिन्धुली जिल्लामा जुनारको व्यवसायिक खेती भई रहेको सन्दर्भमा गुणस्तरिय बिरुवाको महत्वपूर्ण भूमिका रहेको हुन्छ। जुनार बगैचा स्थापनाको लागि आधारभूत आवश्यकताको रूपमा रहने गुणस्तरिय बेर्ना उत्पादनका लागि माउबोट संरक्षण गरि उपयुक्त सायन लिनका साथै स्वस्थ कलमी बेर्ना तयार गरि कृषकहरुलाई सुलभ रूपमा उपलब्ध गराउने उद्देश्यले प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना, परियोजना कार्यान्वयन ईकाई, जुनार सुपरजोन, सिन्धुलीको सहयोगमा सिन्धुली जिल्लाको गोलन्जोर गाउँपालिका, वडा नम्बर ५, धुराडाँडा, फुन्से भन्ज्यांगमा निर्माण गरिएको जुनार हाइटेक नर्सरीको सञ्चालन कार्यलाई व्यवस्थित गर्न यो मुलपत्र (Protocol) जारी गरिएको छ।

२. नर्सरी सञ्चालन

प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना, परियोजना कार्यान्वयन ईकाई, जुनार सुपरजोन सिन्धुलीको कार्यक्षेत्र अन्तर्गतका व्यवसायिक जुनार नर्सरी फर्महरुद्वारा संयुक्त रूपमा सञ्चालन गरिने साझेदारी उद्यम तथा सुपरजोन क्षेत्रभित्र र सो बाहिर समेत जुनारको गुणस्तरीय कलमी बेर्ना सुलभ रूपमा आपूर्ति गर्ने सार्वजनिक श्रोतकेन्द्रको रूपमा यस हाइटेक नर्सरीको सञ्चालन गरिने छ। हाइटेक नर्सरी स्थलमा हाल निर्मित हाउसको ५० प्रतिशत क्षेत्रफलमा माउबोट तथा बाँकि हिस्सामा रुटस्टक उत्पादन र कलमी बेर्ना हुर्काउने प्रयोजनका लागि उपयोग गरिने छ।

२.१ सञ्चालन प्रारूप

गोलन्जोर गाउँपालिका, ५ नम्बर वडा कार्यालयको संरक्षकत्व रहने तथा परियोजना कार्यान्वयन इकाई (जुनार सुपरजोन) कार्यालयबाट सुपरिवेक्षण र नियमन हुने गरि एक हाइटेक नर्सरी सञ्चालक समिति गठन गरि सम्बन्धित स्थानीय तहमा दर्ता गर्नु पर्ने छ। सोहि समितिद्वारा उक्त नर्सरीको संरक्षण, सञ्चालन, सम्भार, बेर्ना उत्पादन, मूल्य निर्धारण र बिक्रि वितरण तथा समग्र व्यवस्थापनको प्रवन्ध मिलाइनेछ। यसरी नर्सरी सञ्चालन गर्दा आवश्यक पर्ने स्थिर खर्च र चालु खर्च सहितका सम्पूर्ण लागत आफैले व्यहोर्ने तथा व्यवसायबाट प्राप्त हुने खुद लाभ समेत आफुहरु बीच वितरण गर्न पाउने गरि व्यवसायिक जुनार नर्सरी फर्महरुको शेयर लगानीमा सञ्चालन गरिने साझेदारी व्यवसायिक उद्यमको रूपमा सञ्चालन गरिने छ। कुनै कारणवश त्यसरी नर्सरी सञ्चालन हुन् नसक्ने अवस्थामा हाइटेक नर्सरी सञ्चालक समितिले नर्सरीको जग्गा, पूर्वाधार, सम्पत्ति, दायित्व र अभिलेख/कागजात समेतको समग्र व्यवस्थापनको जिम्मेवारी लिई नर्सरीधनीहरुलाई त्यहाँ

उपलब्ध स्थान, पूर्वाधार र सुविधाहरू स.शुल्क रुपमा उपलब्ध गराई नर्सरी सञ्चालनको व्यवस्था मिलाईने छ ।

२.२ सञ्चालन कार्ययोजना:

हाईटेक नर्सरी सञ्चालक समितिले नर्सरी सञ्चालन र व्यवस्थापन सम्बन्धि समय तालिका सहितको मुख्य मुख्य क्रियाकलाप, जिम्मेवारी, प्रक्रिया, लागत र श्रोत व्यवस्था सहितको एक कार्ययोजना तयार गरि परियोजना कार्यान्वयन इकाई (जुनार सुपरजोन) कार्यालयबाट स्वीकृत गराई लागु गर्नेछ । त्यस्तो कार्ययोजनामा बेर्ना उत्पादन, मुल्य निर्धारण, बिक्रि र लागत लाभ वितरण प्रस्ताव सहितको व्यवसाय योजना समेत समावेश हुनु पर्नेछ ।

२.३ शेयर व्यवस्था

यस मुलपत्रमा व्यवस्था भए बमोजिम व्यवसायिक जुनार नर्सरी फर्महरूको शेयर लगानीमा साझेदारी व्यवसायिक उद्यमको रुपमा जुनार हाईटेक नर्सरीको सञ्चालन गरिने अवस्थामा देहाय बमोजिम शेयर बाँडफाटको व्यवस्था गरिनेछ ।

- हाईटेक नर्सरी सञ्चालन व्यवसाय योजना बमोजिम निर्धारित कुल शेयर परिमाणको ७०% (सत्तरी प्रतिशत) हिस्सा सुपरजोन क्षेत्रमा शेयर जारी हुँदाको बखतमा सञ्चालनमा रहेका इच्छुक जुनार नर्सरी कृषक/फर्महरूलाई वितरण गरिनेछ । बाँकी ३०% (तिस प्रतिशत) शेयर यस मुलपत्र बमोजिम हाईटेक जुनार नर्सरी सञ्चालन भई शेयर जारी भएको मितिले २ (दुई) वर्ष सम्ममा सुपरजोन क्षेत्रमा स्थापना भई सञ्चालन हुने थप नयाँ जुनार नर्सरीहरूले खरिद गर्न पाउने गरि छुट्याइनेछ तर नयाँ नर्सरीहरू थप नभएमा वा त्यस्ता नर्सरीहरू कुनै कारणवश उक्त शेयर खरिद गर्न इच्छुक नभएको अवस्थामा साविक लगानीकर्ता शेयरधनीहरू बिच उक्त शेयर बिक्रि वितरण गर्न बाधा पर्ने छैन ।
- उत्पादन बिक्रि गरि पारविन्दु (BEP) अवस्थामा पुग्दा सम्मको लागत योजना तयार गरि जम्मा शेयर पुँजी (स्थिर पुँजी र चालु पुँजी) सहित गरि रु १०००।- ले भाग जाने गरि शेयर संख्या निर्धारित गरिनेछ ।
- कम्तीमा १० कित्ता (अर्थात् रु १०,०००।- को गुणकको संख्यामा शेयर वितरण गरिनेछ । प्रत्येक जुनार नर्सरीधनी/फर्मले खरिद गर्न पाउने न्यूनतम र अधिकतम शेयरको परिमाण हाईटेक नर्सरी सञ्चालक समितिले तोके बमोजिम हुनेछ ।
- शेयर खरिदकर्ता नर्सरी कृषक/फर्मले वार्षिक कम्तीमा पनि २००० (दुई हजार)को संख्यामा जुनारको कलमी विरुवा अनिवार्य उत्पादन गर्नु पर्नेछ । यस मध्ये कम्तीमा ५० प्रतिशत विरुवा हाईटेक नर्सरी भित्र उत्पादन गर्नु पर्नेछ ।

- जुनार हाइटेक नर्सरी सञ्चालन कार्यमा संलग्न हुने सम्बन्धित नर्सरी कृषक/फर्मले लिन सकार गरेको कुल शेयरको जम्मा मुल्यको कम्तीमा पनि २५% (पचिच्च प्रतिशत) रकम यो मुलपत्र स्विकृत भई "हाइटेक नर्सरी सञ्चालक समिति" गठन भएर हाइटेक नर्सरी सञ्चालन सम्बन्धी व्यवसाय योजना स्वीकृत भएको १५ दिन भित्र र अर्को २५% (पचिच्च प्रतिशत) शेयर रकम यस मुलपत्र बमोजिम शेयर जारी भएको शुरु मितिले ६ महिना भित्र हाइटेक नर्सरी सञ्चालक समितिको निर्णय बमोजिम उक्त समितिको बैंक खातामा नगदै जम्मा गरि सक्नु पर्नेछ। निर्धारित मिति भित्र तोकिएको शेयर रकम चुक्ता नगर्ने लगानीकर्ता नर्सरी कृषक/फर्मलाई शेयर प्रमाण पत्र जारी गरिने छैन र नीजले सकार गरेको परिमाणको शेयर "हाइटेक नर्सरी सञ्चालक समिति" को निर्णय बमोजिम अन्य इच्छुक नर्सरी कृषक/फर्मलाई विक्रि, वितरण गरि उक्त मितिसम्म साविक लगानीकर्ता नर्सरी कृषक/फर्मले जम्मा गरेको शेयर वापतको रकम १५ दिन भित्र निजलाई सञ्चालक समितिले फिर्ता दिनेछ, तर उक्त रकममा कुनै प्रकारको व्याज वा लाभांश जस्ता थप रकम दिईने छैन।
- सम्बन्धित शेयर खरिदकर्ता नर्सरी कृषक/फर्मले सकार गरेको बाँकी ५०% (पचास प्रतिशत) शेयर मूल्य बराबरको रकमको सट्टा "हाइटेक नर्सरी सञ्चालक समिति" को निर्णय बमोजिम जुनारको कलमी बेर्ना उत्पादन सामग्रीहरू (तिनपातेको विउ, रुटस्टक, कलमी गरेको विरुवा तथा कम्पोष्ट मल आदि)को रूपमा लगानी गर्न सकिनेछ। यस मध्ये प्रथम वर्षमा प्रत्येक शेयरधनीले कम्तीमा पनि १००० गोटा रुटस्टक, सो का लागि आवश्यक पर्ने गुणस्तरीय सायन तथा १००० गोटा कलमी विरुवा आपूर्ति गर्नु पर्नेछ।
- कारणवश तत्काल विद्यमान नर्सरी कृषक/फर्महरूबाट हाइटेक जुनार नर्सरी सञ्चालनको लागि आवश्यक पर्ने कुल पूँजी रकम जुट्न नसक्ने अवस्था भएमा परियोजना कार्यान्वयन इकाई कार्यालयको सहमतिमा पछि थप नयाँ नर्सरीहरूको लागि छुट्याइएको कुल शेयरको ३०% (तिस प्रतिशत) अंश हाइटेक नर्सरी सञ्चालक समितिको निर्णय बमोजिम तत्काल अन्य उपयुक्त इच्छुक लगानीकर्तालाई वितरण गर्न सकिनेछ। त्यस्ता लगानीकर्ताले लगानीको अनुपातमा प्रतिफल प्राप्त गर्नेछन् तर त्यस्तो लगानीकर्ताले हाइटेक जुनार नर्सरी सञ्चालक समितिको निर्वाचन र सञ्चालन प्रकृत्यामा संलग्न हुन पाउने छैनन्।
- विगतमा दर्ता भई हाल सञ्चालनमा नरहेका वा सञ्चालनमा रहे पनि कानुनी रूपमा दर्ता नभएका नर्सरीहरूको हकमा यो मुलपत्र जारी भएको ३ (तिन) महिना भित्र सम्बन्धित सरकारी निकायमा दर्ता हुनु पर्ने तथा वार्षिक कम्तीमा २००० (दुई हजार) जुनारको कलमी विरुवा उत्पादन गर्ने गरि सञ्चालन हुनु पर्नेछ। अन्यथा, त्यस्ता नर्सरीको शेयर रकम फिर्ता दिई सदस्यता खारेज गरिनेछ।

२.४ सञ्चालक समिति गठन र सञ्चालन प्रकृया

जुनार हाइटेक नर्सरी सञ्चालक समितिको गठन एवम् सञ्चालन प्रक्रिया देहाय बमोजिम हुनेछ ।

क) गठन

- सञ्चालक समितिमा अध्यक्ष -१ र सदस्य -४ गरि जम्मा - ५ जना रहनेछन् ।
- अध्यक्ष र सदस्यहरूको चयन सर्वसम्मति वा "सोसियोमेट्रिक" विधिबाट हुनेछ ।
- अध्यक्ष र सदस्यको पदावधि ३ (तिन) वर्षको हुनेछ र निजहरू पुनः निर्वाचित हुन सक्नेछन् ।
- परियोजना कार्यान्वयन इकाई कार्यालयको प्रतिनिधि संयोजक तथा सुपरजोन सञ्चालक समिति र संबन्धित वडाको अध्यक्ष वा अध्यक्षले तोकेको सदस्य रहने गरि नर्सरी सञ्चालक समितिको सल्लाहकार समिति रहनेछ ।

ख) सदस्यको योग्यता

- कानून बमोजिम सम्बन्धित निकायमा विधिवत नर्सरी दर्ता गरि सुपरजोन क्षेत्र भित्र वार्षिक कम्तिमा २००० (दुई हजार) संख्यामा सरकारी मापण्ड बमोजिमको जुनारको गुणस्तरीय कलमी बेर्ना उत्पादन गरि रहेको ।
- सरकारी दायित्व वा बेरुजु बक्यौता नरहेको तथा सार्वजनिक श्रोतको हिनामिना नगरेको ।
- हाइटेक नर्सरी निर्माण, सञ्चालन वा अन्य कुनै सार्वजनिक/सामुदायिक/उपभोक्ता समितिसंग सम्बन्धित हर हिसाब फर फारक हुन् बाँकि नरहेको वा कार्य सम्पादन सम्बन्धि कैफियत नरहेको ।

ग) कार्यालय

- हाइटेक नर्सरी सञ्चालक समितिको कार्यालय हाइटेक नर्सरी स्थल, धुराडाँडा, फुन्गसे भन्ज्यांगमा रहने र आवश्यकता अनुसार हाइटेक नर्सरी सञ्चालक समितिको निर्णय बमोजिम अन्य स्थानमा समेत उक्त समितिको सम्पर्क कार्यालय वा विरुवा विक्री कक्ष रहन सक्नेछ ।

घ) बैठक र निर्णय

- हाइटेक नर्सरी सञ्चालक समितिको नियमित बैठक प्रत्येक महिना अनिवार्य रूपमा समितिको कार्यालयमा समितिद्वारा तोकिएको मिति र समयमा बस्नेछ । आवश्यकतानुसार अन्य मिति र समयमा समितिको बैठक बस्न सक्नेछ । समितिको बैठकमा आवश्यकतानुसार सल्लाहकार, विज्ञ वा कुनै सरोकारवाला निकाय/संस्थाका प्रतिनिधिलाई आमन्त्रितको रूपमा सहभागी गराउन सकिनेछ ।
- बैठकमा कम्तिमा ३ (तिन) जना पदाधिकारी उपस्थित भएमा गणपुरक संख्या पुगेको मनिनेछ । बैठकको अध्यक्षता समितिका अध्यक्षले गर्नेछन् र निजको अनुपस्थितिमा उपस्थित सदस्यहरू मध्ये ज्येष्ठ सदस्यले बैठकको अध्यक्षता गर्नेछन् । बैठकमा बहुमतको

आधारमा निर्णय गरिनेछ तर मत बराबर भएको अवस्थामा बैठकको अध्यक्षको मत निर्णायक हुनेछ ।

- समितिको निर्णय बैठकको अध्यक्षले प्रमाणित गर्नेछन् तर महत्वपूर्ण नीतिगत निर्णय र आर्थिक लगानी वा दायित्व सम्बन्धी निर्णयहरू बैठकका सहभागी सबै पदाधिकारीहरूद्वारा प्रमाणित गरिनेछ । बैठकको कुनै निर्णयसंग असहमत हुने पदाधिकारीले बैठक अभिलेख (Minutes of meeting) मा आफ्नो सन्क्षिप्त राय सहित असहमतको टिपोट (Note of dissent) लेखि हस्ताक्षर गर्नु पर्नेछ । त्यस्तो निर्णयको कार्यान्वयनको सन्दर्भमा समितिले सल्लाहकार समितिको राय लिनेछ ।

ड) पदमुक्त/रिक्त हुने र रिक्त पदपूर्ति सम्बन्धी व्यवस्था

हाइटेक नर्सरी सञ्चालक समितिको अध्यक्ष र सदस्यको निर्धारित पदावधि पुरा नहुँदै देहाएको अवस्थामा निजहरू पदमुक्त हुने वा पदरिक्त हुने तथा देहाय बमोजिम त्यस्तो पदपूर्ति हुन सक्नेछ ।

- अध्यक्ष वा सदस्यको मृत्यु भएमा ।
- अध्यक्ष वा सदस्यले प्रतिनिधित्व गर्ने नर्सरी फर्मको दर्ता खारेज भएमा ।
- अध्यक्ष वा सदस्यले जुनार नर्सरी व्यवसाय (व्यवसायिक रूपमा जुनारको कलमी बेनी उत्पादन) छाडेमा ।
- यस मुलपत्र बमोजिम शेयर सदस्य वा समिति पदाधिकारी हुने योग्यता कायम नरहेमा ।
- भ्रष्टाचार वा नैतिक पतन हुने फौजदारी अभियोगमा दोषी प्रमाणित भई कानूनी कारवाही भएमा ।
- अध्यक्ष वा सदस्यले आफ्नो पदबाट दिएको राजिनामा सञ्चालक समितिको पूर्ण बैठकद्वारा स्विकृत गरिएमा ।
- अध्यक्ष वा सदस्यले नर्सरीको हित विपरित कार्य गरेको प्रमाणित भई समितिको पूर्व बैठकबाट पदमुक्त गर्ने निर्णय गरेमा ।
- उपरोक्त कुनै पनि कारणले समितिको अध्यक्ष वा कुनै सदस्यको पदरिक्त भएको अवस्थामा शेयर सदस्यहरूको साधारण सभाबाट निज(हरू)को बाँकी पदावधिको लागि नयाँ पदाधिकारीको चयन गरि पदपूर्ति गरिनेछ ।

च) समिति विघटन र सञ्चालनको वैकल्पिक व्यवस्था

देहायको अवस्थामा पदावधि पुरा हुनु अगावै परियोजना कार्यान्वयन इकाई कार्यालयद्वारा हाइटेक नर्सरी सञ्चालक समितिको विघटन वा यसका सम्बन्धित पदाधिकारीलाई पदमुक्त गरि वैकल्पिक व्यवस्था गर्न सकिनेछ ।

- हाईटेक नर्सरी सञ्चालनको उद्देश्य र यस मुलपत्र बमोजिम नर्सरी र समितिको सञ्चालन नगरेमा ।
- नर्सरीको संरचना, श्रोत र साधनको संरक्षण नगरेको वा दुरुपयोग गरेको प्रमाणित भएमा ।
- आर्थिक अनियमितता गरेको प्रमाणित भएमा ।
- सुपरजोन कार्यालयले सम्बन्धित वडा कार्यालयसंगको परामर्शमा यस मुलपत्र बमोजिम अर्को समिति गठन नहुँदासम्म नर्सरी सञ्चालनको लागि बैकल्पिक प्रबन्ध मिलाउन सक्नेछ । तर बढिमा ३ महिना भित्र मुलपत्र बमोजिम अर्को सञ्चालक समितिको गठन गरि सक्नु पर्नेछ ।

३. कोष र बचत खर्च सम्बन्धी व्यवस्था

हाईटेक नर्सरी सञ्चालक समितिको एक छुट्टै कोष हुनेछ । समितिको सम्पूर्ण आम्दानी र खर्च यसै कोष मार्फत् हुनेछ । समितिको कोषमा देहायका श्रोतहरूबाट प्राप्त हुने रकमहरू रहनेछन् ।

- हाईटेक नर्सरी सञ्चालकहरूबाट शेयर पुंजी वापत प्राप्त रकम ।
- बेर्ना/बिरुवा, बीउ, सायन र अन्य उत्पादन सामग्रीहरूको बिक्रीबाट प्राप्त हुने रकम ।
- हाईटेक नर्सरी स्थलमा विद्यमान पूर्वाधार, स्थान, सेवा र सुविधाहरू तथा समितिसंग रहेका श्रोत र साधनहरू उपलब्ध गराए वापत उपयोगकर्ताहरूबाट प्राप्त हुने सेवा शुल्क रकम ।
- अध्ययन, अवलोकन भ्रमण, तालिम, अनुसन्धान/शोधकार्य, परामर्श कार्य आदि सम्बन्धी सेवा उपलब्ध गराए वापत प्राप्त हुने सेवा शुल्क रकम ।
- बैंक वा वित्तीय संस्थाबाट लिईएको ऋण रकम ।
- निक्षेपबाट प्राप्त व्याज रकम ।
- धरौटी स्वरूप प्राप्त रकम ।
- प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना, परियोजना कार्यान्वयन ईकाई, जुनार सुपरजोन सिन्धुलीबाट प्राप्त हुने अनुदान सहयोग रकम ।
- नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय सरकार अन्तर्गतका निकायहरू, गैरसरकारी संस्थाहरू तथा विकास साझेदार संस्थाहरूबाट प्राप्त हुने अनुदान सहयोग रकम । सरकारी निकायहरूबाट सहयोग प्राप्त गर्दा यथाशिघ्र सो को जानकारी अनिवार्य रूपमा प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना, परियोजना कार्यान्वयन ईकाई, जुनार सुपरजोन सिन्धुलीलाई गराउनु पर्नेछ । साथै, गैरसरकारी संस्थाहरू वा विकास साझेदार संस्थाहरूबाट अनुदान सहयोग प्राप्त गर्नु पुर्व अनिवार्य रूपमा परियोजना कार्यान्वयन ईकाई (जुनार सुपरजोन सिन्धुली) मार्फत् नेपाल सरकारको अग्रिम स्विकृती तथा गोलन्जोर गाउँपालिका, ५ नम्बर वडा पालिकाको सहमति समेत लिनु पर्नेछ ।
- अन्य बैधानिक श्रोतहरूबाट प्राप्त हुने सबै रकम ।

समितिलाई प्राप्त सम्पूर्ण आम्दानी रकमको खर्चको व्यवस्था देहाय बमोजिम गरिनेछ ।

क) अनिवार्य बचत: कुल आयको २० प्रतिशत रकम आम्दानी हुनासाथ श्रोतबाट कट्टी गरि छुट्टै खातामा जम्मा गरी भविष्यमा सरकारी निकाय वा अन्य सहयोगी निकाय/संस्था बाट थप सहयोग प्राप्त गरि स्थाई पूर्वाधार वा पुँजीगत विकासका लागि साझेदारी रकम जुटाउने प्रयोजनका लागि बचाई राख्ने ।

ख) सञ्चालन, सम्भार तथा लाभांश: अनिवार्य बचत पश्चात् बाँकी रहने ८० प्रतिशत रकमबाट जग्गा भाडा, निर्मित भौतिक संरचना र सामान/उपकरण/औजार/यन्त्र आदिको हासकट्टी रकम जम्मा, बीमा खर्च, मर्मत सम्भार खर्च, बेर्ना उत्पादन र बिक्रि खर्च जस्ता सञ्चालन खर्च सहितका नर्सरी सञ्चालन कार्य योजना र व्यवसाय योजना बमोजिमका सबै खर्चहरू व्यहोर्ने तथा समितिको निर्णय बमोजिम नर्सरी सुदृढिकरण र व्यवसाय प्रवर्धन सम्बन्धी कार्यहरू तथा मुनाफा र लाभांश वितरणमा खर्च गगरना सकिनेछ । साथै, यसै रकम मध्येबाट ५% सम्म रकम व्यवसायिक-सामाजिक उत्तरदायित्व (Corporate Social Responsibility) वहनको रूपमा जग्गाधनी विद्यालय वा स्थानीय प्राविधिक शिक्षालयको शैक्षिक गुणस्तर सुधार, छात्रवृत्ति वा समस्यामा आधारित शोध/कार्यमुलक तालिम वृत्ति, पुस्तकालय/प्रयोगशाला/फार्म सुदृढिकरण जस्ता कार्यमा समेत खर्च गर्न सकिनेछ ।

४. विरुवाको मूल्य निर्धारण

बेर्नाको मूल्य निर्धारण गर्दा सरकारी मापदण्डको अनुशरण गरि गुणस्तर र लागतको आधारमा व्यवसायको पारबिन्दु मूल्यलाई उत्पादन परिमाणले भाग गरि सो मा अधिकतम २५% सम्म मुनाफा जोडेर बिक्रि मूल्य निर्धारण गर्ने तर उक्त मूल्य नेपाल सरकारद्वारा तोकिएको मूल्य भन्दा कमिमा पनि १५% सहुलियतपूर्ण हुनेगरी कायम गरिनेछ । नर्सरी सञ्चालक समितिले कृषकको माग बमोजिम बेर्नाको मूल्यमा प्याकेजिंग, ढुवानी तथा थप समय हुर्काईएको जस्ता अतिरिक्त सेवा वापत छुट्टै शुल्क निर्धारण गराई सोहि बमोजिम थप शुल्क सहितको अतिरिक्त सेवा प्रदान गर्न सक्नेछ । बेर्नाको मूल्य निर्धारण गर्न परियोजना कार्यान्वयन इकाई कार्यालयको प्रतिनिधिको संयोजकत्वमा उक्त कार्यालय, हाईटेक नर्सरी सञ्चालक समिति, सुपरजोन सञ्चालक समिति र वडा पालिकाको प्रतिनिधि रहेको एक प्राविधिक कार्यदल रहनेछ ।

५. अभिलेख तथा प्रतिवेदन

हाईटेक नर्सरी सञ्चालक समितिले नर्सरी स्थलमा रहेका जग्गा, पूर्वाधार एवम् सम्पूर्ण भौतिक सम्पत्तिको अभिलेख परियोजना कार्यालयद्वारा तोकिएको ढाँचामा दूरुस्त राख्नु पर्नेछ । साथै, समितिले प्रयोग गर्ने साईनबोर्ड, लेटरप्याड एवम् छापको ढाँचा परियोजना कार्यालयद्वारा तोकिए बमोजिम हुनेछ । प्रत्येक आर्थिक वर्ष समाप्त भएको १५ दिन भित्र समितिले उक्त वर्षमा सम्पादन

गरेको मुख्य कार्यहरू, व्यवसाय तथा आय-व्यय र नाफा-नोक्सान विवरण, समस्या र सुझाव सहितको वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन परियोजना कार्यान्वयन इकाई, जुनार सुपरजोन कार्यालय र वडापालिका कार्यालयमा अनिवार्य रूपमा पेश गर्नु पर्नेछ । समय समयमा परियोजना कार्यालयद्वारा समितिलाई आवश्यक निर्देशन दिने र विवरण तथा प्रतिवेदन माग गर्न सकिनेछ, सो उपलब्ध गराउनु समितिको कर्तव्य हुनेछ ।

६. लेखा तथा लेखा परिक्षण

समितिले आफ्नो सम्पूर्ण आर्थिक कारोबारको श्रेस्ता परियोजना कार्यालयद्वारा तोकिएको ढाँचामा राख्नु पर्नेछ । प्रत्येक आर्थिक वर्ष समाप्त भएको ३५ दिन भित्र समितिले उक्त वर्षमा सम्पादन गरेको सम्पूर्ण आर्थिक कारोबारको लेखापरीक्षण नेपाल सरकारबाट अनुमति प्राप्त लेखापरिक्षकबाट गराई परियोजना कार्यालय समक्ष अनिवार्य रूपमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

७. विविध

यस मुलपत्रको व्याख्या वा कार्यान्वयन सम्बन्धमा कुनै विवाद उत्पन्न भएमा सोको समाधान गर्न प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना अन्तर्गतको परियोजना कार्यान्वयन ईकाई (जुनार सुपरजोन सिन्धुली) बहाल रहने अवधिसम्म उक्त इकाई र तत्पश्चात् उक्त परियोजनाको व्यवस्थापन इकाई वा कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालयको निर्णय बमोजिम हुनेछ । यो मुलपत्र जारी हुनु पूर्व परियोजना कार्यान्वयन ईकाई (जुनार सुपरजोन सिन्धुली)द्वारा हाइटेक नर्सरी सञ्चालन तथा कार्ययोजना मस्यौदा तर्जुमाका लागि गठित तदर्थ समितिद्वारा परियोजना कार्यालयको निर्देशन बमोजिम सम्पादित कार्यहरू यसै मुलपत्र बमोजिम सम्पादन भएको मनिनेछ ।

अनुसूची ६ : माटो परीक्षण प्रतिवेदन

नेपाल सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी विकास मन्त्रालय
कृषि विभाग

माटो व्यवस्थापन निर्देशनालय क्षेत्रीय माटो परीक्षण प्रयोगशाला हेटौंडा, मकवानपुर

पत्र संख्या :- ०७४/७५

मिति:- २०७५/३/११

विषय : माटो विश्लेषण प्रतिवेदन बारे ।

श्री प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकरण परियोजना, परियोजना कार्यान्वयन इकाई (जुनार सुपरजोन), खनियाखर्क, सिन्धुली

ताहाँबाट प्राप्त माटोको नमूनाहरु विश्लेषण गर्दा निम्न अनुसार माटोको अवस्था रहेको व्यहोरा अनुरोध छ ।

सि.नं.	कृषकको नाम	ठेगाना	वडा नं.	माटो विश्लेषणको नतिजा												कैफियत	
				प्रा.पदाथ प्रतिशत	अवस्था	कूल नाइट्रोजन	अवस्था	फस्फोरस केजी/हे.	अवस्था	पोटास केजी/हे.	अवस्था	पिएच	अवस्था	बुनोट	जिङ्ग		पि.पि.एम.
१	सन्त ब. सिजालि मगर	गोलन्जोर	४	१.६३	L	०.०३	M	५२.८१	M	६४३.२०	VH	६.१०	SA	L	०.५३९	०.३८३	कि.नं १६, तल्लोबारी
२	लाल ब. पूर्वछाने	गोलन्जोर	४	१.५८	L	०.०४	L	६४.२६	H	२७१.२०	M	६.३०	SA	L	०.०७६	०.००७	दारबोटे बारी
३	सन्त ब. सिजालि मगर	गोलन्जोर	४	१.०२	L	०.०५	VL	१०.१६	L	३४३.२०	H	६.४८	SA	L	१.०१७	०.१६५	कि.न. ३८, तैयाबोटे
४	लाल ब. पूर्वछाने	गोलन्जोर	४	१.८०	L	०.०७	M	२०.५६	L	६४०.८०	VH	६.६७	N	L	०.७८०	०.०८६	घरबारी
५	सेतीमाया आले मगर	गोलन्जोर	४	१.३२	L	०.०५	L	३.९२	VL	३१६.८०	H	६.१४	SA	L	१.०७९	०.०८६	घरबारी
६	यम ब. सिजाली	गोलन्जोर	४	१.७४	L	०.०३	M	९.१२	VL	३४०.८०	H	६.२३	SA	L	०.२३७	०.१२५	गल्लीमुनिबारी
७	नारायण ब. कुंवर	गोलन्जोर		१.८५	L	०.०७	M	८१.९५	H	२५६.८०	M	५.६८	SA	SL	०.१००	०.२६४	डाडाबारी नर्सरी
८	भिम ब. कुंवर			१.६०	L	०.०३	M	३९.२९	M	१५६.००	M	५.५८	SA	SL	०.२८५	०.०६६	घरबारी बगैचा
९	शान्ता ब. गोर्खाली			१.४७	L	०.०७	VL	४९.६९	M	१६८.००	M	५.६१	SA	SL	०.२७०	१.३७३	रानाबारी
१०	कमल ब. भूजेल			१.६४	L	०.०४	L	३६.१७	M	६१६.८०	VH	६.१०	SA	SL	०.८८९	०.००७	पूर्वनर्सरी
११	कुल ब. पूर्वछाने	गोलन्जोर	४	१.३४	L	०.०१	VL	९.१२	VL	७८०.००	VH	६.४०	SA	L	१.०११	०.१६५	चोकटी बारी

सि.नं.	कृषकको नाम	ठेगाना	बडानं	माटो विश्लेषणको नतिजा												कैफियत	
				प्रा.पदाथ प्रतिशत	अवस्था	कूल नाईट्रोजन	अवस्था	फस्फोरस केजी / हे.	अवस्था	पोटास केजी / हे.	अवस्था	पिएच	अवस्था	बुनोट	जिङ्ग		पि.पि.एम.
१२	आइत ब. राना	गोलन्जोर	४	०.८१	VL	०.०२	M	७.०४	VL	५७३.६०	VH	६.३४	SA	L	०.८८०	०.००७	घरबारी
१३	सान्त ब. सिजालिमगर	गोलन्जोर	४	०.८७	VL	०.०३	VL	२३.६८	L	३५२.८०	H	५.७३	SA	L	०.१३१	०.५८१	कि.नं४५, नयाबारी
१४	यम ब. सिजाली	गोलन्जोर	४	१.११	L	०.११	M	८.०८	VL	४३६.८०	H	५.९०	SA	L	१.४२७	०.००७	माफबारी
१५	मोरुन ब. गाखली मगर			०.९३	VL	०.००	VL	२१.६०	L	२४२.४०	M	५.९३	SA	LS	१.३१०	०.४२२	घरबारी
१६	कृष्ण ब. राना	गोलन्जोर	४	१.४७	L	०.००	M	७.०४	VL	६६४.८०	VH	६.३३	SA	L	०.७५२	०.२२४	घरबारी
१७	खडक ब. गोर्खाली मगर			०.८३	VL	०.०३	M	११७.३२	VH	२५६.८०	M	६.०७	SA	SL	१.४७३	१.९६७	घरबारी
१८	लोक ब. कुवर			२.०१	L	०.०१	VL	१०.१६	L	३९१.२०	H	५.९७	SA	SL	Trace	०.१४५	पल्लोबारी बगैचा
१९	प्रेम ब. क्यापछाकी			१.४९	L	०.०४	L	१४६.४५	VH	७०५.६०	VH	५.९२	SA	SL	०.९६९	०.३८३	घरबारी
२०	भिम ब. कुवर			२.६६	M	०.०२	VL	७७.७८	H	८२८.००	VH	५.७४	SA	LS	०.३४४	०.७७९	उत्तर फर्केको नर्सरी
२१	कृष्ण ब. आलेमगर	तिनकन्या	७	१.४१	L	०.०१	VL	७.०४	VL	२९०.४०	H	६.५२	N	SL	१.८११	०.१४५	तनिघरे उत्तर फर्केको
२२	कूल ब. पूर्वछाने	गोलन्जोर	४	०.९८	VL	०.०७	L	१३.२८	L	६५७.६०	VH	६.५४	N	L	Trace	०.३४३	घरबारी रु
२३	पूर्ण ब. थाडा मगर			०.६५	VL	०.०६	L	३.९२	VL	३९१.२०	H	७.१२	N	CL	०.१११	०.६६०	देसि खेत
२४	नारायण ब. कुवर			१.२०	L	०.१०	VL	४१.३७	M	७१२.८०	VH	६.५५	N	SL	०.१७१	०.५०२	घरमुनि बगैचा
२५	कृष्ण ब. आलेमगर	गोलन्जोर	४	२.००	L	०.११	VL	१८.४८	L	७६५.६०	VH	६.५६	N	L	४.९०८	०.५४१	माथिल्लो बारी
२६	रान आले मगर			०.६३	VL	०.०७	VL	४.९६	VL	१७७.६०	M	६.६३	N	SL	Trace	०.९७७	कास बारी
२७	अम्बर ब. बस्याल			२.३३	L	०.०५	M	७.०४	VL	३३६.००	H	६.६३	N	L	Trace	०.७००	पखेरीबारी
२८	खडक ब. पूर्वछाने			१.९७	L	०.०४	M	१०३.७९	H	६१२.००	VH	६.४२	SA	L	१.२३६	१.३७३	गौराबारी
२९	बिनता पूर्वछाने			२.१७	L	०.३३	L	५२.८१	M	५०४.००	VH	६.८७	N	L	०.४६२	०.४६२	घरमुनीको पुरानो बगैचा
३०	प्रेम कुमारी गुर्मछाने			१.७३	L	०.१४	L	२१.६०	L	५०४.००	VH	६.६१	N	L	०.१६९	०.६६०	घरमाथिकोबारी
३१	पदम ब. ठकुरी	गोलन्जोर	४	१.५१	L	०.०२	VL	१५.२५	L	२५३.२०	M	५.६१	SA	SL	०.५२८	०.३०४	
३२	देवी कुमारी ठकुरी	गोलन्जोर	४	७.२३	H	०.०३	VL	१९८.६०	VH	६७५.६०	VH	५.९१	SA	SL	७.६०६	३.६३०	जमदार बारी
३३	श्याम ब. मल्ल ठकुरी	गोलन्जोर	४	२.३१	L	०.०८	L	८०.७३	H	३२२.८०	H	५.५२	SA	SL	४.३८५	१.४९२	घरमुनि माफ गरको
३४	मिलन गोर्खाली			०.९६	VL	०.०५	VL	४.१७	VL	२३८.८०	M	५.७१	SA	SL	Trace	०.१०६	तल्लो बारी
३५	विर ब. क्यापछाकी			१.२०	L	०.०६	L	१३.२३	L	२४८.४०	M	५.८७	SA	SL	Trace	०.०६६	१नं. किता
३६	प्रकाश लङ्गेली	गोलन्जोर	५	२.००	L	०.०१	VL	८९.८०	H	४५९.६०	H	६.३१	SA	SL	१.३३७	१.०१६	

सि.नं.	कृषकको नाम	ठेगाना	बडानं	माटो विश्लेषणको नतिजा												कैफियत	
				प्रा.पदाथ प्रतिशत	अवस्था	कूल नाईट्रोजन	अवस्था	फस्फोरस केजी/हे.	अवस्था	पोटास केजी/हे.	अवस्था	पिएच	अवस्था	बुनोट	जिङ्ग		पि.पि.एम.
३७	रत्न ब. आले मगर	गोलन्जोर	४	१.२३	L	०.०६	L	१८.२७	L	१४२.८०	M	५.७१	SA	SL	Trace	०.३४३	डाडेको माटो
३८	दिपक ब. आले मगर	गोलन्जोर	४	१.४१	L	०.१९	M	३०.३६	M	१६९.२०	M	५.५७	SA	SL	०.८८४	१.०५६	
३९	हरि ब. भुजेल			०.३६	VL	०.०६	L	१२.२३	L	१०२.००	L	६.३१	SA	SL	Trace	०.०८६	तल्लो डुडे
४०	लव कुमारी राक्से ठकुरी	गोलन्जोर	४	२.५४	M	०.०५	VL	१३.२३	L	२०७.६०	M	५.०२	A	SL	२.४९३	०.६२०	
४१	दिप ब. क्यापछाकी			०.९५	VL	०.१३	0	११०.९५	VH	२०२.८०	M	५.८३	SA	SL	०.०७४	०.६६०	बारी बाउबिरे
४२	मान ब. आले मगर	गोलन्जोर	४	०.४३	VL	०.०३	VL	५९.५८	H	५८९.२०	VH	६.५२	N	SL	०.१८४	१.४१२	घर बारी
४३	श्याम ब. मल्ल ठकुरी	गोलन्जोर	२	१.६०	L	०.१०	L	१०.२१	L	६१.२०	L	६.५०	SA	L	Trace	०.९३७	खेतबारी
४४	रान ब. आले मगर	गोलन्जोर	४	०.८३	VL	०.११	L	१९.२८	L	१२३.६०	M	६.०४	SA	SL	Trace	०.४६२	तल्लो बारी
४५	अम्बर ब. बस्याल			१.३५	L	०.०९	L	२५.३२	L	१८८.४०	M	५.८३	SA	SL	०.२३७	१.०१६	कात्रा बारी
४६	प्रेम कुमारी गरुरमाछाने			१.३५	L	०.०८	L	१७.२६	L	१११.६०	M	५.९१	SA	SL	१.१४३	०.२२४	घरमुनी बारी
४७	लोक ब. आले मगर	गोलन्जोर	४	०.८८	VL	०.१८	M	४३.४६	M	१९५.६०	M	५.७२	SA	SL	०.५३६	१.०५६	टारबारी
४८	पूर्ण ब.थाडा मगर	गोलन्जोर	४	०.९९	VL	०.०७	L	१८.२७	L	९४.८०	L	७.२२	N	SL	३.८४८	०.५०२	बेसी खेत
४९	काप्रा बारी			२.२४	L	०.१०	L	०.१४	VL	१४७.६०	M	६.००	SA	L	Trace	०.५०२	
५०	कृष्ण ब. आले मगर	गोलन्जोर	४	१.०१	L	०.१४	M	५१.५२	M	६५८.८०	VH	६.३२	SA	SL	०.६२८	०.३८३	घरबारी पूर्व फर्केको
५१	कृष्ण ब. गोलछामे	माखलागाउँ		१.४८	L	०.०५	L	२३.३१	L	१४७.६०	M	६.१३	SA	L	०.३२८	०.८१८	आले बारी
५२	रत्न बा. आलेमगर	गोलन्जोर	४	२.६२	M	०.०८	L	११.२२	L	१४७.६०	M	५.३३	A	SL	०.०१५	०.३५१	चिलाउने बारी
५३	रत्न ब.आले मगर	गोलन्जोर	४	०.४०	VL	०.१८	M	१३.२३	L	६८.४०	L	५.६२	SA	SL	०.०१३	०.१४३	घर बारी
५४	भलक ब. गोर्खाली			०.६८	VL	०.०९	L	४८.४९	M	१८६.००	M	५.७४	SA	SL	०.००८	०.३५१	माथिल्लो बारी उत्तर
५५	गुन्ड ब. ठकुरी	गोलन्जोर	४	२.७१	M	०.०९	L	४०.४३	M	३७०.८०	H	५.९२	SA	SL	०.२५४	०.३२५	खोरिया बारी
५६	तिर्थ ब. प्याकछाकी	गोलन्जोर	४	२.७४	M	०.०६	L	४२.४५	M	३५१.६०	H	६.६१	N	SL	०.०७२	०.३७७	तडेडुडे उत्तर
५७	भेल ब. आले मगर			१.२३	L	०.१५	M	१३.२३	L	३३२.४०	H	६.१२	SA	SL	०.०८९	०.२९९	पूर्व
५८	भुपर ब. सुनारी मगर	गोलन्जोर	१	०.४७	VL	०.१२	M	७०.६६	H	१११.६०	M	६.०८	SA	SL	०.१३५	०.२७३	किनुवा बारी
५९	मिठ ब. पूर्वछाने मगर			२.२०	L	०.०३	VL	९०.८१	H	८५८.००	VH	६.००	SA	SL	०.५६५	०.५३३	उत्तर फर्केको
६०	मिठ ब. पूर्वछाने मगर			१.५२	L	०.११	L	११.२२	L	२४१.२०	M	५.७१	SA	SL	०.०८३	०.१६९	दागावारी
६१	श्याम ब. गोर्खाली	तिनकन्या	२	१.४४	L	०.०९	L	१९.३१	L	७९६.८०	VH	५.५७	SA	SL	०.०१०	०.३७७	२ कित्ता

सि.नं.	कृषकको नाम	ठेगाना	वडा नं	माटो विश्लेषणको नतिजा												कैफियत	
				प्रा.पदाथ प्रतिशत	अवस्था	कूल नाईट्रोजन	अवस्था	फस्फोरस केजी / हे.	अवस्था	पोटास केजी / हे.	अवस्था	पिएच	अवस्था	बुनोट	जिङ्ग		पि.पि.एम.
६२	राम ब. पूर्वछाने	तिनकन्या	२	३.१८	M	०.०८	L	७५.५७	H	५२८.००	VH	५.६०	SA	SL	०.३२३	०.३७७	एत्तर फर्केको
६३	चित्र ब. गोर्खाली	तिनकन्या	२	१.४९	L	०.०५	L	४३.२८	M	६८१.६०	VH	६.२२	SA	SL	०.५३७	०.४०३	घरबारी
६४	टीका ब. गोर्खाली	तिनकन्या	२	१.१९	L	०.११	L	१५.१५	L	२५४.४०	M	५.६९	SA	SL	०.०२७	०.२९९	किता २
६५	चित्र ब. गोर्खाली	तिनकन्या	२	१.०६	L	०.१९	M	२.६४	VL	३२४.००	H	५.७३	SA	SL	०.०६७	०.३२५	माथिल्लोबारी पूर्व
६६	हिरामाया गाखाँली	तिनकन्या	२	२.०२	L	०.११	L	१६.१९	L	३०४.८०	H	५.५५	SA	SL	०.१६४	०.२४७	पूर्व तिरको
६७	सनक ब. पूर्वछाने	मालेबारी	२	३.५२	M	०.१२	M	४५.३६	M	४८०.००	H	५.७८	SA	SL	०.९१०	०.३२५	बारी
६८	कमल ब. गोर्खाली	तिनकन्या	२	२.३४	L	०.१४	M	७.८५	VL	२२०.८०	M	५.९१	SA	SL	०.१८५	०.५५९	किता २
६९	चुडाराज शर्मा	रतनचुरा		१.७०	L	०.१८	M	४०९.७२	VH	९९४.८०	VH	६.७९	N	SL	०.९५७	१.०५२	
७०	फूलमाया श्रेष्ठ	क.न.पा	३	२.८९	M	०.१७	M	५८.५४	H	२९८.८०	H	५.८५	SA	SL	०.४८४	०.८७०	बाटो निगाले
७१	सानुकाजि श्रेष्ठ	क.न.पा	३	१.४४	L	०.११	M	१०२.८२	H	३३७.२०	H	६.०७	SA	SL	०.७०२	१.१३०	पल्लोबारी
७२	पदम ब. श्रेष्ठ	क.न.पा	३	२.४७	L	०.१२	M	६१.६३	H	६२७.६०	VH	६.५३	N	SL	०.९६४	०.९२२	नया विरुवा रोप्ने
७३	बुद्धमाया श्रेष्ठ	क.न.पा	३	३.७८	M	०.३३	H	१५६.३८	VH	६२५.२०	VH	६.७६	N	SL	१.७१९	१.३३८	गोबरमल हालेको
७४	भिम ब. श्रेष्ठ	क.न.पा	३	२.१८	L	०.३१	H	८५.३२	H	४२३.६०	H	६.२४	SA	L	०.८४८	०.८७०	मूलबारी
७५	अम्बिका श्रेष्ठ	क.न.पा	३	२.५१	L	०.१५	M	२९७.४७	VH	७३५.६०	VH	७.०७	N	L	१.११७	१.१०४	घरबारी
७६	विष्णुमाया श्रेष्ठ	क.न.पा	३	२.६२	M	०.१३	M	३३१.४५	VH	१३२८.४०	VH	७.०३	N	SL	५.४६८	१.३९०	घरबारी
७७	राम कुमार श्रेष्ठ	क.न.पा	३	१.८०	L	०.२२	H	४०.००	M	२०७.६०	M	६.२१	SA	SL	०.०३३	०.४५५	घरबारी
७८	इन्द्र ब. श्रेष्ठ	क.न.पा	३	३.७४	M	०.१०	L	१९३.४५	VH	५५०.८०	VH	६.४४	SA	SL	२.४३५	१.२०८	पश्चिम बारी
७९	लालबाजी श्रेष्ठ	क.न.पा	३	१.५४	L	०.२०	M	१०१.८०	H	४७६.४०	H	६.५९	N	SL	०.९५०	०.७४०	जुनार सुन्तला
८०	भिम ब. श्रेष्ठ	क.न.पा	३	३.६५	M	०.३२	H	२१४.०५	VH	६४६.८०	VH	७.०२	N	SL	०.८७४	१.१३०	घरबारी
८१	सानुकाजी श्रेष्ठ	क.न.पा	३	४.०३	M	०.१५	M	२३३.६२	VH	२८९.२०	H	६.९८	N	LS	१.६२१	१.०५२	घरबारी
८२	ढल्केश्वर श्रेष्ठ	क.न.पा	३	४.०५	M	०.१३	M	१८१.०९	VH	२६०.४०	M	६.७०	N	SL	२.७८३	१.०७८	मुलबारी
८३	राम कुमार श्रेष्ठ	क.न.पा	३	२.८९	M	०.२०	M	१३३.७५	VH	२४६.००	M	६.६०	N	SL	०.४८३	०.९७४	चौतारी बारी
८४	इश्वर श्रेष्ठ	क.न.पा	३	३.४४	M	०.१२	M	२०९.९३	VH	४३०.८०	H	७.०१	N	SL	०.९०१	१.२८६	स्कूलमाथी
८५	शम्भु ब. श्रेष्ठ	क.न.पा	३	२.४९	L	०.१७	M	९१.५०	H	३२५.२०	H	६.३८	SA	SL	०.९४५	१.०००	निरबारी
८६	सविना श्रेष्ठ	क.न.पा	३	१.५७	L	०.१२	M	१००.७७	H	२१७.२०	M	६.४२	SA	SL	१.११७	०.६८८	हिरबारी

सि.नं.	कृषकको नाम	ठेगाना	वडा नं	माटो विश्लेषणको नतिजा												कैफियत	
				प्रा.पदाथ प्रतिशत	अवस्था	कूल नाईट्रोजन	अवस्था	फस्फोरस केजी / हे.	अवस्था	पोटास केजी / हे.	अवस्था	पिएच	अवस्था	बुनोट	जिङ्ग		पि.पि.एम.
८७	रामजी श्रेष्ठ	क.न.पा	३	२.५८	M	०.२१	H	७०.९०	H	१४५.२०	M	६.२७	SA	SL	१.२१०	०.५८४	घरबारी
८८	इशवर श्रेष्ठ	क.न.पा	३	१.७२	L	०.२५	H	७८.११	H	१७६.४०	M	६.०८	SA	SL	२.१३८	०.५३३	घरबारी
८९	गोरख श्रेष्ठ	क.न.पा	३	३.४८	M	०.०९	L	१८४.१८	VH	३७५.६०	H	६.६२	N	L	२.६५१	०.७९२	तल्लोबारी
९०	बिष्णुमाया श्रेष्ठ	क.न.पा	३	२.८९	M	०.११	L	९३.५६	H	३६३.६०	H	६.६१	N	SL	१.९८६	१.०७८	बाटोमुनीको माटो
९१	गोरख श्रेष्ठ	क.न.पा	३	१.५३	L	०.१८	M	५४.४२	M	३०८.४०	H	५.०२	A	SL	०.२७८	०.५५९	माथिल्लोबारी
९२	भिम ब. श्रेष्ठ	क.न.पा	३	१.९६	L	०.२३	H	१२४.४५	VH	२१७.२०	M	६.५३	N	SL	१.३५४	१.०७८	भिरबारी
९३	गणेश श्रेष्ठ	क.न.पा	३	२.३७	L	०.०९	L	१३२.६९	VH	३५४.००	H	६.९०	N	SL	१.३६७	१.३६४	आधामार बारी
९४	सन्तोषी लामा	क.न.पा	३	२.४४	L	०.१४	M	१३६.८१	VH	२०२.८०	M	६.९५	N	SL	१.४४४	०.९२२	घरबारी
९५	नारद काजी श्रेष्ठ	क.न.पा	३	१.५५	L	०.२०	M	५७.५१	H	३५६.४०	H	६.८७	N	L	०.३९१	०.७६६	तलोबारी
९६	इशवर श्रेष्ठ	क.न.पा	३	१.९४	L	०.१०	L	५७.५१	H	३२७.६०	H	६.०९	SA	SL	०.६७४	०.८४४	पल्लोबारी
९७	ढाल ब. श्रेष्ठ	क.न.पा	३	३.३५	M	०.१७	M	२५१.१२	VH	६९२.४०	VH	६.९१	N	L	२.२४२	१.४६८	पधेरा पाखाबारी
९८	लक्ष्मण श्रेष्ठ	क.न.पा	३	३.७९	M	०.१९	M	१२७.५४	VH	३९४.८०	H	६.९०	N	L	२.१४८	१.२३४	घरमुर्ना
९९	रत्न कुमारी हायु	गोलन्जोर	५	२.१९	L	०.१७		३१६.३५		१७०१.६०	VH	६.५५	N	SL	१.४१७	१.४४२	पूर्व फर्किएको
१००	हरि बाबु गजुरेल			१.५६	L	०.०७		१०७.१०		७८७.२०	VH	६.१४	SA	SL	२.४१६	०.४२९	
१०१	भिमसि पाटा			२.६३	M	०.०५		२२८.४९		५८०.८०	VH	६.३२	SA	L	१.३४३	६.१८७	पूर्व फर्किएको
१०२	लक्ष्मण हायू			२.०५	L	०.१३		४७२.४२		१३८९.६०	VH	६.९३	N	L	४.५७१	०.८९२	पूर्व फर्किएको
१०३	विनिता हायू	गोलन्जोर	५	०.६०	VL	०.०७		२५७.३९		११४०.००	VH	६.६०	N	L	१.९०१	०.३५०	पूर्व दिशा
१०४	फूलमाया राई	गोलन्जोर	५	२.१९	L	०.१५		४८०.५१		६२६.४०	VH	६.४१	SA	SL	१.६३८	१.५५४	पश्चिम
१०५	सरिमाया विक	गोलन्जोर	५	३.२१	M	०.१२		२०५.३७		२३०.४०	M	६.४९	SA	L	१.१३०	०.५०१	पूर्व दिशा
१०६	धुव वि.क.	गोलन्जोर	५	२.६३	M	०.१२		७७.०४		९०४.८०	VH	६.१८	SA	SL	०.१२८	०.१२५	पूर्वपट्टी
१०७	गोपाल वि.क.	गोलन्जोर	५	२.६०	M	०.०१		८०.५१		९१२.००	VH	५.९८	SA	SL	०.२७९	Trace	पूर्वपट्टी
१०८	सुलोचना थापा	गोलन्जोर	५	१.४१	L	०.०६		१२४.४४		३४८.००	H	६.५०	SA	L	१.२९५	०.२००	घर माथि
१०९	मनोज कुमार सापकोटा	गोलन्जोर	५	०.९२	VL	०.०१		२८.४९		५५६.८०	VH	५.६२	SA	L	०.११७	०.१७०	
११०	मान ब. हायू	गोलन्जोर	५	१.०३	L	०.१३		७३.५७		९६०.००	VH	६.२६	SA	SL	०.९२६	२.७२७	पूर्व
१११	सुलोचना थापा	गोलन्जोर	५	१.५३	L	०.०५		८७.४५		३३८.४०	H	६.६२	N	SL	०.५५९	०.११०	पश्चिम दिशा सिरानको

सि.नं.	कृषकको नाम	ठेगाना	बडानं	माटो विश्लेषणको नतिजा												कैफियत	
				प्रा.पदाथ प्रतिशत	अवस्था	कूल नाईट्रोजन	अवस्था	फस्फोरस केजी / हे.	अवस्था	पोटास केजी / हे.	अवस्था	पिएच	अवस्था	बुनोट	जिङ्ग		पि.पि.एम.
११२	राम ब. हायू	गोलन्जोर	५	१.४७	L	०.१२		७१.२६		७०५.६०	VH	५.२७	A	SL	२.४२२	०.१७०	पूर्वपट्टी
११३	दुर्ग ब. हायू	गोलन्जोर	५	०.६५	VL	०.०२		३२०.९७		१०२४.८०	VH	६.८७	N	L	४.००३	०.५३१	पूर्व फर्किएको बारी
११४	मिथुला हायू	गोलन्जोर	५	०.८६	VL	०.१८		४०१.९०		१०२७.२०	VH	६.८७	N	L	१.६५५	०.३८०	पश्चिम दिशा
११५	लछुमण श्रेष्ठ	गोलन्जोर	५	१.१८	L	०.१२		८१.६६		४५६.००	H	६.६७	N	L	०.७९८	Trace	केस बारी
११६	सुलोचना थापा	गोलन्जोर	५	१.९३	L	०.०३		५६.२३		३४०.८०	H	६.४६	SA	SL	०.७२२	०.११०	पश्चिम किता
११७	सुलोचना थापा	गोलन्जोर	५	३.१२	M	०.०९		५०.४५		२९५.२०	H	६.२९	SA	SL	०.०८९	Trace	पश्चिम दिशा पुच्छरपट्टी
११८	पशुपति कोइराला	गोलन्जोर	५	१.७६	L	०.०४		४५८.५५		२०७१.२०	VH	७.३९	N	SL	२.३६४	१.३७३	तापके डाडा
११९	पम्फा हायू	गोलन्जोर	५	१.५३	L	०.०४		११९.८२		८७१.२०	VH	६.७६	N	SL	१.४८३	०.११०	पूर्व फर्केको बारी
१२०	राम माया भूजेल	गोलन्जोर	५	०.९४	VL	०.११		४६.९८		३२६.४०	H	६.५१	N	SL	०.६३५	०.१२५	मौवा डाडा पूर्व फर्केको
१२१	दिपक बि.क.	गोलन्जोर	५	३.५०	M	०.१०		१३२.५३		२९२.८०	H	६.४५	SA	L	३.०९३	Trace	पूर्व तिर फर्केको बारी
१२२	सुलोचना थापा	गोलन्जोर	५	१.३२	L	०.०२		८०.५१		१८९.६०	M	५.७१	SA	SL	४.५२०	०.८०६	पूर्व दिशा
१२३	चित्र कुमारी हायू	गोलन्जोर	५	१.२६	L	०.०२		१२०.९७		१०८२.४०	VH	६.२१	SA	CL	१.२५६	२.५९२	पूर्व दिशा मिठेबारी
१२४	सरिता हायू	गोलन्जोर	५	१.४७	L	०.०५		२३८.८९		४०८.००	H	६.२२	SA	L	१.२३९	१.६३९	पूर्व दिशा फर्केको
१२५	इन्द्र कुमारी हायू	गोलन्जोर	५	०.७७	VL	०.१५		९३.२३		७९४.४०	VH	६.८६	N	L	३.२०४	०.२१०	पूर्व दिशा गहिरा घरको
१२६	ललिता बि.क.	गोलन्जोर	५	२.७५	M	०.१८		१९३.८१		१३७७.६०	VH	६.५९	N	L	१.१२६	०.७४७	पूर्व दिशा
१२७	मन्जु हायू	गोलन्जोर	५	२.४९	L	०.०७		१५९.१२		७४६.४०	VH	७.१५	N	SL	०.४७०	०.७२७	तापके डाडा
१२८	सुन्दरी कमिनी	गोलन्जोर	५	२.०५	L	०.०६		४४.६७		२९७.६०	H	६.८८	N	SL	०.०२४	०.५६५	पूर्व दिशा फर्केको
१२९	राधा हायू	गोलन्जोर	५	०.८३	VL	०.०४		४४२.३६		१२७९.२०	VH	७.१०	N	L	५.४४८	२.१२५	पश्चिम दिशा
१३०	फूलमाया राई	गोलन्जोर	५	१.६७	L	०.०२		२९२.०७		८०४.००	VH	७.१०	N	SL	१.३०१	१.११२	पूर्व पट्टी माटो
१३१	सिता हायू	गोलन्जोर	५	१.३२	L	०.०२		३७९.९३		२०३५.२०	VH	६.९०	N	CL	४.३४०	१.४५७	पूर्व दिशा
१३२	लड्डुमाया हायू	गोलन्जोर	५	३.०१	M	०.०४		२७९.३६		१३३९.२०	VH	७.१२	N	SL	१.६०९	१.३५५	पश्चिम दिशा

अनुसूची ७ : कार्यालयमा हालसम्म ईन्टर्न/ओजेटी गर्ने विद्यार्थीहरूको विवरण

	क्र.सं.	नाम	शैक्षिक संस्था र ठेगाना	अवधि
बि.एस्सी.एजी.ईन्टर्न	१	सुदिप कुवंर	कृ.त.व.वि.विश्वविद्यालय, रामपुर, चितवन	२०७३/०७४
	२	एलिना गौतम	कृ.त.व.वि.विश्वविद्यालय, रामपुर, चितवन	२०७४/०७५
	३	मतिना प्रजापति	कृ.त.व.वि.विश्वविद्यालय, रामपुर, चितवन	२०७४/०७५
	४	कैलाश पाण्डे	कृ.त.व.वि.विश्वविद्यालय, रामपुर, चितवन	२०७५/०७६
	५	समिता थापा	कृ.त.व.वि.विश्वविद्यालय, रामपुर, चितवन	२०७५/०७६
	६	रन्जु थपलिया	बागवानी संकाय म.र.व.क्याम्पस, इलाम	२०७५/०७६
आई.एस्सी.एजी	१	अजय सुनुवार	श्री जनज्योति उ.मा.वि., फोसेटार	२०७४/०७५
	२	प्रविन सुनुवार	श्री जनज्योति उ.मा.वि., फोसेटार	२०७४/०७५
	३	प्रविन प्याकुरेल	श्री जनज्योति उ.मा.वि., फोसेटार	२०७४/०७५
	४	किरण रायमाझी	श्री जनज्योति उ.मा.वि., फोसेटार	२०७४/०७५
	५	भिम देवि श्रेष्ठ	श्री जनज्योति उ.मा.वि., फोसेटार	२०७५.६.१ - ९.२८
	६	भिम कुमारी श्रेष्ठ	श्री जनज्योति उ.मा.वि., फोसेटार	२०७५.६.१ - ९.२८
	७	दिपा सुनुवार	श्री सर्व मा.वि., भिमेश्वर न.पा.-४, जिलु, दोलखा	२०७५.१०.६ - ०७६.१.५
	८	इन्दिरा आचार्य	श्री सर्व मा.वि., भिमेश्वर न.पा.-४, जिलु, दोलखा	२०७५.१०.६ - ०७६.१.५
जे.टि.ए.	१	प्रकाश भुजेल	श्री मा.वि., नयाँखर्क	२०७५.५.२५ - ११.२४
	२	बुद्धी ब. किडरिङ्गमगर	श्री मा.वि., नयाँखर्क	२०७५.५.२५ - ११.२४
	३	शिखर नाथ कोइराला	श्री मा.वि., नयाँखर्क	२०७५.५.२५ - ११.२४
	४	नबिना कार्की	श्री मा.वि., नयाँखर्क	२०७५.५.२५ - ११.२४
	५	लक्ष्मी श्रेष्ठ	श्री मा.वि., नयाँखर्क	२०७५.५.२५ - ११.२४
	६	सरस्वती श्रेष्ठ	श्री मा.वि., नयाँखर्क	२०७५.५.२५ - ११.२४
	७	निरुता थिड	श्री मा.वि., नयाँखर्क	२०७५.५.२५ - ११.२४
	८	नन्दमाया श्रेष्ठ	श्री मा.वि., नयाँखर्क	२०७५.५.२५ - ११.२४
	९	मेनुका कार्की	श्री मा.वि., नयाँखर्क	२०७५.५.२५ - ११.२४
	१०	प्रतिमा भुजेल	श्री मा.वि., नयाँखर्क	२०७५.५.२५ - ११.२४
	११	सुकुमाया श्रेष्ठ	श्री मा.वि., नयाँखर्क	२०७५.५.२५ - ११.२४
	१२	पवित्रा भुजेल	श्री मा.वि., नयाँखर्क	२०७५.५.२५ - ११.२४
	१३	उमा भुजेल	श्री मा.वि., नयाँखर्क	२०७५.५.२५ - ११.२४
	१४	अस्मिता नेपाली	श्री मा.वि., नयाँखर्क	२०७५.५.२५ - ११.२४
	१५	पासाङ दोर्जे तामाङ	श्री मा.वि., नयाँखर्क	२०७५.५.२५ - ११.२४

अनुसूची ८ : बि.एस्सी. कृषि ईन्टर्न विद्यार्थीहरूको अध्ययन प्रतिवेदन

ASSESSMENT OF SOIL FERTILITY STATUS OF NURSERIES IN SWEET ORANGE ZONE UNDER PMAMP IN SINDHULI DISTRICT USING GEO-SPATIAL TECHNOLOGY

¹Sudip Kunwar*, ²Chandeshwar Prasad Shrivastav, ³Devendra Shahu, ³Lalan Kumar Singh

¹Graduate Research Assistant, University of Florida/Institute of Food and Agricultural Sciences

² Agriculture and Forestry University, Rampur, Chitwan

³Ministry of Agriculture and Livestock Development, Nepal

*corresponding author email: sudipkunwar7@gmail.com

शोधसार

जुनार मध्य पहाडि क्षेत्रमा आय आर्जनको दृष्टिकोणले एक महत्वपूर्ण फलफुल हो। सिन्धुलि जिल्ला जुनार खेती व्यवसायीकरण र कृषि उद्यमशीलता स्थापनाको लागि ठुलो सम्भावना बोकेको जिल्ला हो। यस अध्ययन सन् २०१७ मा सिन्धुलि जिल्लाको गोलन्जोर गाउँपालिका वडा नं. ४, ५ र ६ मा अवस्थित प्रधानमन्त्रि कृषि आधुनिकीकरण परियोजना, परियोजना कार्यान्वयन इकाई (जुनार जोन)को कार्यक्षेत्र अन्तर्गत जुनार नर्सरीहरूको माटोको उर्वराशक्तिको अवस्था र स्वस्थ जुनार बेर्ना उत्पादनमा बाधक प्रमुख खाद्यतत्व पत्ता लगाउने उद्देश्यले गरिएको थियो। विभिन्न नर्सरीहरूबाट ०-२० से.मी. गहिराईमा ३२ वटा माटोको नमुनाहरू सङ्कलन गरिएको थियो। माटोका नमुनाहरू सङ्कलन गरिएको। स्थान जि.पि.एस्. उपकरण मार्फत पहिचान गरिएको थियो। सङ्कलन गरिएको नमुनाहरूलाई प्रयोगशालामा परिक्षण गारि माटोको बुनौट, पि.एच., नाईट्रोजन, फोस्फोरस,पोटासियम, जिङ्क, बोरन र जैविक पदार्थको अवस्था मापन गरिएको थियो। सम्पूर्ण अनुसन्धान क्षेत्रको माटोको उर्वराशक्ति नक्साङ्कन (Soil Fertility Status Map) Arc-GIS 10.1 सफ्टवेयर मार्फत GIS Interpolation प्रयोग गरि गरिएको थियो। स्वस्थ जुनार बेर्ना उत्पादनमा बाधक प्रमुख खाद्यतत्व पत्ता लगाउन माटोको प्रयोगशाला मार्फत आएको तथ्याङ्कलाई जुनार नर्सरीको लागि उत्तम मानिएको माटो परिक्षण तथ्याङ्कसङ्ग तुलना गरिएको थियो। माटो परिक्षणको तथ्याङ्क हेर्दा, सङ्कलित नमुना मध्ये अधिकतम नमुनाहरू (५९.३८%) स्यान्डि-लोम (Sandy-loam) तथा (७१.८७%) अम्लिय रहेको पाइयो। त्यस्तै अधिकतम नमुनाहरू नाईट्रोजनमा मध्यम (७८.१७%), फोस्फोरसमा अधिक (६५.६२%), पोटासियममा अधिक (५६.२५%), जिङ्कमा अधिक (४६.८७%), बोरनमा न्युन (८१.२५%) र जैविक पदार्थमा न्युन (९६.८७%) रहेको पाइयो। प्रयोगशाला मापनबाट आएको तथ्याङ्कको आधारमा GIS Interpolation बाट आंकलन गर्दा सम्पूर्ण अनुसन्धान क्षेत्रफल (९१७६हे.) मध्ये अधिकतम क्षेत्रफलमा अम्लिय माटो (६८.३७%), मध्यम नाईट्रोजन (७५.१८%), अधिक फोस्फोरस (५७.४२%), अधिक पोटासियम (६९.०%), मध्यम जिङ्क (४४.२४%), न्युन बोरन (७८.५६%) र न्युन जैविक पदार्थ (९५.२३%) रहेको पाइयो। समग्रमा माटोको उर्वराशक्ति हेर्दा ६२.५०% नर्सरीहरू कम उर्वर, २८.१३% नर्सरीहरू मध्यम र जम्मा ९.३८% नर्सरीहरू अधिक उर्वर रहेको पाइयो। स्वस्थ जुनार बेर्ना उत्पादनका लागि ३२ अनुसन्धान स्थान मध्ये ८१% स्थानमा नाईट्रोजन बाधक, ६६% स्थानमा फोस्फोरस बाधक, ६२% स्थानमा पोटासियम बाधक, ८१% स्थानमा बोरन बाधक, २८% स्थानमा जिङ्क बाधक र मात्र १६% स्थानमा माटोको पि.एच. बाधक रहेको पाइयो। अनुसन्धान क्षेत्रको माटोमा जैविक पदार्थ निकै कम देखिएको छ। तसर्थ, सम्बन्धित क्षेत्रको नर्सरीहरूमा जैविक पदार्थ, नाईट्रोजन र बोरनको मात्रा सन्तुलित गर्न सिफारिस गरिन्छ, जसबाट गुणस्तरिय बेर्ना उत्पादन भई सिन्धुली जिल्लाको समग्र जुनारको उत्पादकत्व बढ्न टेवा पुग्नेछ।

SURVEY AND MONITORING OF CHINESE CITRUS FLY (*Bactrocera minax* Enderlein) IN SWEET ORANGE ORCHARDS OF SINDHULI, NEPAL

Elina Gautam¹, Arvind Srivastava¹, Lalan Kumar Singh², Shanta Karki²

¹Agriculture and Forestry University, Rampur, Chitwan

²Ministry of Agriculture and Livestock Development

ABSTRACT

A research entitled “Survey and monitoring of Chinese citrus fly (*Bactrocera minax* Enderlein) in sweet orange orchards of Sindhuli district, Nepal” was conducted during April to June, 2018 to know about the farmers’ perception about the pest, management practices adopted and to study the population dynamics of *B. minax* in different altitude and months. Study consists of two parts: farmer’s survey and monitoring of the pest. One hundred and twenty households were selected randomly for the survey. Hundred households from Golanjor rural municipality and twenty households from Kamalamai rural municipality were selected. For monitoring of the pest three farmer’s orchard of Golanjor rural municipality located at three different altitudes i.e. 1200 masl, 1300 masl, and 1400 masl were selected. Great fruit fly bait (Protein hydrolysate 25% and abamectin 0.1%) was used in McPhail trap for the monitoring Findings of the survey revealed that fruit fly as the major pest of Junar. Study revealed that majority (81.7%) of the respondents’ didn’t have knowledge about the *B. minax*. Majority (54.1%) of farmers’ main reason for lagging the idea of the pest was due to the lack of the government led extension activities followed by lack of technical knowhow (35.7 %) and lack of self interest to know (11.2%). A very few (13.3%) of the total respondents had received training on the fruit fly management. Study revealed that farmers were practicing different methods like collection and destruction of fallen fruits (86.7%), use of traps (38.3%), and chemical pesticides (49.2%) for management of fruit fly. Out of the total respondents 74.2% managed the fallen fruits whereas remaining 25.8% left the fruits unmanaged. They followed multiple practices to manage the fallen fruits which include dumping it into the pit (62.5%), keeping it into the plastic bag (52.5%), mixing the fruits in manure pit (36.7%), and feeding to livestock (44.2%). The study revealed that only 18.3% of the farmers were aware about the use of protein hydrolysate to control *B. minax*. Farmers’ survey revealed that the main reasons for increasing the fruit fly infestation were lack of orchard management, lack of appropriate chemicals to control the pest. Monitoring of *B. minax* revealed that the total fruit fly count was higher in 1200 masl (56.25%) followed by 1300 masl (31.25%) and 1400 masl (8.50%). Similarly the adult of *B. minax* had peak emergence in the mid May to early June and the population was found on decreasing rate from the onset of June. Thus, fruit fly management should be initiated before June to overcome the problem of *B. minax* due to higher pest intensity recorded during this period.

COMPARATIVE STUDY OF SOIL FERTILITY STATUS OF SWEET ORANGE ORCHARDS OF 3 VDC'S (TINKANYA, JALKANYA AND RATANCHURA) IN SINDHULI DISTRICT

under Learning Entrepreneurial Experience program
as an integral part of Bachelor in Science in Agriculture

Matina Prajapati, Lalan kumar singh, Arvind Srivastava and Tilak Raj Chaulagain

Sweet orange is a fruit of high value. Its farming carry lots of opportunities for commercialization and to be developed as an agri-enterprise in Sindhuli district. This study was carried out to determine the soil fertility status and to determine the most limiting nutrient of the sweet orange nurseries of Sindhuli district, Nepal. Altogether 132 soil samples were collected from different Sweet orange orchard at a depth of 0-20 cm in three VDC's (Tinkanya, Jalkanya and Ratanchura). The number of soil samples taken from Tinkanya is 68, Jalkanya is 29 and from Ratanchura is 35. The collected soil samples were analyzed to find out their texture, pH, N, P₂O₅, K₂O, B, Zn and organic matter status. The soil fertility status were analyzed by using MS-Excel. The most limiting nutrient in the Junar orchards were determined by comparing the observed soil test value with the standard soil test value requirement for the sweet orange orchards. The observed data revealed that, 29% of the soil samples in Tinkanya were found to be Loamy soil, 66% Sandy loam soil, 3% loamy sand, and 2% clay loam. In Jalkanya 21% of the samples were found to be Loamy, 76% Sandy loam soil, and 3% loamy sand. In Ratanchura 40% were found to be Loamy, 54% Sandy loam soil, and 6% clay loam. Among three VDC's, total nitrogen in most of the soil samples were found to be below in Tinkanya (71%) and Ratanchura (63%) but medium in Jalkanya (59%). Available phosphorus in most of the samples were found to be low in Tinkanya (62%) and medium in Ratanchura (89%). However, all the samples in Jalkanya were found to be high in available phosphorus. Available potassium in most of the samples were found to be high in all 3 VDCs viz. Tinkanya (66%), Jalkanya (72%) and Ratanchura (94%). Soil zinc in most of the samples of Jalkanya (64%) and Ratanchura (66%) were found to be high. But, found low in Tinkanya (60%). Soil Boron and Soil Organic Matter in most of the samples were found to be low in all 3 VDCs: 63% & 88%, 48% & 52% and 46% & 79% in Tinkanya, Jalkanya and Ratanchura respectively. Most of the soil samples of Jalkanya (62%) and Ratanchura (57%) were found to be neutral in nature. However, Most of the soil samples in Tinkanya (79%) were found to be acidic in nature. As compared to sweet orange plant's optimum requirement, Nitrogen was found to be the most limiting nutrient in all 3 VDCs whereas, Soil pH is found to be the most optimum. The research area was also found to be very deficient in Soil Organic matter. It is therefore, recommended to enhance OM, and N level in the soil to produce quality sweet oranges, which is mandatory to increase the productivity.

अनुसूची ९ : प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना अन्तर्गतका जोन/सुपरजोनहरूको विवरण

क्र.सं.	नाम	पद	परियोजना कार्यान्वयन इकाई	मोबाईल नं.	Email	टेलिफोन नं.
१	श्री धनबहादुर थापा मगर	ब.कृ.अ	धान सुपरजोन, झापा	९८५२६५५९७०	Superzonejhparice2073@gmail.com	
२	श्री राजेन्द्र प्रसाद खरेल	नि.ब.कृ.अ	सुपारी जोन, झापा	९८५२६७७००३	suparizejhapa@gmail.com	
३	श्री शेषराज पौडेल	नि.ब.कृ.अ	रवर जोन, झापा	९८४२६८३८८३	rabarzonejhapa@gmail.com	
४	श्री टोनी बर्देवा	कृ.अ.	क्रिवि जोन, इलाम	९८४५६९२९२७	ilamkiwizone@gmail.com	
५	श्री प्रकाश विश्वकर्मा	नि.ब.कृ.अ.	अलैंची जोन, पाँचथर	९८५२६८४४३२	zone5thar@gmail.com	०२४-५२९०९८
६	श्री धिरेन्द्र मिश्र	कृ.अ.	अलैंची जोन, ताप्लेजुङ्ग	९८४२५९३९०५	czonetpj@gmail.com	
७	श्री नुनलाल उराव (धान जोन मोरङ्ग समेत हेर्ने)	ब.कृ.अ	माछा जोन, मोरङ	९८४२०२०२९४	pmamp.zonemorang@gmail.com	०२९-५३६०२४
८	श्री नुनलाल उराव	ब.कृ.अ.	धान जोन, मोरङ्ग	९८४२०२०२९४	upenwal@gmail.com	९८४२०८४७५७
९	श्री राजकान्त झा	ब.कृ.अ.	अदुवा/बेसार जोन, सुनसरी	९८५२०४८९८३	Pm.sunsari123@gmail.com	०२५-५३२९५९
१०	श्री राजकान्त झा	ब.कृ.अ.	माछा जोन, सुनसरी	९८५२०४८९८३	pmamp.sunsarifish@gmail.com	
११	श्री निलकमल सिंह	ब.कृ.अ.	धान जोन, सुनसरी	९८५२०६४९२३	neelkamalsingh10@gmail.com	
१२	श्री खीर प्रसाद राई	प्रा.स.	अलैंची जोन, भोजपुर	९८४२३०४५४९	zonebhojpur@gmail.com	
१३	श्री देविन्द्र शाहु	नि.ब.कृ.अ.	तरकारी जोन, धनकुटा	९८४२६७२८६८	zonedhankuta@gmail.com	०२६-४०४९९०
१४	श्री प्रविन लामा	नि.ब.कृ.अ.	अलैंची जोन, संखुवासभा	९८४५८९७०९३	czsankhuwasabha2075@gmail.com	
१५	श्री दिपक अधिकारी	ब.कृ.अ.	सुन्तलाजात जोन, उदयपुर	९८५२८३५५६९	pmampczonudp@gmail.com	
१६	श्री उदय नारायण शर्मा	नि.ब.कृ.अ.	अदुवा/बेसार जोन, उदयपुर	९८४४०८६२२९	dadoudayapur@gmail.com	
१७	श्री महि नारायण सेठ	प्रा.स.	मकै/मकैबीउ जोन, खोटाङ	९८९९७५९३२५	pmamp.piukhotang@gmail.com	
१८	श्री सूर्य बहादुर थापा	ब.कृ.अ.	आलु जोन, ओखलढुङ्गा	९८४९४६३७९९	potatozoneokd@gmail.com	
१९	श्री महेन्द्रनाथ पौडेल	ब.कृ.अ.	सुन्तलाजात जोन, सोलुसुम्बु	९८४९३०६९३६	pmamp.ziusolu@gmail.com	
२०	श्री महेन्द्रनाथ पौडेल	ब.कृ.अ.	अदुवा/बेसार जोन, सोलुसुम्बु	९८४९३०६९३६	mpoudel2015@gmail.com	
२१	श्री शिवरत्न साह	ब.कृ.अ.	माछा सुपरजोन, धनुषा	९८५४०२४२३४	pmampfishszdhanusha@gmail.com	०४९-४२०३९२

क्र.सं.	नाम	पद	परियोजना कार्यान्वयन इकाई	मोबाईल नं.	Email	टेलिफोन नं.
२२	श्री सुकेश्वर झा	ब.कृ.अ.	धान जोन, धनुषा	९८५४०२००५३	dhazonedhanusha@gmail.com	
२३	श्री गणेश मिश्र	ब.कृ.अ.	माछा सुपरजोन, बारा	९८५५०४८८९९	ganesh.mishra1961@gmail.com	०५३-५५००१७
२४	श्री राम बलम प्र साह	ब.कृ.अ.	धान जोन, सर्लाही	९८५४०३८८०६	pmampzonesarlahi@gmail.com	०४६-६२०५०५
२५	श्री रविन्द्र कुमार महथा	ब.कृ.अ.	तरकारी जोन, रौतहट	९८४२२२०९६५	rmahatha@gmail.com	०५५-५६५०७८
२६	श्री मुन्नीलाल प्रसाद	नि.ब.कृ.अ.	तरकारी जोन, पर्सा	९८५५०३६४९५	pmampparsa@gmail.com	९८९९२०५८५९
२७	श्री प्रेम कुमार यादव	नि.ब.कृ.अ.	आँप जोन, सप्तरी	९८९४७९९९५७	mangozonesaptari@gmail.com	
२८	श्री राजेन्द्र प्रसाद यादव	ब.कृ.अ.	धान जोन, सिराहा	९८५४०२४५३७	pmamp.piu.zonericesirha@gmail.com	०३३-५४५९६६
२९	श्री देवराज अधिकारी	ब.कृ.अ.	जुनार सुपरजोन, सिन्धुली	९८५४०४९५०९ ९८५५०८२९७७	junarsuperzone@gmail.com	०४७-६९२०२७
३०	श्री दिपक पौडेल	ब.कृ.अ.	आलु सुपरजोन, काभ्रे	९८४९९४०००२	superzonekavre@gmail.com	०९९-६६२४४९
३१	श्री गोविन्द प्रसाद पोखेल	ब.कृ.अ.	किवी जोन, दोलखा	९८५४०४८९१७	pmamp.kiwidolakha@gmail.com	
३२	श्री प्रकाश पौडेल	ब.कृ.अ.	मकै जोन, सिन्धुपाल्चोक	९८४९८८२७९८	Sindhuzone75@gmail.com	
३३	श्री सुजन अंगाई	ब.कृ.अ.	तरकारी जोन, मकवानपुर	९८५५०८२५९५	sujanamgai@gmail.com	
३४	श्री द्रोणराज काफ्ले	ब.कृ.अ.	आलु जोन, भक्तपुर	९८४९६०९५२४	bhaktapurzone@gmail.com	०९-५९४२९३९
३५	डा. कमलराज गैरे	ब.कृ.अ.	तरकारी जोन, नुवाकोट	९८५९९०५८५६	vegetablenuwakot@gmail.com	
३६	श्री रविन्द्रकाजी थापा	ब.कृ.अ.	आलु जोन, नुवाकोट	९८४९५८९६९८	Jonepiu.nuwakot2073@gmail.com	०९०-४९८०४२
३७	श्री केशवराज काफ्ले	ब.कृ.अ.	तरकारी जोन, धादिङ्ग	९८४९४९२५८३	kaflekr@gmail.com	०९०-४९६९९९
३८	श्री नवराज भण्डारी	ब.कृ.अ.	मकै/मकैवीउ जोन, धादिङ्ग	९८५६०३०३६४	pmampdhading@gmail.com	
३९	श्री भरत बहादुर आचार्य	ब.कृ.अ.	तरकारी जोन, चितवन	९८४५९९०२८४	pmamp.veg.zone.chitwan@gmail.com	
४०	श्री मेघनाथ तिमल्सिना	ब.कृ.अ.	मौरी जोन, चितवन	९८५५०८२९७०	pmampbeezonechitwan@gmail.com	
४१	श्री महेश्वर लामिछाने	ब.कृ.अ.	केरा जोन, चितवन	९८४९७६५४९८	zonebananactw@gmail.com	
४२	श्री बसन्त कुमार श्रेष्ठ	ब.कृ.अ.	तरकारी सुपरजोन, कास्की	९८५६००७९००	pmampszonekaski4@gmail.com	०६९-४६२४८८
४३	श्री अजय अधिकारी	ब.कृ.अ.	सुन्तलाजात जोन, गोरखा	९८५६०९०९९०	adhikari.ajaya@gmail.com	
४४	श्री कुल प्रसाद अधिकारी	ब.कृ.अ.	तरकारी जोन, तनहुँ	९८४६०८९६९०	pmamp.vegzone.tanahu@gmail.com	

क्र.सं.	नाम	पद	परियोजना कार्यान्वयन इकाई	मोबाईल नं.	Email	टेलिफोन नं.
४५	श्री गोविन्दराज कोईराला	ब.कृ.अ.	अलैची जोन, लम्जुङ्ग	९८४६१४९५५८	koiralagov.58@gmail.com	
४६	श्री विष्णु प्रसाद शर्मा	ब.कृ.अ.	सुन्तला जोन, नवलपरासी	९८५७०८७०३१	pmampnawalparasi2018@gmail.com	
४७	श्री राम प्रसाद पाण्डे	ब.कृ.अ.	तरकारी जोन, पाल्पा	९८५७०६०३६४	pmampzonepalpa@gmail.com	०७५-५२११८८
४८	श्री शम्भु प्रसाद देव	ब.कृ.अ.	स्याउ जोन, मुस्ताङ्ग	९८५७६५००८८	dadomustang@gmail.com	
४९	श्री राजेश्वर सिलवाल	नि.ब.कृ.अ.	स्याउ जोन, मनाङ्ग	९८५६०४६३०६	applezonemanang@gmail.com	०६६-४४०२१३
५०	श्री महेन्द्र कौडाल	ब.कृ.अ.	मकै/मकैवीउ जोन, पर्वत	९८५६००७१००	pmampzoneparbat@gmail.com	
५१	श्री मदन कुमार क्षेत्र	ब.कृ.अ.	सुन्तलाजात सुपरजोन, स्याङ्जा	९८५६०५०००८	pmampsyangja@gmail.com	०६३-४२०४८०
५२	श्री वीम बहादुर थापा	ब.कृ.अ.	सुन्तला जोन, म्याग्दी/पर्वत/बाग्लुङ्ग	९८४३२१७६४४	suntalazonemyagdi@gmail.com	
५३	श्री कृष्ण प्रसाद पौडेल	ब.कृ.अ.	आलु जोन, बाग्लुङ्ग/गुल्मी	९८४५०८८८४६	kp34271@gmail.com	
५४	श्री उमानाथ भण्डारी	ब.कृ.अ.	कफी सुपरजोन, गुल्मी	९८६६३३२०५६	umanathbhandari11@gmail.com	०७९-५२०८६७
५५	श्री कुलप्रसाद दवाडी	नि.ब.कृ.अ.	मकै/मकैवीउ जोन, गुल्मी	९८५५०६६१०५	pmampgulmi@gmail.com	०७९-५२०९३०
५६	श्री निर्मल पौडेल	नि.ब.कृ.अ.	सुन्तला जोन, गुल्मी	९८५५०५३९२१	shree2024prasad@gmail.com	
५७	श्री महेश रेग्मी	ब.कृ.अ.	मकै सुपरजोन, दाङ	९८४५०६४५१३	dangsuperzone@gmail.com	०८२-४१७०७०
५८	श्री इन्द्र बहादुर ओली	ब.कृ.अ.	तोरी जोन, दाङ्ग	९८५११८४५३७	indraoli@yahoo.com torizedang@gmail.com	
५९	श्री मुकुन्द भुपाल	ब.कृ.अ.	धान सुपरजोन, कपिलवस्तु	९८५११६४६४९	pmproject2073@gmail.com	०७६-५५०३४७
६०	श्री राकेश ओझा	ब.कृ.अ.	तरकारी जोन, कपिलवस्तु	९८५७०५१४२३	pmampvegzonekapilvastu@gmail.com	
६१	श्री घनश्याम चौधरी	ब.कृ.अ.	माछा जोन, कपिलवस्तु	९८४८४२३९९४	gchaudhary06@gmail.com kapilvastufishzone@gmail.com	
६२	श्री भास्कर पौडेल	ब.कृ.अ.	धान जोन, प्युठान	९८५७८३६९२०	bhaskar_pdl@yahoo.com pmampznpnyuthan@gmail.com	०८६-४६०३४३
६३	श्री बुद्धिराम भट्टराई	ब.कृ.अ.	तरकारी जोन, अर्घाखाँची	९८५७०६६०४६	pmampakz@gmail.com	
६४	श्री मकबुल अलि	ब.कृ.अ.	माछा जोन, रूपन्देही	९८५७०१६९१७	zonerupandehi@gmail.com	०७१-५२७००६
६५	श्री परशुराम अधिकारी	ब.कृ.अ.	मकै जोन, रोल्पा	९८४५४२१९७२	zonerolpa@gmail.com pradhk69@gmail.com	
६६	श्री भिष्म रेग्मी	नि.ब.कृ.अ.	ओखर जोन, रुकुम (पूर्व)	९८४८४३३९७२	pmampwalnutzone@gmail.com	

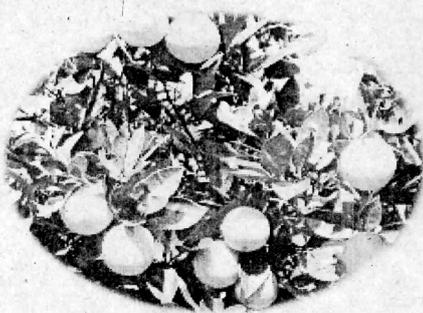
क्र.सं.	नाम	पद	परियोजना कार्यान्वयन इकाई	मोबाईल नं.	Email	टेलिफोन नं.
६७	श्री किरण सिग्देल	ब.कृ.अ.	तरकारी/तरकारी वीउ जोन, रुकुम (पश्चिम)	९८४१५५८०३९	rukumzone@gmail.com	०८८-४०११२०
६८	श्री देवेश कुमार मिश्र	ब.कृ.अ.	मकै/मकैवीउ जोन, बाँके	९८४७०२३०८३	zonebanke@gmail.com	०८१-५२७७६१
६९	श्री विरेन्द्रराज पराजुली	ब.कृ.अ.	धान सुपरजोन, बर्दिया	९८५८०३४४४४	Pmamp.rice.rajapur@gmail.com	०८४-४६०१४९
७०	श्री गोविन्दराज जोशी	ब.कृ.अ.	गहुँ सुपरजोन, कैलाली	९८५१०८९३३२	pmampsuperzonekailali@gmail.com	
७१	श्री टिकेन्द्र कुशमी	नि.ब.कृ.अ.	तेलहन जोन, कैलाली	९८४८६८८७४३	oilseedszone.kailali@gmail.com	
७२	श्री टिकाराम थापा	ब.कृ.अ.	धान जोन, कंचनपुर	९८४९९८१८२०	pmampkanchanpur@gmail.com	०९९-५२२२३७
७३	श्री खेमराज जोशी	ब.कृ.अ.	आलु सुपरजोन, डडेल्धुरा	९८४८४८५६२६	pmampzonedadeldhura@gmail.com	०९६-४१००९२
७४	श्री दान सिंह महारा	प्रा.स.	मकै जोन, बैतडी	९८४८७१६५२१	haribaitadi2075@gmail.com jayrajawasthi@gmail.com	
७५	श्री जसिराम साहनि	प्रा.स.	जैतुन जोन, बाजुरा	९८५८४८५५८४	zonebajura@gmail.com	०९७-५०१०७०
७६	श्री विष्णु प्रसाद ओझा	नि.ब.कृ.अ.	स्याउ जोन, दार्चुला	९८४८७७२४७०	pmampappledarchula@gmail.com	
७७	श्री छपेन्द्र प्रसाद शर्मा	नि.ब.कृ.अ.	आलु जोन, अछाम	९८४८६२०९२६	pmampachham75@gmail.com	०९७-६२०१८७
७८	श्री टिका शर्मा (हालको)	ब.कृ.अ.	स्याउ सुपरजोन, जुम्ला	९८५१२१५३३९	superzonejumla66@gmail.com	०८७-५२०६६६
७९	श्री राम प्रसाद गौतम	ब.कृ.अ.	अदुवा/वेसार जोन, सल्यान	९८४८०३०६१६	piuzonesalyan@gmail.com	०८८-४००२२७
८०	श्री टंक प्रसाद रिजाल	ब.कृ.अ.	सुन्तलाजात जोन, जाजरकोट	९८५११६४७४०	pmampjkt@gmail.com	
८१	श्री राजु भुज	नि.ब.कृ.अ.	सुन्तलाजात जोन, दैलेख	९८४८०६२९७६	pmampdailekh@gmail.com	
८२	श्री गणेश बहादुर अधिकारी	नि.ब.कृ.अ.	स्याउ जोन, कालिकोट	९८४८१३४२७५	maknaibhanu@gmail.com	
८३	श्री विजय कुमार गिरी	ब.कृ.अ.	अदुवा/वेसार जोन, सुर्खेत	९८५१२४७१६४	pmampsurkhet@gmail.com	०८३-५२५३२४

अनुसूची १० : जुनार कृषक परिचय-पत्र

सिन्धुली जिल्लामा विगत लामो समयदेखि व्यवसायिक जुनार खेती भई आएको छ । यसका लागि स्थानीय जुनार कृषकहरू, कृषक समूह, सहकारी, विभिन्न सरकारी तथा गैरसरकारी निकायहरू मार्फत कार्यक्रमहरू कार्यान्वयनमा आएको पाईन्छ । जुनार, सुन्तलाजात फलफूल अन्तर्गत पर्ने एक बहुवर्षे फल हो । यसको आधुनिक खेतीका लागि बगैँचा व्यवस्थापनमा नियमित रूपमा ध्यान दिनु पर्ने हुन्छ । त्यसका लागि प्रत्येक बगैँचामा भएका उत्पादनशिल बोटहरू, नयाँ तथा पुराना बोटहरू सबैको तथ्यांक अध्यावधिक हुन जरूरी छ । यसका लागि जुनार सुपरजोन सिन्धुलीले आ.व. २०७५/७६ देखि जुनार कृषक परिचय-पत्र कार्यान्वयनमा ल्याएको छ । जसमा कृषकको नाम, ठेगाना, सम्पर्क नं., बगैँचाको ठेगानाहरू, बगैँचाको उचाई, विभिन्न वर्षहरूमा फल कुहाउने औँसा कीराले गर्दा पुगेको क्षतिको प्रतिशत, सुन्तलाजात फलफूलहरू (जुनार, निबुवा, कागती र सुन्तला) को फल्ने र नफल्ने साथै जम्मा बोट संख्या, बगैँचाधनीको हस्ताक्षर, संलग्न संस्था (समूह/सहकारी) जस्ता विवरणहरू उल्लेखित छन् । ती विवरणहरू स्थानीय वडा मार्फत् प्रमाणित गराउनु पर्ने हुन्छ ।

जुनार कृषक परिचय-पत्रको खाली कार्ड जुनार सुपरजोन कार्यालयबाट लिई व्यक्तिगत रूपमा या समूह सहकारी मार्फत यथार्थ विवरण भरेर स्थानीय वडाबाट प्रमाणित गराई सुपरजोन कार्यालयमा बुझाउनु पर्दछ । कार्यालयमा विवरणहरू कम्प्युटरमा प्रविष्टि गराई, कृषकको कोड हालिन्छ र त्यसलाई कार्यालयले प्रमाणित गरि सकेपछि कृषकहरूलाई फिर्ता गरिन्छ । जुनार कृषक परिचय-पत्र जुनारको यथार्थ तथ्यांक नियमित अध्यावधिक गर्न उपयोगी हुने देखिन्छ । यसले जुनारको बगैँचा व्यवस्थापनका कार्यहरू, व्यवसायिक योजना तर्जुमा र कार्यान्वयनका लागि आधारभुत तथ्यांक उपलब्ध गराउँदछ ।

सुन्तलाजात फलफूल खेती विवरण																	
कृषकको नाम:, ठेगाना:, सम्पर्क नं:																	
बगैँचाको ठेगाना/हरू:, बगैँचाको उचाई:																	
वर्ष (कीराको क्षति %)	जुनार बोट संख्या			निबुवाबोट संख्या			कागतीबोट संख्या			सुन्तलाबोट संख्या			तथ्यांक संकलक	मिति	बगैँचाधनीको हस्ताक्षर	संलग्न संस्था (समूह/सहकारी)	वडाको प्रमाणित
	फल्ने	नफल्ने	जम्मा	फल्ने	नफल्ने	जम्मा	फल्ने	नफल्ने	जम्मा	फल्ने	नफल्ने	जम्मा					
२०७५																	
२०७६																	

"सुन्दर सिन्धुली, स्वादिलो जुनार, कृषि आधुनिकीकरण, समृद्धिको आधार"

जुनार कृषक परिचय पत्र

कृषकको नाम:

ठेगाना: सिन्धुली जिल्ला,गाउँ/नगरपालिका

वडा नं., गाँउ/टोलको नाम:

सम्पर्क नं:

बगैँचाको ठेगाना/हरु:

.....

बगैँचाको उचाई:

नेपाल सरकार
कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय
प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना
परियोजना कार्यान्वयन ईकाई
जुनार सुपरजोन, सिन्धुली
२०७५

सुन्तलाजात फलफूल खेती विवरण																	
वर्ष (संस्कृत शके २)	जुनार बोट संख्या			निबूवा बोट संख्या			कागती बोट संख्या			सुन्तला बोट संख्या			तथ्यांक संकलक	मिति	बगैँचाधनीको हस्ताक्षर	संलग्न संख्या (समूह/सहकारी)	वडाको प्रमाणित
	फलने	नफलने	जम्मा	फलने	नफलने	जम्मा	फलने	नफलने	जम्मा	फलने	नफलने	जम्मा					
२०७५																	
२०७६																	
२०७७																	
२०७८																	
२०७९																	
२०८०																	
२०८१																	
२०८२																	
२०८३																	
२०८४																	

जुनारको फल कुहाउने औंसा पार्ने झिँगा चाईनिज सिट्रस फ्लाई (व्याक्ट्रोसेरा मिन्याक्स)को क्षेत्रगत नियन्त्रण कार्यक्रम, सिन्धुली नेपाल

Fruit Loss = Economic Loss
ता बर्ष २०७४ मा सिन्धुली जिल्लाको ३०% जुनार फल औंसा पार्ने संक्रमित थिए । जुनार रु ११ करोड भन्दा अधिक क्षति हुन आउदाछ ।
सिन्धुली, २०७४/७५

परिचय

जुनारको फल कुहाउने औंसा पार्ने झिँगा चाईनिज सिट्रस फ्लाई (व्याक्ट्रोसेरा मिन्याक्स)को क्षेत्रगत नियन्त्रण कार्यक्रम किराको संख्यामा कमी ल्याउन र औंसाको संक्रमणले फलमा पुर्‍याएको क्षति घटाउने उदेश्यका साथ गोलन्जोर ४, तिनकन्याको ८०० रोपनी क्षेत्रफलमा परीक्षणको रूपमा संचालन गरिएको थियो । देशमै पहिलो पटक अबलम्वन गरिएको उक्त प्रविधि प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना, जुनार सुपरजोन, सिन्धुली, कर्मा केमिकल्स काठमाण्डौं, ईकोम्यान बायोटेक चीन र जुनार कृषकहरूको साझेदारीमा २०७५ बैशाख देखि असार सम्म लागु गरिएको थियो ।

व्याक्ट्रोसेरा मिन्याक्सको क्षति
Citrus fly infestation worries junar farmers

... (Small text describing the impact of the infestation) ...

सामग्रीहरू र बिधि

क्षेत्रगत नियन्त्रण कार्यक्रममा प्रोटीन बेट - गेट फ्रुट फ्लाई बेट स्प्रे गरिएको थियो। साथै किराको अनुगमन गर्न बगैचामा झुलको प्रयोग, प्रोटीन बेटको पासो, औंसा व्यवस्थापनका लागि बगैचाको सरसफाई र अनुगमन कार्य गरिएको थियो । चीनमा तयार गरिएको प्रोटीन बेटको साथै किरा व्यवस्थापनका प्रविधिहरू अबलम्वन गरिएको थियो ।

व्यवस्थापकिय पक्ष

- सरोकारवालाहरूसँगको सरसन्लाह
- स्प्रे योजना: फलेका जुनारका बोटहरूको तथ्यक संकलन गरि बगैचाहरूलाई कलष्टर विभाजन ।
- स्प्रेकर्ताहरूलाई अभिमुखिकरण/प्रशिक्षण
- स्प्रे कार्यको अबलोकन, अनुगमन र पृष्ठपोषण

प्रविधिक पक्ष

- बगैचामा झुल र प्रोटीन बेटको पासो प्रयोग गरि वयस्क झिँगा किराको अनुगमन ।
- प्रोटीन बेट स्प्रे: गेट फ्रुट फ्लाई बेट (प्रोटीन हाईड्रोलाईसेट २५% र एबामेक्टिन ०.१%) : १ भागमा २ भाग पानी मिसाई तयार गरिएको ५० मिलि घोल ०.५ देखि १ बर्ग मि. क्षेत्रफलमा प्रत्येक ३ फलेका जुनार बोट मध्ये १ बोटमा पातको तल्लो पट्टी हप्तको १ पटक जम्मा १० पटक स्प्रे गरिएको थियो । साथै किराको संक्रमित फलहरूबाट निस्कने औंसालाई बगैचाको जमिन/माटो मुनि अचल अवस्था/प्युपामा जान नदिन सरसफाई गर्ने सुझाइएको थियो

स्प्रेकर्ताहरू जुनारको बोटको पातको तल्लो पट्टी स्प्रे गरिदै आर्कषित वयस्क झिँगा मरेको झिँगा

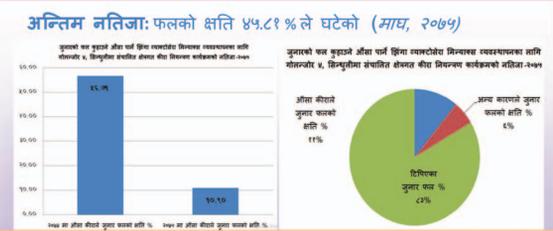
"National Meeting on Area Wide Control Program of Chinese Citrus Fly (Bactrocera minax) in Sweet Orange Orchards of Sindhuuli, Nepal"
Date: 19th July, 2024, Kathmandu, Nepal

प्रारम्भिक अबलोकन/नतिजा: साउन, २०७५

- ▶ वयस्क झिँगाहरू पहिलो च्याप च्यापे पासोमा र प्रोटीन बेट छरेको स्पोटमा आकर्षित भएको पाईयो ।
- ▶ मरेका झिँगाहरू मकै बारी गोडमेल गर्दा र जंगलमा समेत भेटिएको ।
- ▶ काक्रो, फसिमा गत बर्षको तुलनामा अन्य प्रजातिका झिँगाहरूले गर्ने क्षतिमा कमी आएको पाईयो ।

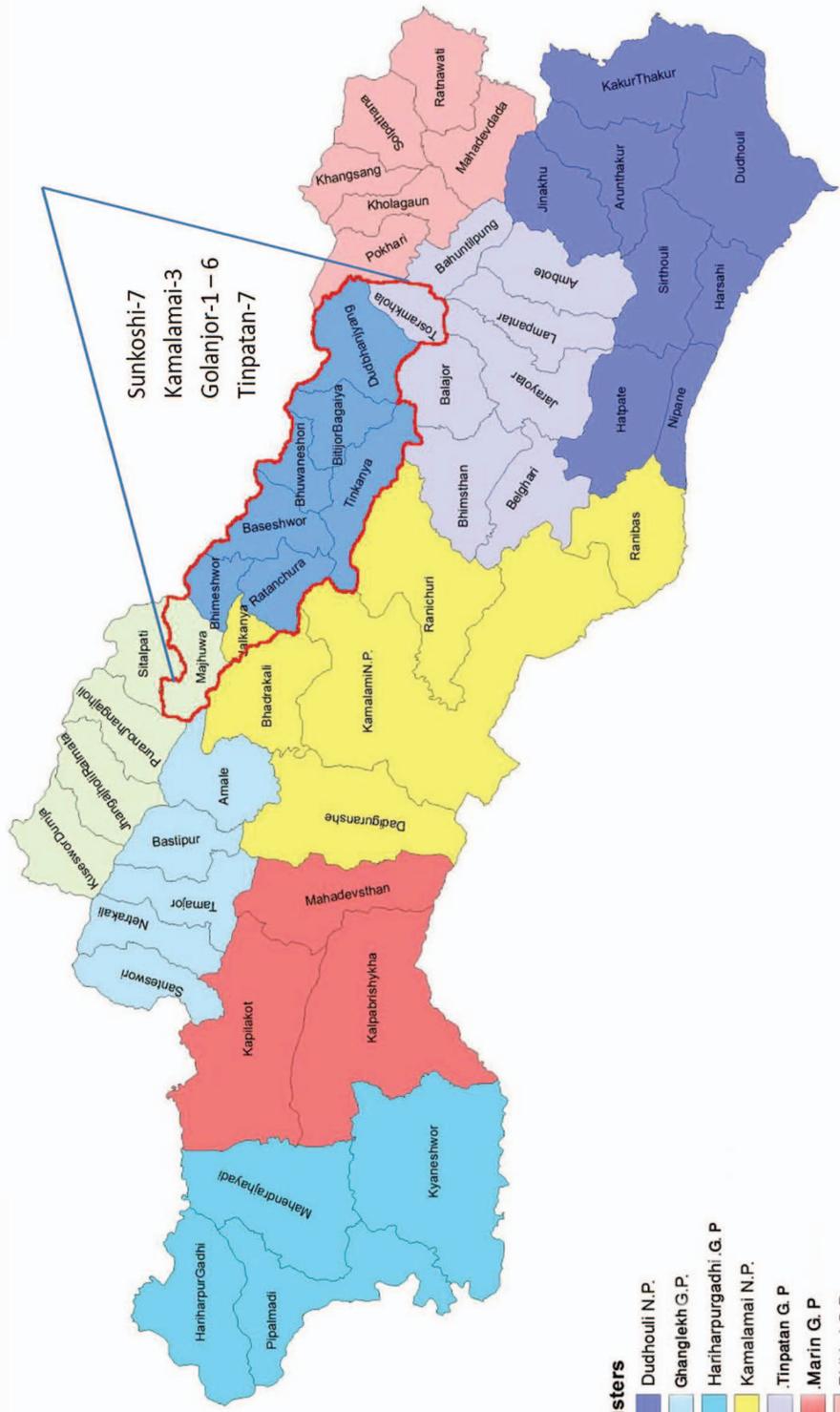
क्षेत्रगत नियन्त्रण कार्यक्रमको अनुगमन असोज, २०७५

Technicians bringing citrus fly infestation under control

प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना, परियोजना कार्यान्वयन ईकाई (जुनार सुपरजोन), सिन्धुली

Coverage area of Junar Superzone in Sindhuli district

- Clusters**
- Dudhouli N.P.
 - Ghanglekh G.P.
 - Hariharpurgadhi G.P.
 - Kamalimai N.P.
 - Tinpatan G.P.
 - Marin G.P.
 - Phikkai G.P.
 - Golanjor G.P.
 - Sunkoshi G.P.

